Nr 187 Luty 2024 ISSN 1734-6657
Cena 3,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

Czas na zimowe cięcie

System monitorowania Obszaru na straży upraw

Systemy jakości - promowanie, informowanie i marketing żywności

Moja woda w 2024 roku

eprasa.pl ab0e6af959

Grupa Azoty

Najlepsze dla najlepszych

RUSZA 7 EDYCJA LOTERII

www.dbamyopolskaziemie.pl

nagroda główna
CIĄGNIK 5090M
JOHN DEERE

co miesiąc **20 000 pln**
na nawozy Grupy Azoty

od razu **200 x 1000 pln**

Weź udział w loterii **od 01.02 do 30.04.2024 r.** Szczegóły i regulamin loterii audioteksowej na **www.dbamyopolskaziemie.pl**.
Lista produktów promocyjnych dostępna w regulaminie. Loteria dla osób pow. 18 lat.
Organizator: Unique One Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. Pamiętaj, zachowaj wszystkie zgłoszone dowody zakupu.

ZAKsan 33,5 Pulan® POLIFOSKA® Saletromag 25 HOLIST agro

DBAMY O POLSKĄ ZIEMIĘ

eprasa.pl ab0e6af959

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

4/ Czy warto mieć pszczoły?
5/ XXII edycja Konkursu Wiedzy Ekologicznej
6/ Tradycyjnie wigilijnie w Barzkowicach
9/ System Monitorowania Obszaru na straży upraw
12/ Nie tylko kontrole...
16/ Gdy padnie zwierzę

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

19/ Choroby kukurydzy
21/ Zalecenia
22/ Zatwierdzenie glifosatu

W ZGODZIE Z NATURĄ

24/ Biogazownie rolnicze szansą dla rozwoju sektora OZE
28/ Moja woda w 2024 roku

PORADNIK GOSPODYNI

29/ Karnawałowy zawrót głowy
33/ Kalendarz biodynamiczny
34/ Czas na zimowe cięcie...

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

38/ Składka KRUS w 2004 roku
38/ Dopłata do składki na ubezpieczenie zwierząt
39/ Systemy jakości – promowanie, informowanie i marketing żywności
41/ Harmonogram naborów w 2024 roku
44/ Kalkulacje rolnicze
46/ Informacja handlowo-rynkowa
52/ Rynki rolne

SYLWIA LENARD
Redaktor naczelna

Drodzy czytelnicy!

Rozpoczął się nowy rok, lada moment ruszą wiosenne prace polowe, wysiew nawozów, przygotowanie materiału sadzeniakowego. Tymczasem rolnikom myśli zaprzątają inne problemy. Chodzi przede wszystkim o handel produktami rolno-spożywczymi z Ukrainą. Na forum unijnym minister rolnictwa zabiega o ograniczenia ilościowe na import z Ukrainy apelując o wyłączenie spod zasad bezcłowego handlu cukru, drobiu i jaj lub o zastosowanie do tych artykułów specjalnych środków ochronnych. Rolnicy mówią o braku opłacalności produkcji zbóż, kukurydzy, owoców miękkich.

W grudniowym numerze *Echa Zachodniopomorskiej Wsi* Andrzej Karbowy, prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej napisał: *„Oczekiwania rolników są niezmienne od lat. Chcemy tylko, aby produkcja była opłacalna i przewidywalna”*. Rzeczywistość jest, niestety, inna. Wszyscy doskonale wiemy, że prowadzenie gospodarstwa z roku na rok pociąga za sobą coraz wyższe koszty. Rosną ceny materiału siewnego, środków do produkcji rolniczej, energii... Do tego dochodzą zasady i obowiązki zawarte w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027, a co za tym idzie dostosowania do norm i obostrzeń związanych z ochroną środowiska i klimatem. Problemy mamy nie tylko my, przez całą Europę przetacza się fala rolniczych protestów. Co z tego wyniknie? Przekonamy się pewnie niebawem.

Z wielkim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 15 stycznia zmarł wieloletni, zasłużony pracownik ZODR, nasz kolega i przyjaciel,

Marek Marszał

Z rodziną oraz bliskimi zmarłego łączymy się w bólu i składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Dyrekcja i Pracownicy ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl ab0e6af959

Czy warto mieć pszczoły?

W końcu ubiegłego roku, w przepięknym Dworku Jamneńskim w Łazach spotkali się miłośnicy pszczół i pszczelarstwa.

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Środowisko naukowe reprezentował dr inż. Jerzy Samborski z pracowni Pszczelnictwa, Katedry Anatomii i Zoologii Zwierząt, Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie. Mówił o „Stymulowaniu rodzin pszczelich ciastem z prebiotykiem w okresie bezpożytkowym poprzedzającym przygotowanie do zimowli", oraz o tym „Co nowego w wychowie i unasienianiu matek pszczelich".

Następny wykład, wraz z pokazem środków, leków i narzędzi do ich aplikacji, urządzeń i środków stosowanych we współczesnej weterynarii poprowadził Marcin Raczyński – CEO i właściciel firmy Vet-Animal Sp. z o.o. ze Starogardu Gdańskiego. Zaproponował słuchaczom trochę inną koncepcję wykładu, mianowicie wykład połączony z dyskusją z uczestnikami – praktykami w dziedzinie pszczelarstwa. Firma Animal powołała do życia inicjatywę Centrum Zdrowia Pszczół, czyli zakłady lecznicze, laboratoria, instytuty stanowiące oddziały Centrum Zdrowia Pszczół, prowadzone przez specjalistów z doświadczeniem i wiedzą z dziedziny weterynarii, gospodarki pasiecznej, biologii, legislacji prawnej, które pomagają pszczelarzom w osiągnięciu lepszych warunków w pasiekach. ■

eprasa.pl ab0e6af959

XXII edycja Konkursu Wiedzy Ekologicznej

Pod koniec ubiegłego roku Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował Konkurs Wiedzy Ekologicznej. Temat XXII edycji konkursu: „Ekologia – inwestycja dla przyszłych pokoleń", a zwycięzcą został Nikodem Jurkiewicz ze szkoły w Benicach.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

Ekologia – inwestycja dla przyszłych pokoleń – to podejście proekologiczne i inwestycje w ochronę środowiska, które nie tylko mają na celu poprawę obecnej sytuacji, ale stanowią również kluczową lokatę w lepszą przyszłość dla kolejnych pokoleń. W konkursie uczestniczyli uczniowie ze szkół ponadpodstawowych z Pomorza Zachodniego i Ziemi Lubuskiej. W tym roku rywalizowało 18 szkół. Ostatecznie komisja wyłoniła 3 zwycięzców i 3 wyróżnionych.

I miejsce: Nikodem Jurkiewicz, Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Benicach
II miejsce: Michał Kulak, Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu
III miejsce: Jakub Jeske, Zespół Szkół Nr 1 w Stargardzie
Wyróżnienia:
I wyróżnienie: Miłosz Rubinowski, II LO im. C.K. Norwida w Stargardzie
II wyróżnienie: Konrad Łukasiewicz, ZS CKR w Kamieniu Małym
III wyróżnienie: Maciej Serafin, Zespół Szkół Nr 6 im. S. Staszica w Szczecinku

Celem konkursu było upowszechnianie wartości przyrodniczych, poszerzanie wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska oraz kształtowanie postaw proekologicznych. Konkurs przebiegał w dwóch etapach: test pisemny, składający się z 50 pytań, który wyłonił 6 laureatów. Ci wzięli udział w części ustnej.
Konkurs objęty został honorowym patronatem przez: Wojewodę Zachodniopomorskiego, Wojewodę Lubuskiego, Marszałka Województwa Lubuskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Olgierda Geblewicz. Konkurs został dofinansowany ze strony Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Patronat Medialny sprawowało Radio Szczecin. Partnerami, a zarazem fundatorami nagród byli: Wojewoda Zachodniopomorski, Wojewoda Lubuski, Starosta Stargardzki, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Szczecinie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Oddział Regionalny w Szczecinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza w Szczecinie.

eprasa.pl ab0e6af959

Tradycyjnie wigilijnie w Barzkowicach

Szczupak faszerowany, przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Grzędzicach okrzyknięty został najlepszą potrawą konkursu „Potrawa wigilijna – produktem regionalnym i tradycyjnym" towarzyszącego „Festiwalowi tradycyjnych potraw wigilijnych" w Barzkowicach.

SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

Festiwal, zorganizowany w grudniu przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach to doskonała okazja do promowania i wsparcia kół gospodyń wiejskich, to one bowiem odgrywają nieocenioną rolę w aktywizacji lokalnej wspólnoty mieszkańców wsi. Promująca tradycję impreza otwiera też możliwości promocji producentom żywności sięgającym po tradycyjne, lokalne receptury. A właśnie o tę lokalność i kultywowanie tradycji organizatorom chodziło.

W konkursowe szranki stanęło 12 kół gospodyń wiejskich oraz 2 producentów produktów lokalnych i tradycyjnych. O miano najlepszej walczyło 20 potraw. Nie zabrakło ani pierników, ani pierogów czy kapusty z grochem lub grzybami. Były gołąbki, kulebiak, paszteciki i ryby we wszelakiej odsłonie – po grecku, w galarecie, faszerowane. No i śledzie, oczywiście… Ostatecznie jury, oceniając związek z tradycją Świąt Bożego Narodzenia, smak, wygląd potrawy i sposób jej zaprezentowania postanowiło nagrodzić trzy potrawy oraz przyznać pięć wyróżnień. Triumfował szczupak faszerowany, przygotowany przez KGW w Grzędzicach, kolejne miejsce przyznano słodkości – piernikowi przywiezionemu przez panie z KGW w Słodkowie, na trzecim miejscu uplasowały się gołąbki ziemniaczane na bogato z sosem grzybowym pań z KGW w Rogowie. Przyznano również pięć wyróżnień dla: karpia w galarecie z KGW w Strzebielewie, piernika staropolskiego KGW w Krąpieli, pasztecików wigilijnych krucho drożdżowych z nadzieniem grzybowym KGW w Zieleniewie, śledzi wigilijnych KGW w Smoleniu oraz gołąbków jarskich z pieczarkami KGW z Dobropola Pyrzyckiego.

Podczas gdy jury oceniało potrawy uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać prelekcji „Produkt tradycyjny promocją Pomorza Zachodniego" Agnieszki Kołodziej z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz posłuchać pani Ireny Śmiałek opowiadającej o „Korzennych jeżach Ignaśkach". By tradycji stało się zadość, spotkanie uświetnił swą obecnością zaprzyjaźniony z ZODR ks. Mariusz Śpiewak z parafii w Barzkowicach. Nie mogło również zabraknąć akcentów muzycznych – imprezie przygrywał, prezentujący wigilijno-świąteczny repertuar, Zespół Pieśni i Tańca Prząśniczka.

eprasa.pl ab0e6af959

Potrawy zgłoszone do konkursu:

1. Produkt: BIGOS WIGILIJNY /WIGILIJNA KAPUSTA Z GRZYBAMI/
Bożena Jaszczowska, Gospodarstwo ekologiczne SEDINA

2. Produkt: KAPUSTA Z GROCHEM WIGILIJNA
Ryszard Jaszczowski, Gospodarstwo ekologiczne SEDINA

3. Produkt: PIERNIKOWE CIASTECZKA
Teresa Wojciechowska, Koło Gospodyń Wiejskich Żarowo

4. Produkt: GAŁĄŹ WIGILIJNA
Elżbieta Jankowska, Koło Gospodyń Wiejskich Żarowo

5. Produkt: RYBA PO GRECKU
Małgorzata Czyż, Koło Gospodyń Wiejskich Sulino

6. Produkt: KARP W GALARECIE
Koło Gospodyń Wiejskich Strzebielewo

7. Produkt: RYBA PO GRECKU
Teresa Niżałowska, Koło Gospodyń Wiejskich Lisowo

8. Produkt: ŚLEDŹ W CEBULCE Z ORZECHAMI
Anna Penczak, Koło Gospodyń Wiejskich Lisowo

9. Produkt: KULEBIAK
Grażyna Kaczmarek, Koło Gospodyń Wiejskich Smoleń

10. PRODUKT: ŚLEDZIE WIGILIJNE
Aleksandra Aloksa, Koło Gospodyń Wiejskich Smoleń

11. Produkt: GOŁĄBKI ZIEMNIACZANE NA BOGATO Z SOSEM GRZYBOWYM
Koło Gospodyń Wiejskich „Rogowianie", Rogowo

12. Produkt: PIERNIK STAROPOLSKI
Koło Gospodyń Wiejskich „Dziesiątka" w Krąpieli

13. Produkt: PIEROGI Z KAPUSTĄ I GRZYBAMI
Koło Gospodyń Wiejskich „Słodzianki", Słodkowo

14. Produkt: PIERNIK
Koło Gospodyń Wiejskich „Słodzianki", Słodkowo

15. Produkt: PASZTECIKI WIGILIJNE KRUCHO DROŻDŻOWE Z NADZIENIEM GRZYBOWYM
Koło Gospodyń Wiejskich Morzyczyn – Zieleniewo

16. Produkt: PIERNICZKI MIEDWIAŃSKIE
Koło Gospodyń Wiejskich Morzyczyn – Zieleniewo

17. Produkt: SZCZUPAK FASZEROWANY
Koło Gospodyń Wiejskich Grzędzice

18. Produkt: LIN W GALARECIE
Elwira Zych, Koło Gospodyń Wiejskich Kania

19. Produkt: PIEROGI SEROWO-ZIEMNIACZANE
Henryka Kołacka, Koło Gospodyń Wiejskich „Jarzębina" Dobropole Pyrzyckie

20. Produkt: GOŁĄBKI JARSKIE Z PIECZARKAMI
Edyta Szymańska, Koło Gospodyń Wiejskich „Jarzębina" Dobropole Pyrzyckie

Fot. Karolina Kiewlicz

Imprezę patronatem honorowym objął Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego pan Olgierd Geblewicz, a współorganizował i współfinansował ją Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. Imprezę dofinansowali: Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – Counterpart Fund oraz Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, partnerem była ARiMR OR w Szczecinie, zaś fundatorami nagród: Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Starostwo Powiatowe w Stargardzie, KRUS OR w Koszalinie, KOWR OT w Szczecinie.

eprasa.pl ab0e6af959

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

INFORMUJE

sprzedawców środków ochrony roślin
o organizacji szkoleń w zakresie:

DORADZTWA DOTYCZĄCEGO ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- szkolenie podstawowe (24 godz.)
- szkolenie uzupełniające (7 godz.)

więcej informacji oraz zapisy:

ZODR Barzkowice, tel. 91 479 40 60, 91 479 40 73
ZODR Barzkowice, Oddział w Koszalinie, tel. 94 341 87 32

Każdy z uczestników szkolenia po zdaniu egzaminu otrzyma zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (ważne 5 lat)

ZAPRASZAMY

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

INFORMUJE

Rolników i firmy zajmujące się stosowaniem środków ochrony roślin
o organizacji szkoleń w zakresie:

STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN SPRZĘTEM NAZIEMNYM, Z WYŁĄCZENIEM SPRZĘTU MONTOWANEGO NA POJAZDACH SZYNOWYCH ORAZ INNEGO SPRZĘTU STOSOWANEGO W KOLEJNICTWIE

- szkolenie podstawowe (14 godz.)
- szkolenie uzupełniające (7 godz.)

więcej informacji oraz zapisy:

ZODR Barzkowice - tel. 91 479 40 60, 91 479 40 73
ZODR Barzkowice, Oddział w Koszalinie, tel. 94 341 87 32

Każdy z uczestników szkolenia po zdaniu egzaminu otrzyma zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (ważne 5 lat)

ZAPRASZAMY

eprasa.pl ab0e6af959

System Monitorowania Obszaru na straży upraw

System Monitorowania Obszaru (AMS – Area Monitoring System) stanowi część systemu zintegrowanego, w oparciu o który Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela dopłat unijnych dla rolników. W szczególności dotyczy to dopłat o charakterze obszarowym, związanych z gruntem i prowadzonymi uprawami.

AMS bazuje na wykorzystaniu zobrazowań satelitarnych (w szczególności tych darmowych pochodzących z Programu COPERNICUS z satelitów typu Sentinel), które są pozyskiwane z dużą częstotliwością, tj. co 3-8 dni, dzięki czemu możliwe jest prowadzenie systematycznych długookresowych obserwacji oraz analiza danych związana z prowadzeniem działalności rolniczej – występowanie uprawy, wegetacji roślin, zabiegi agrotechniczne (żniwa, orka, koszenie). Taka ocena jest możliwa, ponieważ tereny orne na zobrazowaniach wyróżniają się kolorystyką w stosunku do terenów pokrytych roślinnością (stałą lub czasową).

Analizy można przeprowadzać w stosunku do określonego, zdefiniowanego obszaru (w tym działki rolnej) poprzez budowanie specjalnych wskaźników wegetacji roślin, które pozwalają potwierdzić i ocenić pokrycie obszaru roślinnością oraz, w określonych przypadkach, fazę rozwojową roślin. Gwałtowne skoki tychże wskaźników wskazują na przeprowadzenie w terenie czynności związanych ze zbiorem uprawy czy też przeprowadzeniem innego zabiegu agrotechnicznego (np. orki, która zmieni zarówno sposób prezentacji obszaru na zobrazowaniu, jak i spowoduje spadek wskaźników wegetacji roślin).

Rozpoznawanie upraw

Dzięki temu możliwe jest również określenie przedziału czasu, w którym nastąpiło koszenie (bądź stwierdzenie, że koszenie nie miało miejsca), co jest częstym zobowiązaniem rolników w praktykach rolnośrodowiskowych i ekologicznych. Co więcej, ustalane w kolejnych okresach czasu wskaźniki wegetacji roślin układają się w czasie w wykres, który, jak wykazały badania naukowe, jest specyficzny dla danego gatunku rośliny. Dzięki temu analiza kształtu i przebiegu wykresu pozwala na rozpoznanie gatunku lub rodzaju uprawy. Rozpoznana w ten sposób uprawa będzie porównywana w przyszłości z uprawą deklarowaną na danej działce przez rolnika – w celu potwierdzenia tej deklaracji.

AMS nie określi granic działek

System AMS nie będzie natomiast służył do określania granic działek rolnych. Punktem odniesienia w tym zakresie będzie System Identyfikacji Działek Rolnych, który aktualizowany jest co roku dla połowy kraju na podstawie dużo dokładniejszych zdjęć lotniczych oraz innych źródeł informacji (w tym informacji od rolników, danych z ewidencji gruntów i budynków, wyników z kontroli na miejscu). Na tej podstawie aktualizowane są granice działek referencyjnych oraz maksymalny kwalifikowany obszar.

Zdjęcia geotagowane

Ze względu na fakt wykorzystywania ogólnodostępnych, bezpłatnych danych satelitarnych, cechujących się określoną małą rozdzielczością, skutkującą niską dokładnością w terenie, niemożliwa będzie analiza prowadzenia działalności rolniczej oraz ustalenie uprawy dla wszystkich działek rolnych. W związku z tym AMS uzupełniany będzie wykorzystaniem również innych narzędzi i usług. W przypadku, gdy niemożliwe okaże się określenie czy na danej działce rolnej prowadzona jest działalność rolnicza bądź niemożliwe będzie określenie gatunku/rodzaju uprawy, wówczas ARiMR wykorzysta inne źródła umożliwiające weryfikację powyższych aktywności/deklaracji. W szczególności ARiMR zamierza wykorzystać aplikację do wykonywania zdjęć geotagowanych przez rolników (aplikacja funkcjonuje pod nazwą mobilnaARiMR). Zdjęcia geotagowane to nic innego jak zdjęcia wykonane przy użyciu telefonu komórkowego z wbudowanym odbiornikiem GPS (każdy smartfon posiada taki moduł). Każde, wykonane z wykorzystaniem tej aplikacji zdjęcie będzie miało zapisane informacje o miejscu jego wykonania, tj. o długości i szerokości geograficznej tego miejsca.

eprasa.pl ab0e6af959

O ile AMS będzie wykorzystywany wewnętrznie w ARiMR, o tyle drugie z wymienionych narzędzi wymaga interakcji z rolnikiem. Aplikacja do zdjęć geotagowanych (dostępna do pobrania na telefony komórkowe z różnymi popularnymi systemami operacyjnymi) może być wykorzystywana do potwierdzania szeregu zobowiązań/deklaracji rolników, nie tylko związanych z działaniami pomocowymi o charakterze obszarowym. ARiMR może wysłać do rolnika prośbę o wykonanie zdjęć geotagowanych potwierdzających np. występowanie danej uprawy na polu, istnienie jakiegoś obiektu na polu, zakupu maszyny/urządzenia czy realizacji wybranego zobowiązania. Możliwe będzie również przesłanie zdjęcia dokumentu, który może zostać wykorzystany w sprawie. Aplikacja ma być obligatoryjnie wykorzystana do potwierdzania, z inicjatywy samego rolnika, określonych zobowiązań w projektowanych ekoschematach, np. wywóz i przyoranie obornika. Aplikacja podlega dalszym modyfikacjom, aby umożliwić w przyszłości informowanie beneficjentów o statusach obsługi ich spraw czy statusie monitorowania gruntów rolnych (poprzez AMS) wchodzących w skład ich gospodarstwa.

Ubiegłoroczne obserwacje

ARiMR od kilku lat przygotowywała się do uruchomienia systemu AMS. W roku 2023 został on wykorzystany do prowadzenia obserwacji w zakresie podstawowego warunku ubiegania się o płatności obszarowe, tj. prowadzenia działalności rolniczej na gruntach rolnych. Obecnie wyniki z monitoringu wykorzystywane są już w kontrolach administracyjnych wniosków obszarowych oraz zostały udostępnione rolnikom w systemie PUE, w dedykowanej zakładce Wyniki monitoringu satelitarnego. W zakładce tej znajduje się informacja w zakresie deklaracji działek rolnych, w tym zadeklarowanej uprawy, oraz informacja na temat potwierdzenia lub braku prowadzenia działalności rolniczej na danej działce rolnej. Syntetyczna legenda oraz komunikaty przypisane do każdej działki informują o wynikach i koniecznych do podjęcia działaniach. Mając na uwadze pierwszy rok funkcjonowania systemu we wszystkich przypadkach, gdzie rolnik powinien odpowiedzieć na wyniki monitoringu satelitarnego została wysłana indywidulana informacja w zakresie konieczności wykonania zdjęcia geotagowanego. Dlatego obecnie, udostępnione wyniki należy traktować informacyjnie.

Kampania 2024

W kampanii 2024 wyniki w tym zakresie będą przekazywane cyklicznie i poza system PUE informacja o potencjalnych błędach w deklaracji będzie widoczna również w eWnioskuPlus. Wdrożenie tych funkcjonalności, a więc prezentacja wyników z monitoringu satelitarnego będzie stanowiła element systemu wczesnego ostrzegania rolnika o możliwych nieprawidłowościach w deklaracji. Na podstawie tych wyników rolnik będzie mógł ocenić czy jego deklaracje są aktualne, odzwierciedlają stan na polu, czy niezbędne są zmiany w deklaracji czy wręcz wycofanie określonej powierzchni z wniosku, w sytuacji np. wykluczenia przez rolnika danego obszaru z uprawy w bieżącym roku.

System wspierającym zarówno po stronie rolnika, jak i ARiMR będzie aplikacja do wykonywania zdjęć geotagowanych. Oznacza to, że zarówno rolnik z własnej inicjatywy będzie mógł potwierdzić swoją deklaracje (analogicznie jak obecnie np. przy ekoschemacie wymieszanie obornika), jak i Agencja będzie prowadziła dodatkowe wyjaśnienia w oparciu o źródła alternatywne. Należy podkreślić, że system zdjęć geotagowanych stanowi podstawowe wsparcie dla ostatecznej oceny wyników z monitoringu satelitarnego.

Weryfikacja upraw

W roku 2024 AMS zostanie rozszerzony o weryfikację upraw i kolejne rodzaje interwencji, gdzie informacja na temat sposobu gospodarowania na gruntach rolnych ma wpływ na spełnienie zobowiązań rolników. Co do zasady, AMS znajdzie zastosowanie w odniesieniu do około 35-40% gospodarstw, których działki rolne deklarowane są do wsparcia obszarowego. Pozostałe gospodarstwa, jak i warunki ubiegania się o płatność, które nie mogą zostać zweryfikowane przy wykorzystaniu AMS i narzędzi uzupełniających, będą weryfikowane, na wytypowanej do tego celu reprezentacyjnej próbie, z wykorzystaniem tradycyjnych metod kontroli realizowanych bezpośrednio w terenie. ■

Źródło: www.gov.pl/web/arimr
Fot. pixabay

RED.

eprasa.pl ab0e6af959

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych", w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

organizuje wyjazdy szkoleniowe w ramach projektu
„Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych"

HARMONOGRAM DEMONSTRACJI W 2024 ROKU

Termin wyjazdu	Temat demonstracji	Województwo	Miejscowość	Wizyta
13.03-14.03	owce	wielkopolskie	Kęszyce	I
08.05-09.05	owce	wielkopolskie	Kęszyce	II
20.03-21.03	króliki	wielkopolskie	Kęszyce	I
17.04-18.04	króliki	wielkopolskie	Kęszyce	II
20.05-21.05	kurczęta rzeźne	wielkopolskie	Kęszyce	I
26.06-27.06	kurczęta rzeźne	wielkopolskie	Kęszyce	II
20.03-21.03	trzoda chlewna	kujawsko-pomorskie	Łabiszyn Wieś	I
21.04-22.04	trzoda chlewna	kujawsko-pomorskie	Łabiszyn Wieś	II
28.04-29.04	zioła	kujawsko-pomorskie	Gołoty	I
19.06-20.06	zioła	kujawsko-pomorskie	Gołoty	II

Uczestnikami szkolenia mogą być rolnicy, domownicy, małżonkowie rolników, osoby zatrudnione w rolnictwie, wnioskodawcy lub beneficjenci operacji typu „Premie dla młodych rolników" w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Rolnicy biorący udział w demonstracji na I wizycie będą również zobowiązani uczestniczyć podczas II wizyty. Każdy uczestnik demonstracji otrzyma zaświadczenie.

Organizatorzy zapewniają uczestnikom szkolenia wyżywienie oraz nocleg.

Ilość miejsc ograniczona!
Udział w wyjeździe bezpłatny

OSOBY ZAINTERESOWANE UDZIAŁEM w szkoleniu zapraszamy do kontaktu z pracownikami Działu Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska:
Agnieszka Kleszcz, tel. 91/479 40 66, e-mail: a.kleszcz@zodr.pl
Joanna Skoczylas-Gromek, tel. 91/479 40 55, e-mail: j.gromek@zodr.pl
Sekretariat, tel. 91/ 561 37 00, e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl

eprasa.pl ab0e6af959

Nie tylko kontrole

Rozmowa z **ANNĄ POŻDAŁ,** starszym asystentem w Sekcji Higieny Komunalnej i **DOROTĄ WIŚNIEWSKĄ,** młodszym asystentem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie

Cecylia Wojnik

W ubiegłym roku bardzo słynną stała się bakteria Legionella, a to za sprawą jej zwiększonej obecności w wodzie pitnej. Bakteria ta wzbudziła niepokój mieszkańców naszego kraju ze względu na krwawe żniwo, jakie zebrała na południu Polski. O tym czy należy obawiać się spożywania wody z kranu, o aspektach higieny, o tym co powinniśmy wiedzieć podczas robienia zakupów spożywczych opowiedziały pracownice Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie.

Na czym skupia się działanie Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych?

Anna Pożdał: Mamy bardzo szeroki zakres obowiązków. W Stacji funkcjonuje wiele sekcji. Jedną z nich jest Sekcja Żywienia, Żywności i Przedmiotów Użytku. Do zakresu działania Sekcji w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczące warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, kosmetykami, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Kontrolowane są lokale gastronomiczne, sklepy z żywnością oraz drogerie sprzedające produkty żywnościowe i kosmetyczne. Obiekty podlegają zatwierdzaniu i wpisywaniu do rejestru obiektów.

Rozumiem, że po wpisaniu do rejestru każdy z takich punktów podlega kontroli Sanepidu. Na czym polega taka kontrola?

A. P.: Sprawdzamy warunki przechowywania, terminy przydatności, a także dokumentację określającą dobre praktyki higieniczne. Sprawdzamy także stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, warunki, w jakich są produkty przechowywane. Nadzorowi podlegają środki transportu do przewozu żywności. Kontrole odbywają się według rocznych harmonogramów i na ich podstawie przeprowadzamy czynności kontrolne. O ich przeprowadzeniu, zgodnie z ustawą Prawo Przedsiębiorców, musimy przedsiębiorcę zawiadomić. Natomiast w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia takiego obowiązku nie ma. Mamy także kontrole interwencyjne, czyli na zgłoszenie klienta. Takiego zgłoszenia można dokonać zarówno telefonicznie, internetowo, jak i osobiście w siedzibie PSSE w Stargardzie.

Czy takich zgłoszeń nieprawidłowości w powiecie stargardzkim jest sporo?

A. P.: Nie ma ich dużo, ale zdarzają się. Więcej takich zgłoszeń notujemy w okresie letnim. Ważna jest dla nas opinia klienta, ponieważ ze względu na ilość punktów pod naszym nadzorem nie zawsze mamy możliwość skontrolowania wszystkich obiektów będących

eprasa.pl ab0e6af959

pod nadzorem. Stąd tak ważne są dla nas informacje od osób, które zauważą nieprawidłowości.

A jak wygląda poziom higieny w punktach gdzie zakupujemy żywność?
A. P.: Obserwujemy wzrost świadomości wśród społeczeństwa, m.in. dzięki ogólnodostępnym informacjom w mediach społecznościowych. Jest duża konkurencja wśród producentów, sprzedawców Żeby utrzymywać swoją działalność na wysokim poziomie muszą przestrzegać obowiązujących przepisów.

Jak to wygląda w praktyce?
A. P.: Mamy harmonogram kontroli obiektów a także pobierania próbek do badań laboratoryjnych w ramach kontroli urzędowej żywności, kosmetyków i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Czym jeszcze zajmuje się Sekcja żywienia?
A. P.: Wydawaniem atestów na grzyby świeże oraz prowadzeniem porad grzybowych w okresie grzybobrania. Każdy może do nas przynieść zebrane grzyby. Konsultacje dla społeczeństwa prowadzone są przez klasyfikatora w dniach roboczych od poniedziałku do piątku w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie. Klasyfikator określi czy są to grzyby jadalne czy też nie i wyda atest obejmujący badaną partię. Ważne jest to, że grzyby muszą być świeże, a nie suszone, i muszą posiadać grzybnię. Grzyby świeże, rosnące w warunkach naturalnych wolno sprzedawać w placówkach handlowych lub na targowisku pod warunkiem uzyskania powyższego dokumentu.

Czy takie badanie oraz atest grzybów jest odpłatny?
A. P.: Nie, taka ocena i wydanie atestu są bezpłatne.

Na jakie produkty spożywcze powinniśmy szczególnie uważać?
A. P.: Z pewnością należy uważać na produkty o krótkim terminie przydatności do spożycia oraz takie, które wymagają specjalnych warunków przechowywania, np. mięso, nabiał. Zwracajmy uwagę na kolor żywności i jej zapach, czy nie są zmienione.

Co nas powinno zaniepokoić lub wzbudzić naszą czujność w sklepie spożywczym?
A. P.: Czasami nieprzyjemny zapach czuć już po przekroczeniu progu sklepu, to może świadczyć np. o nieszczelności opakowań produktów znajdujących się w ladach chłodniczych. Należy także zwrócić uwagę na wygląd owoców i warzyw, czy nie posiadają np. oznak pleśni.

A czym zajmuje się Sekcja higieny komunalnej?
A. P.: Ta sekcja zajmuje się przede wszystkim nadzorem nad jakością wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi. W ramach kontroli urzędowej, na podstawie rocznych harmonogramów, pobierane są próbki wody do badań laboratoryjnych z wodociągów, które zaopatrują w wodę do spożycia mieszkańców powiatu stargardzkiego. Kontrolujemy jakość wody do spożycia, czyli tą, która płynie w naszych kranach. Ponadto sprawujemy nadzór nad wodą w basenach kąpielowych, kąpieliskach zorganizowanych oraz ciepłą wodą użytkową w kierunku występowania bakterii Legionella. Ta sekcja prowadzi także nadzór nad obiektami użyteczności publicznej. Pod tym pojęciem rozumiemy obiekty sportowe, kulturalne, noclegowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej (solaria, siłownie). Kontrolujemy także cmentarze, tereny rekreacyjne, tj. parkingi, przystanki, piaskownice, place zabaw, parki, a także środki transportu publicznego. Wydawane są opinie w zakresie warunków sanitarnych w zakresie imprez masowych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Prowadzony jest nadzór nad ekshumacjami, przewozami zwłok i szczątków ludzkich oraz wydawane są decyzje i opinie w tym zakresie. Sekcja odpowiada także za gospodarkę odpadami, ściekami, tj. m.in. opiniuje regulaminy

eprasa.pl ab0e6af959

utrzymania czystości i porządku na terenie gmin.

W 2023 r. w mediach pojawiły się niepokojące doniesienia właśnie w temacie obecności bakterii Legionelli w wodociągach naszego kraju.

A. P.: Trzeba zaznaczyć, że ta bakteria znajduje się w naszych instalacjach, ale jej ilość powinna być na pewnym dopuszczalnym poziomie. Jeżeli regularnie nie przeprowadzamy czynności, które eliminują ryzyko jej namnażania to taka sytuacja może być niebezpieczna. Bardzo ważne jest utrzymanie w czystości armatury sanitarnej, tj. nie należy doprowadzać do jej zakamienienia. Należy pamiętać o tym, aby utrzymywać w miarę stałą temperaturę wody ciepłej i zimnej. W miarę możliwości, okresowo należy podgrzewać wodę nawet do 70 st. C. W przypadku, gdy nie używaliśmy naszej instalacji wodno-kanalizacyjnej z powody np. wyjazdu, to po powrocie, przed ponownym użyciem wody, należy dobrze przepłukać instalację (spuścić wodę). Jeżeli ww. czynności będziemy przeprowadzać regularnie to zmniejszymy ryzyko namnażania się bakterii Legionella, a tym samym ryzyko zagrożenia dla naszego zdrowia.

Komu głównie zagraża bakteria Legionella?

A. P.: Głównie niebezpieczna może być dla osób w starszym wieku, o obniżonej odporności oraz posiadających choroby współistniejące. U młodszych osób, nawet jeśli dojdzie do zakażenia, to przebieg choroby może być łagodniejszy. U osób z grupy ryzyka zachorowanie na legionellozę może doprowadzić nawet do zgonu.

Czym się jeszcze zajmujecie?

A. P.: Kolejną sekcją jest Sekcja Higieny Pracy, która sprawuje nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganiu powstawania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Kontroli poddawane są zakłady pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ponadto prowadzony jest nadzór nad wprowadzaniem substancji lub preparatów chemicznych, produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Wśród sekcji pojawić się musi na pewno sekcja związana z epidemiologią?

A. P.: Zdecydowanie tak, posiadamy Sekcję Epidemiologii, która prowadzi nadzór nad bieżącą sytuacją epidemiczną. Kontroli poddawane są podmioty lecznicze, tj. szpitale, domy opieki społecznej, podmioty opiekuńczo-lecznicze, indywidualne praktyki lekarskie i stomatologiczne. Ponadto prowadzony jest nadzór epidemiologiczny, mający na celu wczesne wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych. Analizowane są zachorowania m.in. na salmonellozy, czerwonkę bakteryjną, wirusowe zapalenie wątroby typu B, A i C. Sprawowany jest nadzór nad osobami pokąsanymi przez zwierzęta podejrzanymi o wściekliznę. Prowadzone są działania w ogniskach zatruć pokarmowych.

Nie możemy zapomnieć także o bezpieczeństwie najmłodszych członków naszego społeczeństwa. Czy i w stosunku do tej grupy znajduje się odpowiednia komórka wśród rozlicznych obowiązków Sanepidu?

A. P.: Oczywiście. Posiadamy także Sekcję Higieny Dzieci i Młodzieży. Tu prowadzony jest nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, zaczynając od żłobków, przez przedszkola, szkoły podstawowe, średnie i wyższe oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

Czy mamy kolejną sekcję, jaka występuje w Sanepidzie?

A. P.: Tak, mamy jeszcze stanowisko ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, do zadań którego należy kontrola i nadzór sanitarny w zakresie lokalizacji, zagospodarowania terenu, rozwiązań projektowych inwestycji i ich realizacji, a także rozwiązań projektowych i realizacji obiektów modernizowanych. Uzgadniane są projekty budowlane pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Przeprowadzane są kontrole zgodności budowlanych obiektów z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi, określonymi w obowiązujących przepisach. Sporządzane są również raporty oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi.

Nie możemy także zapomnieć o tak ważnej sekcji jak Sekcja oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Czym się zajmuje ta jednostka?

Dorota Wiśniewska: Ta sekcja zajmuje się profilaktyką zdrowotną dzieci i młodzieży. Odwiedzamy przedszkola i szkoły, prowadzimy zajęcia profilaktyczne dotyczące zdrowego odżywiania i zdrowych nawyków. Oprócz tego w placówkach oświatowo-wychowawczych realizowane są profilaktyczne programy, kampanie i akcje oraz zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży. W ramach akcji bezpieczne ferie i wakacje prowadzone są zajęcia edukacyjne oraz organizowane stoiska profilaktyczno-edukacyjne.

Czy zajęcia, jakie prowadzi Sanepid w przedszkolach i szkołach realizowane są wyłącznie w placówkach publicznych?

D. W.: Zajęcia prowadzone są z dziećmi i młodzieżą w każdego rodzaju placówkach. Aby z nich skorzystać należy przystąpić do wybranego programu skierowanego do danej grupy wiekowej. Wszystkie informacje na temat oferty edukacyjnej dostępne są na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie pod linkiem: https://www.gov.pl/web/psse-stargard/edukacja-z-inspekcja-sanitarna---bezplatne-zajecia-edukacyjne.

Jak pani ocenia poziom wiedzy dzieci?

D. W.: Jestem pozytywnie zaskoczona poziomem wiedzy dzieci w zakresie tematyki zdrowotnej. Jeżeli chodzi o substancje psychoaktywne, takie jak papierosy, alkohol czy narkotyki to młodzież jest bardzo zorientowana w powyższym temacie, co potwierdza czynnym udziałem w prowadzonych zajęciach.

Rozumiem, że dobór tematyki jest adekwatny do wieku dzieci?

D. W.: Jeżeli chodzi o tematykę związaną z substancjami psychoaktywnymi są to spotkania z młodzieżą na poziomie 7-8 klasy szkoły podstawowej oraz szkoły średniej. Mamy także programy dotyczące profilaktyki zapobiegania próchnicy zębów kierowane do dzieci żłobkowych i przedszkolnych.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl ab0e6af959

Grupa Azoty

WPŁYNIE NA URODZAJ

RSM®

28% N, 30% N, 32% N

RSM® S

26% N + 3% S

Nowoczesne standardy nawożenia

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Agro Service

Agro Service Sp. z o.o.
tel. 691 432 382
www.agroservice.pl

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

eprasa.pl ab0e6af959

Gdy padnie zwierzę

Lista podmiotów utylizacyjnych w województwie zachodniopomorskim, które na podstawie umowy z ARiMR świadczą usługi w zakresie zbioru, transportu, i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich

1. Pomoc jest udzielana na dofinansowanie kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie, konie.

2. Zasady korzystania w 2024 r. z usług utylizacyjnych z dofinansowaniem ARiMR dla producentów rolnych nie ulegają zmianie w stosunku do obowiązujących w 2023 r.

3. W celu skorzystania z pomocy, producent rolny powinien telefonicznie skontaktować się z wybranym podmiotem, który zawarł z ARiMR umowę na odbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich.

4. Kwota, jaką ewentualnie będą musieli dopłacić rolnicy, zależeć będzie od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. ARiMR sfinansuje pełne koszty zbioru i transportu padłego bydła, owiec, kóz, koni oraz świń, a także pokryje w 100% koszty unieszkodliwienia bydła, które ukończyło 48. miesiąc życia oraz owiec i kóz, które ukończyły 18. miesiąc życia (zwierzęta z tych grup podlegają badaniom w kierunku TSE). W przypadku unieszkodliwienia padłego bydła poniżej 48. miesiąca życia, a owiec i kóz poniżej 18. miesiąca życia oraz świń i koni, niezależnie od ich wieku, Agencja może dofinansować do 75% kosztów poniesionych przez producenta rolnego.

5. Pomoc może uzyskać producent rolny prowadzący gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzący dział specjalny produkcji rolnej. Wsparcia nie mogą jednak otrzymać producenci, którzy nie spełniają kryterium mikro, małego lub średniego przedsiębiorstwa określonego w zał. I do rozporządzenia KE (WE) nr 702/2014 z 25.06.2014 r.

6. W przypadku producentów rolnych będących podatnikami VAT, dofinansowanie ARiMR nie obejmuje kwoty podatku VAT.

7. Rolnicy, zanim podejmą decyzję dotyczącą zlecenia wykonanie takich usług, powinni zapoznać się z cenami oferowanymi przez przedsiębiorców działających w województwie zachodniopomorskim (tabela poniżej).

8. Oświadczenie producenta rolnego obowiązujące przy odbiorze padłych zwierząt gospodarskich w roku 2024 jest do pobrania na stronie ARiMR.

Na podstawie informacji ARiMR opracowała SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

Maksymalne ceny jednostkowe usług zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich realizowanych przez podmioty utylizacyjne współpracujące z ARiMR, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2024 r.

Nazwa Zakładu	Całodobowy nr telefonu/faksu, pod którym są przyjmowane zgłoszenia od producentów rolnych	Za zbiór i transport (zł)			Za unieszkodliwienie (zł)			
		Padłej sztuki z gatunku bydło, owce, kozy lub konie	Padłej sztuki z gatunku świnie w tym:		Sztuki dużej (SD)-bydło i konie w wieku 12 i więcej miesięcy	Sztuki małej (SM) - bydło i konie w wieku poniżej 12 mies. oraz owce i kozy niezależnie od wieku	Sztuki z gatunku świnie, w tym:	
			sztuki o masie ciała do 50 kg	sztuki o masie ciała powyżej 50 kg			sztuki o masie ciała do 50 kg	sztuki o masie ciała powyżej 50 kg
PP-H HETMAN Sp. z o.o.	56 683 25 62 24 282 16 53	110,00	16,32	97,98	165,00	41,80	6,08	39,40
EKO-STOK Sp. z o.o.	668 155 216	140,30	16,32	97,98	203,50	60,50	6,05	45,10
SARIA POLSKA Sp. z o.o.	12 387 30 65	140,30	16,32	97,98	209,00	59,40	6,05	45,10
STRUGA S.A.	52 351 10 39	140,30	16,32	97,98	214,50	64,52	7,80	50,38
ZR-P FARMUTIL HS S.A.	67 342 00 00 16 622 70 52	140,30	16,32	97,98	215,07	64,52	8,39	50,40

eprasa.pl ab0e6af959

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNO- ŁĄKOWA PRZEZNACZONA NA SIANO I KISZONKĘ DLA BYDŁA I KONI

Mieszanka dająca wysoki plon zielonej masy. Przeznaczona jest do sporządzania siana, kiszonki lub wypasania. Po koszeniu następują szybkie odrosty. Można zastosować dodatek koniczyny czerwonej, białej lub lucerny.

Na gleby lekkie GL – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kupkówka pospolita Berta-22,98% Kostrzewa czerwona Reda-34,42% Życica trwała Naki-16% Kostrzewa trzcinowa Escalante-20%

OPAKOWANIA 10kg

Na gleby ciężkie GC – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Reda-6,65% Kupkówka pospolita Berta-21,7% Kostrzewa łąkowa Gerda-20% Życica trwała Naki-10% Festulolium Felopa-6,65% Życica trwała Maja-35%

OPAKOWANIA 10kg

KOŚNO-ŁĄKOWA O PODWYŻSZONEJ ZAWARTOŚCI BIAŁKA

Mieszanka przeznaczona na siano i kiszonkę o podwyższonej zawartości białka.

Przykładowy skład mieszanki
Życica trwała Naki-15% Koniczyna czerwona (łąkowa) Rozeta-15,73% Koniczyna czerwona (łąkowa) Krynia-4,27% Kupkówka pospolita Berta-20% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-10% Festulolium Felopa-20% Życica trwała Maja-15%

OPAKOWANIA 10kg

PASTWISKOWA

Mieszanka traw z dodatkiem koniczyny białej i lucerny. Zapewnia możliwość wypasania zwierząt oraz zbilansowaną ilość białka. Nadaje się również do wytwarzania siana, kiszonki oraz zielonej paszy. Charakteryzuje się również dużą smakowitością.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Areta 15% Kupkówka pospolita Berta-15% Życica trwała Maja-4% Kostrzewa łąkowa Gerda-15% Życica trwała Naki-11% Lucerna siewna La Bella Campagnola-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-5,13% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-19,87%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW NA TORFY

Mieszanka przeznaczona głównie na ziemie torfowe oraz ciężkie, podmokłe wolno obsychające i tereny okresowo zalewowe. Mieszanka ta ma dużą tolerancję na zmienne warunki klimatyczne, a w szczególności na niskie temperatury. Pełną użytkowość uzyskuje się po 2 latach. Charakteryzuje się wysoką smakowitością. Jest chętnie zjadana przez bydło w formie siana oraz kiszonki.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Matylda-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-10% Festulolium Felopa-10% Koniczyna łąkowa Rozeta-10% Mietlica biaława Kita-10% Kostrzewa łąkowa Gerda-25% Życica trwała Maja-20%

OPAKOWANIA 10kg

eprasa.pl ab0e6af959

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNA

Mieszanka w swoim składzie zawiera trawy o bardzo dużym przyroście zielonej masy i wysokiej smakowitości. Po skoszeniu następuje szybki odrost co przełoży się na częste koszenie. W związku z tym, że w mieszance tej użyte składniki są mniej trwałe, łąki zakłada się na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Przykładowy skład mieszanki
Życica wielokwiatowa Turtetra-40% Życica trwała Naki-35% Życica trwała Grasslands Nui-25%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW DLA BYDŁA

Przeznaczona jest ona dla krów mlecznych oraz bydła rzeźnego. Charakteryzuje się dużą zawartością zielonej masy oraz smakowitością. Zawiera w swoim składzie koniczynę czerwoną.

Przykładowy skład mieszanki
Lucerna siewna La Bella Campagnola-10% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-24% Życica trwała Maja-10% Życica wielokwiatowa Dukat-31% Życica trwała Naki-25%

OPAKOWANIA 10kg

Oferta na nasiona strączkowe i poplonowe

Nazwa
Koniczyna biała Romena
Koniczyna czerwona Rozeta
Lucerna siewna Felsy
Facelia błękitna Stala
Gorczyca konsumpcyjna
Gorczyca biała Gracja
Seradela

UWAGA!
NA ŻYCZENIE KLIENTA WYKONUJEMY MIESZANKI O UZGODNIONYM SKŁADZIE
- Większe ilości dowozimy własnym transportem
- Wszystkie nasiona są kwalifikowane z aktualnym certyfikatem WIORIN
- Skład mieszanek może ulec zmianie

ORAZ INNE NASIONA TAKIE JAK – WYKA SIEWNA (JARA), WYKA KOSMATA (OZIMA), ŁUBIN PASZOWY, RZEPIK, RZODKIEW OLEISTA ORAZ MIESZANKI POPLONOWE OZIMA I JARA.

Zachodniopomorska Firma Nasienna
Wojciech Roens
ul. Sikorek 9, 72-123 Kliniska Wielkie

tel. 91 431 28 11
e-mail: biuro@roens-nasiona.pl
www.roens-nasiona.pl

ROENS NASIONA

eprasa.pl ab0e6af959

Choroby kukurydzy

Choroby kukurydzy mogą obniżyć jej plon nawet o 50%, a w skrajnych przypadkach może dojść do całkowitego zajęcia plantacji przez patogeny.

KATARZYNA NAGÓRNA, PZDR w Myśliborzu

Kukurydza jest rośliną bardzo wszechstronną. Jej właściwości cenią sobie hodowcy drobiu, bydła mlecznego i trzody chlewnej, dla których stanowi doskonałą bazę paszową. Roślina ta jest również uprawiana na cele spożywcze oraz do produkcji biogazu.

Jak każda roślina, jest narażona na ataki różnego rodzaju patogenów, które powodują choroby bakteryjne, wirusowe i grzybowe. Często bywa uprawiana w monokulturze, co sprzyja rozwojowi chorób, czego konsekwencją jest zmniejszenie plonu i obniżenie jego jakości. Według szacunków choroby kukurydzy mogą obniżyć jej plon nawet o 50%, a w skrajnych przypadkach może dojść do całkowitego zajęcia plantacji przez patogeny.

Do najgroźniejszych chorób kukurydzy możemy zaliczyć: zgorzel siewek, głownię guzowatą kukurydzy, głownię pylącą kukurydzy, fuzariozę kolb, fuzariozę łodyg oraz choroby liści – rdzę kukurydzy, żółtą plamistość liści oraz drobną plamistość liści.

Zgorzel siewek

Zgorzel siewek wywoływana jest przez grzyby *Fusarium spp.* oraz organizmy grzybopodobne *Pythium spp.* Organizmy te zimują w glebie, występują również na materiale siewnym i resztkach pożniwnych. W zależności od etapu rozwoju kukurydzy możemy zaobserwować na plantacji zgorzel przedwschodową, która objawia się brunatnieniem i zamieraniem kiełków roślin jeszcze przed ich wydostaniem się na powierzchnię gleby. Objawy choroby są również widoczne po wschodach, w postaci zwężenia łodygi i brunatnej szyjki korzeniowej (zgorzel powschodowa). Zgorzel siewek największe szkody powoduje w latach z chłodną i obfitującą w opady wiosną.

Aby ograniczyć występowanie choroby należy wysiewać materiał siewny zaprawiony zaprawą fungicydową oraz zastosować płodozmian, w którym bezpośrednim przedplonem i poplonem dla kukurydzy nie są zboża.

Głownia guzowata kukurydzy

Głownia guzowata kukurydzy wywoływana jest przez grzyb *Ustilago maydis*, który zimuje w glebie oraz w resztkach pożniwnych. Chorobę możemy zaobserwować już od fazy 4-7 liści aż do fazy dojrzewania ziarniaków. Pierwsze objawy chorobowe są widoczne na blaszkach liściowych w postaci małych, pomarszczonych guzków okrytych srebrzystą błonką, która z czasem zasycha i pęka, uwalniając brunatne zarodniki. W późniejszym okresie narośla pojawiają się także na łodygach, wiechach oraz kolbach. Zmiany te są początkowo białe, srebrzyste, a z czasem ciemnieją. Większe nasilenie głowni guzowatej notuje się w lata z wysokimi temperaturami i niewielkimi opadami deszczu, zwłaszcza na plantacjach prowadzonych w monokulturze.

Celem ograniczenia ryzyka wystąpienia choroby należy zastosować 3-, 4-letnią przerwę w uprawie kukurydzy na danym polu. Dodatkowo zaleca się wybierać odmiany z mniejszą podatnością na porażenie przez głownię oraz dobrze zaprawiony materiał siewny.

Głownia pyląca kukurydzy

Głownia pyląca kukurydzy wywoływana jest przez grzyb *Sphacelotheca reiliana*, który zimuje w glebie, na resztkach pożniwnych oraz na zainfekowanym materiale siewnym. Infekcja patogenem rozpoczyna się w okresie kiełkowania

Według danych pochodzących z wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich (ARiMR) w 2023 r. powierzchnia uprawy kukurydzy w Polsce wyniosła prawie 1,9 mln ha. W województwie zachodniopomorskim obszar uprawy kukurydzy obejmuje blisko 53 tys. ha, co stanowi niecałe 6% powierzchni użytków rolnych województwa.

eprasa.pl ab0e6af959

i na początku jest bezobjawowa. Zmiany chorobowe są widoczne dopiero na kolbach i wiechach. Objawy głowni pylącej są charakterystyczne: wiechy wyglądają jakby były zwęglone, kolby zaś (jeśli dojdzie do ich zawiązania) przekształcają się w ciemnobrunatną masę grzybni i zarodników. Dodatkowo kolby przyjmują kształt przypominający cebulę. Chorobie sprzyja podwyższona temperatura powietrza i gleby na etapie kiełkowania ziarna i wschodów roślin, a w późniejszym okresie susza i upalna pogoda.

Wśród metod ograniczenia ryzyka występowania choroby możemy wymienić prawidłowy płodozmian i 4,5-letnią przerwę w uprawie kukurydzy na danym polu oraz wysiew zaprawionego ziarna w ogrzaną glebę.

Fuzarioza kolb

Fuzarioza kolb powstaje w wyniku porażenia roślin grzybami z rodzaju *Fusarium spp.*, które zimują na resztkach pożniwnych i w glebie. Zarodniki przenoszone są przez wiatr i szkodniki, głównie omacnicę prosowiankę. Objawy choroby pojawiają się podczas dojrzałości mlecznej i woskowej ziarna. Możemy je zaobserwować na liściach okrywowych kolby oraz na ziarniakach – w postaci białej, różowej lub czerwonej grzybni, w zależności od gatunku grzyba. Przy wczesnym porażeniu ziarniaków najczęściej dochodzi do ich obumierania. Późniejsze infekcje skutkują słabym wykształceniem ziarniaków, ich pękaniem i powstaniem zgnilizn. Najgroźniejszą konsekwencją występowania fuzariozy kolb jest wytwarzanie przez wywołujące ją grzyby mikotoksyn, które są silnie trujące dla ludzi i zwierząt. Występowaniu fuzariozy kolb sprzyja podwyższona temperatura oraz wysoka wilgotność.

Aby ograniczyć występowanie choroby należy zastosować 3-, 4-letnią przerwę w uprawie kukurydzy. Równie ważny jest dobór odpowiedniej odmiany i stosowanie ochrony fungicydowej.

Fuzarioza łodyg

Zgnilizna korzeni i zgorzel podstawy łodygi, czyli fuzarioza łodyg to choroba powodowana przez grzyby *Fusarium spp.* zimujące w glebie, na resztkach pożniwnych i na materiale siewnym. Liście porażonych roślin więdną i zasychają od dołu ku górze, a całe rośliny stają się chlorotyczne i osłabione we wzroście. Wewnątrz łodygi postępuje rozkład tkanek, wnętrze łodygi próchnieje, a na przekroju roślina ma najczęściej barwę malinową lub różową. Konsekwencją silnego rozwoju patogenów, zwłaszcza w miejscach żerowania omacnicy prosowianki, jest chwiejność i łamliwość roślin, co znacznie utrudnia zbiór. Kolby u porażonych roślin zwieszają się w dół i przedwcześnie dojrzewają. Najgroźniejsze dla ludzi i zwierząt są jednak wytwarzane mikotoksyny.

Rdza kukurydzy

Rdza kukurydzy powstaje w wyniku infekcji grzybem *Puccinia sorghi* zimującym na resztkach pożniwnych. Choroba objawia się rdzawymi, wydłużonymi poduszeczkami zlokalizowanymi na blaszkach liściowych, czasem też na łodygach i liściach okrywowych kolb.

Drobna plamistość liści

Drobna plamistość liści powodowana jest przez grzyb *Kabatiella zeae*, który zimuje na resztkach pożniwnych, znajdujących się w glebie oraz na ziarniakach. Początkowo choroba objawia się drobnymi, chlorotycznymi plamkami na liściach, pochwach liściowych i liściach okrywowych kolb. Później plamy otoczone są czerwonobrunatnym pierścieniem i prześwitującą jasną obwódką.

Żółta plamistość liści

Żółta plamistość liści rozwija się w następstwie zainfekowania grzybem *Setosphaeria turcica* zimującym na resztkach pożniwnych i na porażonym materiale siewnym. Na liściach można zaobserwować szarozielone lub szarobrunatne plamy, otoczone czerwonobrunatną obwódką. Na początku zmiany chorobowe widoczne są na dolnych blaszkach, później, stopniowo, przesuwają się coraz wyżej aż do pochew liściowych i liści okrywowych kolb. Rozwojowi chorób liściowych sprzyjają podwyższona temperatura i wysoka wilgotność.

Ochrona

Choroby w uprawach kukurydzy mogą poważnie zagrozić plantacjom poprzez ograniczenie wielkości plonu i jakości ziarna, dlatego też należy dążyć do ich ograniczania. Niezbędne jest stałe monitorowanie plantacji oraz ocena stanu fitosanitarnego upraw za pomocą metod wizualnych. Podczas lustracji należy wypatrywać pierwszych objawów chorobowych oraz monitorować tempo rozwoju patogenów. Pomoże to określić konieczność zastosowania ochrony roślin oraz ustalić optymalny termin wykonania zabiegów. ■

Fot. pixabay

Aby ochronić plantacje kukurydzy przed tymi chorobami należy pamiętać o prawidłowym płodozmianie, wczesnym terminie siewu, zakupie kwalifikowanego materiału siewnego oraz izolacji przestrzennej od ubiegłorocznych resztek pożniwnych, które stanowią źródło porażenia.

eprasa.pl ab0e6af959

Zatwierdzenie glifosatu

Komisja Europejska zdecydowała o odnowieniu zatwierdzenia glifosatu na okres 10 lat.

Zatwierdzenie glifosatu zostało odnowione zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2023/2660 wydanym 28 listopada 2023 roku. Decyzja ta opiera się na rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz wiąże się ze zmianą w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 540/2011.

Komisja Europejska odnowiła zezwolenie na stosowanie glifosatu z nowymi warunkami i ograniczeniami, które obejmują:

- zakaz stosowania glifosatu do wysuszenia upraw przed zbiorami; ta praktyka, zwana desykacją, jest teraz zabroniona;
- wprowadzenie określonych środków mających na celu ochronę innych organizmów; środki te mają na celu zmniejszenie wpływu glifosatu na organizmy, które nie są zamierzonym celem jego stosowania.
- wprowadzenie maksymalnych dawek stosowania (ilość glifosatu, która może być stosowana na jednostkę powierzchni), co może pomóc w minimalizacji potencjalnych wpływów na środowisko i zdrowie.

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za udzielanie krajowych zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające glifosat. Mogą one ograniczać stosowanie preparatów opartych na glifosacie na szczeblu krajowym i regionalnym, „jeśli uznają to za konieczne na podstawie wyników ocen ryzyka, uwzględniając w szczególności potrzebę ochrony bioróżnorodności".

Źródło: www.gov.pl/web/arimr
Fot. Paweł Szymczuk, Pixabay

RED.

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Luty to czas na prace organizacyjno-remontowe w gospodarstwie, aby – jak tylko warunki na to pozwolą – wejść w pole sprawnym sprzętem i mieć zabezpieczone środki do produkcji. Zacznijmy od sprzętu. Większość prac powinniśmy i możemy wykonać we własnym zakresie. Przede wszystkim przegląd sprzętu: musimy stwierdzić czy wszystkie elementy robocze są sprawne i nadają się do dalszej eksploatacji. Czy nie są wypracowane lemiesze, dłuta, redlice, głowice i rozpylacze w opryskiwaczu oraz elementy ruchome: sworznie, tuleje, łożyska. Większość tych wypracowanych elementów w rozsiewaczach nawozowych, opryskiwaczach, agregatach uprawowo-siewnych czy kombajnach możemy zakupić lub zamówić i wymienić. Jeżeli jest to bardziej skomplikowane, wymagające specjalistycznego oprzyrządowania lub sprzęt jest na gwarancji, powinniśmy skorzystać z autoryzowanych serwisów maszyn, które to w związku z nieco mniejszym zapotrzebowaniem na usługi zachęcają do korzystania z napraw przedsezonowych, oferując atrakcyjne ceny usług. W razie konieczności kupna trudno dostępnych części mamy możliwość sprowadzenia ich z magazynu centralnego, bez konieczności dopłacania za szybki czas realizacji zamówienia.

Pomimo iż ziemia nie jest głęboko zamarznięta i nie wszędzie wjedziemy ciężkim sprzętem, musimy też zadbać o urządzenia melioracyjne na gruntach ornych i użytkach zielonych. Jest to warunek niezbędny, aby nadmiar wody, jaki w tym momencie obserwujemy, mógł swobodnie spłynąć. Należy więc usunąć wszelkie zanieczyszczenia i zatory z rowów i studzienek rewizyjnych. Pozornie prosta czynność, o której nie można zapominać, powinna być wykonywana regularnie, ponieważ tylko właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych pozwoli nam uniknąć podtopień i wymoknięć ozimin, a także da możliwość wcześniejszego rozpoczęcia prac polowych.

W dalszym ciągu większość gleb w województwie zachodniopomorskim wymaga wapnowania, a przeszło 40% to gleby bardzo kwaśne i kwaśne. Należy sprawdzić czy w naszym gospodarstwie nie ma takich gleb których pH jest poniżej 6,0. Jeżeli chcemy osiągnąć odpowiedni plon z ha, to wymagane jest wapnowanie. Jeśli istnieją warunki na wjechanie w pole to możemy wykonać ten zabieg. W oparciu o aktualną zasobność i ustaloną dla danej gleby klasę potrzeb wapnowania, wynikającą z pH, jaką to informację uzyskamy po zbadaniu gleby w autoryzowanej Stacji Chemiczno-Rolniczej, możemy także skorzystać z usługi określenia zalecanej dawki wapna (CaO) wyrażoną w megagramach (Mg) (dawniej tonach – t) na hektar. Przeciętne dawki nawozów wapniowych wynoszą 2,5-3,5 Mg/ha. Nie należy przekraczać ilości jednorazowych dawek nawozów wynoszących 2 Mg/ha wapna nawozowego w formie węglanowej na gleby lekkie i na użytki zielone, natomiast na gleby średnie i ciężkie 3-5 Mg/ha wapna nawozowego w formie tlenkowej. Zabieg wapnowania gleb użytków zielonych powinien być wykonany poza okresem wegetacji roślin, najlepiej wczesną wiosną lub późną jesienią.

Jeżeli planujemy obsianie części pól kwalifikowanym materiałem siewnym, a jeszcze go nie zakupiliśmy to czas najwyższy zamówić taki kwalifikat. Natomiast jeśli siew zbóż jarych dokonywany będzie z własnych nasion to powinniśmy wykonać ocenę wartości własnego materiału siewnego. W tym celu należy go doczyścić, a następnie nastawić próby na ocenę siły kiełkowania. W tym celu odliczamy 100 nasion, układamy na talerzu wyłożonym watą lub ligniną i zwilżamy systematycznie wodą. Liczba nasion, które skiełkują, oznacza siłę kiełkowania w procentach. W przypadku złych wyników musimy zaplanować zakup kwalifikowanego materiału siewnego. Przed wysianiem nasiona powinny być doczyszczone i zaprawione dostępnymi na rynku zaprawami – zgodnie z etykietami ich stosowania.

Powinniśmy też zadbać o prawidłowy płodozmian, aby uniknąć namnażania się chorób na polach. Oprócz zbóż, rzepaku, kukurydzy w płodozmianie nie może zabraknąć grubonasiennych roślin strączkowych. Ich udział w strukturze zasiewów gwarantuje poprawę struktury gleby i jej właściwości fitosanitarne. Nie bez znaczenia jest również ochrona środowiska, a więc zmniejszenie nawożenia mineralnego, a równocześnie wzbogacenie gleby

eprasa.pl ab0e6af959

w azot symbiotyczny. Możliwości wyboru gatunków do uprawy roślin strączkowych są duże, w zależności od rodzaju gleb występujących w gospodarstwie. Na najsłabsze wysiewamy łubiny żółte, na nieco lepsze łubiny wąskolistne, na średnie i dobre łubiny białe i mieszanki strączkowo – zbożowe, a na gleby dobre i bardzo dobre grochy.

Jaki wpływ będzie miała tegoroczna zima będziemy mogli określić, kiedy się bardziej ociepli i ruszy wegetacja. Rzepak jest rośliną, którą zajmujemy się jako pierwszą, co wynika z konieczności najwcześniejszego zasilenia azotem tej właśnie rośliny. Aby jednak nawożenie to było w pełni zasadne, należy sprawdzić czy mimo wszystko po zimie nie wystąpiły jakieś ubytki na polu. W tym celu trzeba wybrać losowo kilka miejsc o powierzchni 1 metra kwadratowego. Jeśli stwierdzimy, że średnia ilość roślin żywych i zdrowych wynosi:

✓ 50/m² – oznacza to bardzo dobre przezimowanie,

✓ 40/m² – oznacza dobre przezimowanie,

✓ 25-35/m² roślin żywych i są one uszkodzone – można nie likwidować plantacji pod warunkiem, że rośliny są dobrze rozrośnięte i równomiernie rozmieszczone na polu; z takiego pola należy się jednak spodziewać niższych plonów,

✓ do 20/m², a na polu są łysiny spowodowane nasileniem, chorób lub szkodników (wymarznięcia raczej nie występują) – plantacja nadaje się do zaorania.

Rzepak wymaga bardzo wysokiego nawożenia – minimum 47 kg N, łącznie z azotem zawartym w glebie na każdą tonę spodziewanego plonu.

Wiosenne nawożenie azotem rzepaku zaleca się stosować w dwóch dawkach:

✓ pierwsza – w momencie ruszania wegetacji (2/3 pełnej dawki), w formie saletry amonowej lub innej saletry, np. wapniowej (mocznik nie nadaje się do pierwszego nawożenia),

✓ druga dawka azotu stosowana być powinna w 10-14 dni po pierwszej – przed początkiem pakowania (1/3 pełnego nawożenia) w formie saletry ewentualnie mocznika z inhibitorem ureazy.

Przy ustalaniu wiosennej dawki azotu warto wiedzieć, ile tego pierwiastka znajduje się już w glebie. W precyzyjnym określeniu dostępnej ilość azotu mineralnego w glebie pomocne nam będą wyniki badania gleby, o których wcześniej wspominałem. Jeżeli nie mamy takiego badania to należy jednak skorzystać z usług najbliższej Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Reprezentatywne próbki gleby należy pobrać z pola i jak najszybciej – najlepiej tego samego dnia – dostarczyć w celu oznaczenia w glebie form amonowych i azotanowych. Próbki powinny zostać pobrane z warstw 0-30 cm, 30-60 cm, 60-90 cm.

Znajomości zawartości azotu mineralnego w warstwie 0-90 cm pozwoli nam skorygować nawożenie azotowe wiosną i precyzyjnie wyliczyć dawkę nawozu.

W lutym powinniśmy też złożyć wniosek o zwrot akcyzy za paliwo rolnicze do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych, wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami), stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2023 r. do 31 stycznia 2024 r.

Plantatorzy wczesnych ziemniaków pod koniec lutego powinni zacząć podkiełkowywanie, aby po 4-6 tygodniach mieć gotowy materiał sadzeniakowy na plantacje.

Drugie ognisko grypy ptaków w tym roku

Około 33,5 tys. indyków rzeźnych zostanie zutylizowanych w wyniku wykrycia ogniska grypy ptaków w miejscowości Redło (powiat goleniowski).

9 stycznia Główny Lekarz Weterynarii poinformował o stwierdzeniu drugiego w 2024 r. ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) podtypu H5N1 u drobiu – zostało stwierdzone w gospodarstwie komercyjnym położonym w miejscowości Redło, gmina Osina, powiat goleniowski, w którym utrzymywano 33 456 indyków rzeźnych.

Na terytorium Polski od 1 stycznia stwierdzono 2 ogniska HPAI u drobiu (pierwsze w województwie dolnośląskim) oraz 3 ogniska u ptaków dzikich.

W ubiegłym roku, w Polsce odnotowano 68 ognisk grypy ptaków u drobiu oraz 141 u ptaków dzikich.

Źródło: www.wetgiw.gov.pl
Fot. pixabay

RED.

eprasa.pl ab0e6af959

POSTAW NA NAWOZY GRUPY AZOTY I DBAJ Z NAMI O SWOJE UPRAWY

– STRATEGIA NAWOŻENIA AZOTEM

Odpowiednia strategia nawożenia to jeden z podstawowych warunków opłacalnej produkcji rolnej. Planując nawożenie, należy zawsze szukać odpowiedzi na pytanie, jak stosować nawozy, aby ich efektywność była jak największa. Zarówno w nawożeniu przedsiewnym, opartym głównie na nawozach fosforowych, potasowych i kompleksowych wieloskładnikowych, jak i w nawożeniu pogłównym, w którym stosujemy przede wszystkim nawozy azotowe i azotowo-siarkowe, odpowiedź na to pytanie nie jest prosta. Poniżej krótkie przypomnienie, jak zaplanować nawożenie azotem i nie pominąć ważnych aspektów, które mają wpływ na plonowanie roślin.

Ile? **Czym?** **Kiedy?** **Jak?**

Planując nawożenie azotem, warto odpowiedzieć na pytania:

Ile? Jak wysoka powinna być dawka azotu (ustalamy ją w oparciu o szacowaną wielkość plonu, kondycję i fazę rozwojową roślin, zasoby azotu mineralnego w glebie, ilość azotu wprowadzoną z nawozami organicznymi, naturalnymi itp.).

Czym? Jaki nawóz zastosować (tu trzeba wziąć pod uwagę formę chemiczną azotu w nawozie – a więc szybkość działania nawozu, a także obecność dodatkowych pierwiastków, np. siarki, wapnia, magnezu, mikroelementów).

Kiedy? W jakich terminach należy zastosować nawóz i na ile części podzielić dawkę całkowitą (ustalając terminy, trzeba wziąć pod uwagę m.in. warunki pogodowe).

Jak? W jaki sposób będziemy aplikować nawóz (będą to granule, czy też może będziemy stosować nawóz płynny).

Niżej zamieszczamy krótkie podsumowanie właściwości nawozów azotowych i azotowych z siarką z oferty Grupy Azoty, aby łatwiej było odpowiedzieć na pytanie „**Czym nawozić?**".

Pulan, Pulan Macro, Zaksan i Zaksan 33,5 to saletry amonowe – nawozy o uniwersalnym składzie zawierające dwie formy azotu: pogłówną azotanową i przedsiewną amonową. Szybko działająca forma azotanowa silnie pobudza rośliny do wzrostu i krzewienia, co jest szczególnie ważne w przypadku wiosennego nawożenia ozimin. Wolniej działająca forma amonowa stymuluje rozwój systemu korzeniowego. **Nawozy linii Saletrzak i Salmag to saletry amonowe wzbogacone w wapń i magnez**. Wybrane produkty zawierają bor.

Siarczany amonu, a więc Pulsar i Siarczan amonu AS21, zawierają azot amonowy, który jest powoli i równomiernie pobierany przez rośliny. Wysoka zawartość siarki siarczanowej – łatwo dostępnej dla roślin – pozwala na zbilansowanie pierwiastka nawet w najbardziej wymagających uprawach.

Nawozy linii Saletrosan, czyli Saletrosan 26 plus i Saletrosan 30, łączą zalety saletry amonowej i siarczanu amonu. Zawierają dwie formy azotu (szybko działającą azotanową i dłużej dostępną dla roślin amonową) i siarkę siarczanową. **Saletromag 25** dodatkowo zawiera magnez.

Roztwór saletrzano-mocznikowy RSM zawiera trzy formy azotu: azotanową, amonową i amidową. Azot azotanowy to forma szybko dostępna dla roślin, natomiast azot amonowy i amidowy odpowiadają za długotrwałe działanie nawozu. W ofercie Grupy Azoty są także nawozy **RSM S**, czyli nawozy RSM wzbogacone w siarkę w formie siarczanowej lub tiosiarczanowej.

Pulrea +INu to mocznik z inhibitorem ureazy do zastosowania przedsiewnego i pogłównego. Jest to stabilne źródło azotu dla roślin. W glebie ulega stopniowym przemianom do azotu w formie amonowej i azotanowej. Inhibitor ureazy spowalnia rozkład mocznika, dzięki czemu nawóz działa dłużej, a straty azotu związane z ulatnianiem się amoniaku są znacznie mniejsze. W ofercie Grupy Azoty jest także **mocznik Pulrea** przeznaczony do sporządzania roztworów wykorzystywanych do dolistnego (pozakorzeniowego) dokarmiania roślin. Azot amidowy z nawozu Pulrea jest bardzo szybko pobierany przez liście. Amidowa forma azotu znajduje się także w nawozach azotowo-siarkowych **Polifoska 21 i Pulgran S**. Połączenie azotu amidowego i amonowego zapewnia długotrwałe działanie tych nawozów. W efekcie produkty można wykorzystać do jesiennego i wiosennego nawożenia.

Nawozy Grupy Azoty to produkty, które sprawdzą się na każdym polu. Wybierając nasze nawozy, sięgasz po produkty najwyższej jakości. Planując strategię nawożenia opartą na nawozach azotowych i azotowo-siarkowych Grupy Azoty, możesz być pewien, że w pełni zbilansujesz potrzeby roślin i uzyskasz wysoką efektywność produkcji.

Agro Service Sp. z o.o.
tel. 691 432 382
www.agroservice.pl

Zachodniopomorska mapa biogazowni
(opracowanie własne)

Mapa obejmuje instalacje wpisane do rejestru producentów biogazu rolniczego, prowadzonego przez KOWR na dzień 19.09.2023 r. Analiza przestrzenna rozmieszczenia biogazowni w województwie zachodniopomorskim wskazuje na ich zagęszczenie w centralnej i wschodniej części województwa. Czynnikami decydującymi o lokalizacji biogazowni jest dostęp do niezbędnych substratów oraz zapewnienie łańcucha dostaw. Analiza danych wskazuje, że w województwie zachodniopomorskim możemy znaleźć powiaty, w których produkcja rolnicza całkowicie spełnia wymagania potencjalnych inwestorów.

Biogazownie rolnicze szansą dla rozwoju sektora OZE

Coraz częściej słyszymy o odnawialnych źródłach energii. Warto wspomnieć, że jednym ze sposobów produkcji energii odnawialnej jest jej wytwarzanie w biogazowniach rolniczych. Uwzględniając zasady rozwoju zrównoważonego każdy kraj powinien wytwarzać energię w sposób najbardziej adekwatny do warunków, jakie w danym kraju występują, uwzględniając posiadane surowce i poziom rozwoju technologicznego.

IZABELA GRZANA, ZODR w Barzkowicach

Rozwój energetyki odnawialnej w Polsce jest uwarunkowany wieloma czynnikami mikro- i makroekonomicznymi. Jej rozwój wynika w głównej mierze z założeń: Polityki Ekologicznej Państwa, zasad rozwoju zrównoważonego oraz dążenia do zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego. Działania zmierzające do osiągnięcia proekologicznych celów polityki energetycznej są równocześnie źródłem rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach wiejskich, ponieważ biomasa jako główne źródło energii odnawialnej jest wytwarzana przez rolnictwo w ramach kształtującej się nowej funkcji **rolnik – agroenergetyk**. Z drugiej strony to możliwość poprawy dochodowości gospodarstw rolnych, tworzenia nowych czynników wpływających na rozwój lokalny i regionalny.

Biogazownie rolnicze doskonale nadają się do osiągania tych celów. To instalacje, które są urządzeniami utylizującymi produkty uboczne rolnictwa, przyczyniając się do ich efektywnego wykorzystania i zmniejszenia uciążliwości dla mieszkańców oraz szkodliwości dla środowiska naturalnego. Poprzez kontrolowanie procesów fermentacji, a następnie spalanie biogazu znacznie redukują emisję metanu do atmosfery. Efektywne zagospodarowanie i wykorzystanie wszelkich produktów ubocznych i odpadów będących w dyspozycji rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego umożliwia coroczne zwiększanie produkcji energii ze źródeł

eprasa.pl ab0e6af959

odnawialnych. Biogazownia rolnicza jest korzystną inwestycją dla rolnika, przedsiębiorcy i społeczeństwa. Korzyści dla inwestorów to zyski uzyskiwane ze sprzedaży wyprodukowanej energii elektrycznej i ciepła. Dla rolnika jest to jeden ze skuteczniejszych sposobów utylizacji odchodów zwierzęcych, a jednocześnie **pozyskania przefermentowanego osadu w celach nawozowych.** Natomiast społeczeństwo na poziomie lokalnym ma możliwość wykorzystania **tańszej energii cieplnej** przykładowo do centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej.

W biogazowniach w Polsce w pierwszych latach rozwoju dominującymi substratami używanymi w tych instalacjach były produkty typowo rolnicze, takie jak **kiszonka i gnojowica**. W ostatnim czasie obserwuje się zwiększenie zainteresowania fermentacją organicznych pozostałości z przemysłu rolno-spożywczego. Biogaz powstały w wyniku fermentacji beztlenowej biomasy ma bowiem przed sobą ogromną przyszłość w jego wykorzystaniu, uwzględniając duży potencjał surowcowy, który istnieje w rolnictwie.

Produktywność energetyczna rolnictwa

Produktywność energetyczna rolnictwa docelowo wskazuje na możliwości pozyskania substratów, niezbędnych do wytworzenia 5-6 mld m³ biogazu rocznie, o czystości gazu ziemnego wysokometanowego. W pierwszej kolejności zakłada się wykorzystanie produktów ubocznych rolnictwa, płynnych i stałych odchodów zwierzęcych oraz produktów ubocznych i pozostałości przy wytwarzaniu żywności w zakładach rolno-spożywczych.

Rolnictwo w Polsce produkuje rocznie ok. 81 mln ton obornika i około 35 mln m³ gnojowicy, z czego około 30% może być wykorzystywane do produkcji biogazu. Bez szkody dla produkcji pasz z trwałych użytków zielonych można pozyskać około 2,3 mln ton biomasy traw do wykorzystania energetycznego i wytworzyć 1,1 do 1,7 mld m³ biogazu. Łąki koszone są przeważnie tylko jeden lub maksymalnie dwa razy w roku. Trójkośne użytkowanie jest najbardziej efektywne, jednak trzeci pokos jest niewykorzystywany paszowo, a może być źródłem biomasy.

W biogazowni nie tylko produkujemy energię z odnawialnych źródeł, lecz także przyczyniamy się do pożytecznego zagospodarowania organicznych pozostałości, których składowanie związane jest z emisją zanieczyszczeń do środowiska. Warto podkreślić, że funkcją biogazowni rolniczych jest:

- produkcja energii ze źródeł odnawialnych,
- zagospodarowanie wszelkiego rodzaju organicznych pozostałości, generowanych przez rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy,
- produkcja wartościowego pod względem nawozowym **pofermentu**.

Do produkcji biogazu można wykorzystywać biomasę różnego pochodzenia, a zwłaszcza tę, która jest uciążliwa dla środowiska i wymaga właściwej technologii składowania i utylizacji.

W wielu przedsiębiorstwach prawidłowe zagospodarowanie produktów ubocznych i odpadów stwarza sporo problemów, ponieważ obecne przepisy prawne są rygorystyczne w zakresie utylizacji. Przetwarzanie takich produktów na biogaz ma istotne znaczenie dla ochrony środowiska, przy jednoczesnym pozyskiwaniu energii.

Rodzaj wykorzystanych substratów wpływa na wybór technologii produkcji biogazu oraz wielkość instalacji. Podstawowym kryterium oceny „gazodochodowości" powinno być dążenie do optymalizacji rodzaju i składu wsadu surowcowego oraz sterowania procesem fermentacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie wysokiej sprawności i ilości generowanej mocy.

Lokalizacja biogazowni

Transport, szczególnie gnojowicy, na duże odległości z budynków inwentarskich do biogazowni przy pomocy beczkowozów jest nieopłacalny. Rozwiązaniem jest budowa biogazowni w sąsiedztwie gospodarstwa, tak by można było gnojowicę podawać rurociągiem. Jednak ostateczna decyzja inwestycyjna powinna wynikać z wszechstronnego rachunku możliwości oraz potrzeb.

Biogazownia rolnicza jest korzystną inwestycją dla:
- ☛ rolnika – skuteczny sposób utylizacji odchodów zwierzęcych, a jednocześnie pozyskanie przefermentowanego osadu w celach nawozowych,
- ☛ przedsiębiorcy – zyski uzyskiwane ze sprzedaży wyprodukowanej energii elektrycznej i ciepła,
- ☛ społeczeństwa – możliwość wykorzystania tańszej energii cieplnej na poziomie lokalnym.

Lokalizacja biogazowni oraz jej wielkość powinna wynikać z:

- odpowiedniego wykorzystania istniejących zabudowań i infrastruktury,
- sąsiedztwa gospodarstw zwierzęcych produkujących gnojowicę i inne substraty,
- możliwości pozyskania dodatkowych substratów,
- możliwości sprzedaży energii elektrycznej,
- możliwości zagospodarowania energii cieplnej,
- zagospodarowania substancji pofermentacyjnej.

Korzyści

Energia elektryczna i cieplna, która jest produkowana w biogazowni przynosi szereg korzyści w aspekcie środowiskowym:

- zmniejszenie zużycia kopalnych surowców energetycznych oraz emisji

Właściwości wybranych produktów ubocznych oraz wybranych roślin do produkcji biogazu

Produkt	Zawartość suchej masy (%)	Zawartość suchej masy organicznej(%)	Uzysk biogazu [m³/t ś. m.]	Zawartość metanu CH_4 [% obj.]
Naturalne nawozy				
Gnojowica świńska	ok.7	75-86	20-35	60-70
Gnojowica bydlęca	8-11	75-82	20-30	60
Rośliny				
Kiszonka z kukurydzy	20-35	85-95	170-200	50-55
Kiszonka z trawy	25-50	70-95	170-200	54-55
Kiszonka z żyta	30-35	92-98	170-220	ok.55

Źródło: Szlachta J., Fugol M., Analiza możliwości produkcji biogazu na bazie gnojowicy oraz kiszonki z kukurydzy, „Inżynieria Rolnicza" 2009, nr 5 (114)

eprasa.pl ab0e6af959

Schemat biogazowni rolniczej

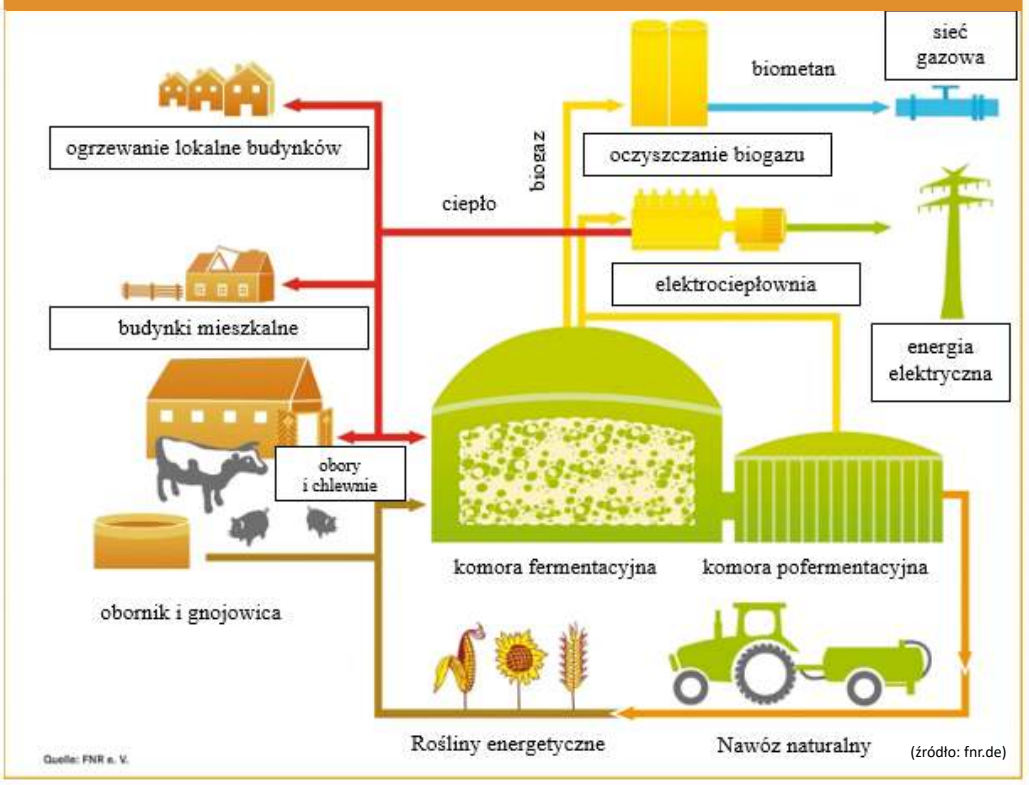

(źródło: fnr.de)

Biogazownia rolnicza ma odmienną, indywidualną konstrukcję dostosowywaną do różnego składu materiału wsadowego. Najczęściej ciąg technologiczny składa się z następujących elementów głównych:
- budynek inwentarski (obora, chlewnia),
- zbiornik surowca,
- komora fermentacyjna,
- zbiornik magazynujący (stanowiący oddzielny zbiornik lub zbiornik znajdujący się bezpośrednio nad fermentującą masą),
- zbiornik pofermentacyjny,
- zespół do produkcji energii elektrycznej i/lub ciepła.

związków powstających podczas ich spalania,
- poprawa warunków nawożenia pól uprawnych w porównaniu z nieprzefermentowaną gnojowicą,
- możliwość utrzymania równowagi humusu w glebie,
- zniszczenie nasion chwastów, dzięki czemu można zmniejszyć zużycie chemicznych środków ochrony roślin,
- eliminacja patogenów dzięki procesowi higienizacji,
- obniżenie odorów o ponad 80%, w porównaniu ze stosowaniem do nawożenia pól gnojowicy surowej,
- zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych,
- redukcja emisji do atmosfery gazów cieplarnianych: podtlenku azotu, metanu i dwutlenku węgla.

Biorąc pod uwag koszty i dostępne technologie, przyszłościowo najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest wykorzystanie na cele energetyczne wszelkiego rodzaju odpadów przemysłu rolno-spożywczego i produktów ubocznych rolnictwa jako podstawowego wsadu surowcowego dla biogazowi rolniczych. Rozważając dobór i wielkość surowców należy mieć na uwadze ich dostępność w długookresowej perspektywie z uwzględnieniem zmian zachodzących w rolnictwie. Efekt ten możemy uzyskać tylko przy prawidłowej lokalizacji biogazowi.

Od 1 stycznia 2011 r. organem prowadzącym rejestr przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego była Agencja Rynku Rolnego, obecnie jest nim Krajowy Ośrodek Wsparcie Rolnictwa (po połączeniu w 2017 roku Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Agencji Rynku Rolnego). Podmioty wpisane do rejestru są zobowiązane do składania kwartalnych sprawozdań zawierających informacje dotyczące ilości i rodzaju surowców wykorzystywanych do wytwarzania biogazu rolniczego i ilości wytworzonej energii elektrycznej i cieplnej.

Program Energia dla wsi

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Energia dla wsi". Celem programu jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich. Jednym z możliwych rodzajów inwestycji, które mogą liczyć na dofinansowanie jest instalacja wytwarzania energii z biogazu lub biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji o mocy elektrycznej powyżej 10 kW nie większej niż 10 MW i cieplnej powyżej 30 kW i nie większej 30 MW. Szczegółowe informacje na temat naboru znajdują się pod adresem https://www.gov.pl/web/nfosigw/nabor-wnioskow-2023-energia-dla-wsi.

Opracowane na podstawie: Ginalski Z., „Odnawialne źródła energii w gospodarstwach rolnych", CDR w Brwinowie; Kowalczyk-Juśko A., „Biogazownie. Szansą dla rolnictwa i środowiska", Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa; Kowalczyk-Juśko A., Szymańska M., „Poferment nawozem dla rolnictwa", Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa; Gostomczyk W., „Rynek biogazu rolniczego w Polsce i wykorzystywane surowce", Zeszyty Naukowe SGGW Problemy Rolnictwa Światowego tom 15 (XXX), zeszyt 3, 2015: 30–39.
Fot. pixabay

eprasa.pl ab0e6af959

GRUNT TO URODZAJ

Wszystkim Rolnikom życzymy
pięknych, rodzinnych Świąt
oraz urodzajnego Nowego Roku!

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

Agro Service

Agro Service Sp. z o.o.
tel. 691 432 382
www.agroservice.pl

eprasa.pl ab0e6af959

MOJA WODA w 2024 roku

Trwa nabór wniosków w programie „Moja Woda” .

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

Program „Moja Woda” rozpoczął się w 2020 r., obecnie trwa jego III edycja. Program jest inicjatywą rządową wspierającą gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi. Poszczególne oddziały WFOŚiGW przyjmują wnioski do końca czerwca lub do wyczerpania środków. Pomoc, w wysokości do 6 tys. zł, można przeznaczyć na zakup, montaż i uruchomienie instalacji do zbierania i wykorzystywania deszczówki oraz wód roztopowych na terenie nieruchomości. Budowa przydomowej instalacji zatrzymującej deszczówkę wpisuje się w działania łagodzące skutki susz dotykających Polskę.

Realizacja programu

Program przewidziany został na lata 2020-2024. Składanie wniosków i podpisywanie umów ma trwać do końca czerwca, a wypłacanie środków dotacyjnych do końca roku. Wsparcie cieszy się dużym zainteresowaniem beneficjentów, w ramach pierwszych dwóch edycji wypłacono środki w kwocie przekraczającej 140,5 mln zł, a pieniądze trafiły do blisko 31 000 wnioskodawców. Na Portalu Beneficjenta, do 3 stycznia zarejestrowano blisko 43,5 tys. wniosków na łączną kwotę 247 mln zł. Pozytywne decyzje o przyznaniu dofinansowania otrzymało blisko 22 tys. wnioskodawców, na kwotę prawie 123,5 mln zł.

Rosnące zainteresowanie pokazuje, że cele programu zostaną zrealizowane, a udzielone wsparcie przekłada się na konkretne działania na rzecz ochrony i racjonalnego wykorzystania wody poprzez promowanie i dofinansowywanie przydomowej retencji

Zakres finansowania i koszty kwalifikowane

Budżet programu na lata 2020-2024 wynosi 338 mln zł. Dotację można otrzymać do 80 proc. kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład inwestycji, ale nie więcej niż 6 tys. zł na jedno przedsięwzięcie. Warunkiem otrzymania środków jest minimalna wartość kosztu zadania, wynosząca 2 tys. zł, a minimalna łączna pojemność zbiornika/ów 2 m³.

Dofinansowaniu podlegać będzie zakup, dostawa, montaż, budowa, rozbudowa i uruchomienie instalacji do:

- zbierania wód opadowych lub roztopowych z powierzchni nieprzepuszczalnych nieruchomości, tj. z dachów, chodników, podjazdów (np. łapacze, wpusty, osadniki rynnowe, odwodnienie liniowe, przewody odprowadzające wody opadowe bez rynien i rur spustowych);
- magazynowania wód opadowych w zbiornikach (np. szczelne zbiorniki podziemne i naziemne) o minimalnej sumarycznej pojemności 2 m³;
- retencjonowania wód opadowych, w tym roztopowych, w gruncie (np. rozszczelnienie powierzchni nieprzepuszczalnych, studnie chłonne, drenaż, skrzynki rozsączające, zbiorniki otwarte);
- retencjonowania wód opadowych, w tym roztopowych, na dachach – „zielone dachy” (warstwa drenażowa), bez kosztów nasadzeń;
- wykorzystywania retencjonowanych wód opadowych lub roztopowych (np. pompy, filtry, przewody, zraszacze, sterowniki, centrale dystrybucji wody, inne instalacje umożliwiające zagospodarowanie wody z istniejącego/nowobudowanego zbiornika).

Do kosztów kwalifikowalnych zaliczyć można wydatki na zakup oraz zainstalowanie komponentów lub adaptację istniejących instalacji, które będą trwałą częścią systemu umożliwiającego zatrzymanie wody opadowej lub roztopowej na terenie nieruchomości lub/i wykorzystanie jej na cele gospodarstwa domowego i przydomowych ogrodów.

Warto skorzystać z dotacji, która niesie ze sobą korzyści dla środowiska, zwłaszcza w kontekście występowania niedoborów wody i przeciwdziałania skutkom suszy. ■

5 kroków do dofinansowania w programie „Moja Woda”

1. Kosztorys – oszacowanie kosztów związanych z inwestycją.
2. Składanie wniosku o dofinansowanie – Portal Beneficjenta na stronie WFOŚiGW.
3. Szukanie wykonawcy – firma zewnętrzna lub samodzielna instalacja zbiornika.
4. Podpisanie umowy oraz start inwestycji.
5. Realizacja i rozliczenie inwestycji.

Źródło: informacja prasowa NFOŚiGW, „Wodne Sprawy”

eprasa.pl ab0e6af959

Karnawałowy zawrót głowy

Karnawałowe potrawy powinny nie tylko dobrze smakować, ale i cieszyć oko.

ANNA GRZYBOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Karnawał to czas zabaw, przyjęć i imprez. Zabawy organizowane są na całym świecie, ale najbardziej znane, spektakularne i kolorowe wydarzenie odbywa się w brazylijskim Rio de Janeiro. Największa tego typu impreza przyciąga tysiące turystów. W Polsce nie świętujemy tak hucznie jak w Brazylii, ale dla wielu z nas karnawał to ważny okres w kalendarzu. Jest to okazja do zabawy z przyjaciółmi.

Przekąski imprezowe są nieodłącznym elementem udanych spotkań i przyjęć. W karnawale nie można również zapomnieć o pączkach i faworkach, które są już polską tradycją w tłusty czwartek.

AMERYKAŃSKA SAŁATKA COBB

sałata lodowa lub rzymska, 1 duża pierś z kurczaka, 25 dag boczku wędzonego surowego w plastrach, 1 awokado, sok z połowy cytryny, 2-3 pomidory, ser z niebieską pleśnią, 3 jajka, 1 czerwona cebula

Do zamarynowania kurczaka: 2 łyżki oleju, 1 łyżka sosu sojowego, 1 łyżka miodu, 1 łyżeczka wędzonej papryki

Sos: 3 łyżki oliwy z oliwek, 2 łyżki octu winnego, 3 łyżki sosu worcestershire, 2 łyżeczki musztardy miodowej, 1 ząbek czosnku przeciśnięty przez praskę, sól

Pierś z kurczaka nacinamy w poprzek. W miseczce mieszamy olej, sos sojowy, miód i wędzoną paprykę, wkładamy do tej mieszanki kurczaka, obtaczamy dokładnie i odkładamy na kilka minut. Boczek smażymy na patelni na rumiano z obu stron i wyjmujemy na ręcznik papierowy. Na tłuszczu, który wytopił się z boczku smażymy pierś z kurczaka z obu stron, następnie przykrywamy patelnię i pozwalamy chwilkę mu dojść, żeby nie był w środku surowy. Jajka gotujemy na twardo. Awokado przekrajamy na pół, wyjmujemy pestkę, za pomocą łyżki oddzielamy miąższ od skórki, kroimy w kostkę i skrapiamy sokiem z cytryny. W miseczce mieszamy ze sobą wszystkie składniki na sos aż się ładnie połączą. Na dużym półmisku układamy pokrojoną sałatę, polewamy ją odrobiną sosu. Na sałacie układamy kolejno, obok siebie, w rzędach, pokrojone w kawałki pomidory, ćwiartki jajka, pokrojonego w plasterki kurczaka, którego posypujemy pokrojoną w półplasterki cebulą, następnie ser pleśniowy pokrojony w kostkę, podsmażony i pokrojony w kawałki boczek i na końcu awokado. Wszystko po wierzchu polewamy sosem. Pomidora i jajko solimy po wierzchu.

ROLADA Z SZYNKI Z PAPRYKĄ I SZCZYPIORKIEM

30-35 dag szynki konserwowej w plastrach, 1 papryka czerwona, pęczek szczypiorku, 6-8 pieczarek konserwowych, 200 g serka homogenizowanego kanapkowego naturalnego, 4 łyżki majonezu, 1 łyżka żelatyny, 4 łyżki zimnej wody, sól i pieprz

Żelatynę mieszamy z wodą, odstawiamy na kilka minut do napęcznienia. Paprykę, pieczarki i szczypiorek kroimy drobniutko. Na folii aluminiowej rozkładamy prostokąt z szynki (ok 40-30 cm). Układamy ją tak, żeby nachodziła odrobinę na siebie brzegami. Żelatynę wstawiamy na ok 10 sekund do mikrofali, żeby się rozpuściła. W misce mieszamy nadzienie: paprykę, pieczarki, szczypiorek, serek i majonez, doprawiamy solą i pieprzem. Do rozpuszczonej żelatyny dodajemy dwie łyżki nadzienia i mieszamy, żeby zahartować żelatynę. Wlewamy wszystko z powrotem do reszty nadzienia, mieszamy, odstawiamy na ok. 5 minut, żeby zaczęło gęstnieć i rozsmarowujemy na szynce. Zwijamy roladę wzdłuż dłuższego boku, na końcu owijamy w folię aluminiową dookoła i wstawiamy do lodówki do stężenia, najlepiej na całą noc. Kroimy na drugi dzień w ok. 1 cm plastry.

SAŁATKA Z KURCZAKIEM, PIECZARKAMI I FETĄ

2 piersi z kurczaka, 30 dag pieczarek, 2 pomidory, ogórek zielony, puszka kukurydzy, cebula, papryka, ser feta, kiełki do dekoracji (niekoniecznie), przyprawa do kurczaka, pieprz, sól, 2 łyżki oleju

Sos: 4 łyżki majonezu, 5-6 łyżek jogurtu naturalnego, sosik sałatkowy włoski, ząbek czosnku, sól, pieprz

Piersi z kurczaka kroimy w kostkę, przyprawiamy przyprawą do kurczaka, smażymy na łyżce oleju na złoty kolor, studzimy. Pieczarki kroimy w kostkę i smażymy na oleju, na końcu lekko solimy i posypujemy pieprzem. Cebulkę, ogórka, fetę i paprykę kroimy w kostkę, kukurydzę odsączamy. Pomidory kroimy w kostkę (dobrze jest odłożyć część z nasionami i do sałatki dodać sam miąższ, bo nie będzie puszczać tyle wody). Składniki na sos mieszamy dokładnie. Na dnie miski układamy kurczaka, potem cebulkę, paprykę i polewamy połową sosu, na to kukurydzę, pieczarki, ogórka, polewamy resztą sosu, na to pomidory i fetę. Wierzch można posypać kiełkami lub szczypiorkiem.

ROLADA SZPINAKOWA Z ŁOSOSIEM

200 g wędzonego łososia, 4 jajka, 450 g mrożonego szpinaku, 200 g serka śmietankowego/kanapkowego, 2 łyżki jogurtu naturalnego, skórka z 1 cytryny, 4 łyżki posiekanego koperku, sok

eprasa.pl ab0e6af959

z połówki cytryny, gałka muszkatołowa, sól, pieprz

Mrożony szpinak roztapiamy na patelni, odsączamy i odstawiamy do ostygnięcia. Białka oddzielamy od żółtek. Do białek dodajemy szczyptę soli i ubijamy na sztywną pianę, następnie na małych obrotach dodajemy pojedynczo żółtka. Szpinak doprawiamy solą, pieprzem i gałką muszkatołową. Dodajemy całość do masy z jajek i powoli razem mieszamy łyżką. Rozsmarowujemy całość na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Pieczemy w rozgrzanym piekarniku do 180°C przez 15 minut. Po upieczeniu ciasto szpinakowe odstawiamy do ostygnięcia. Serek, jogurt, koperek i skórkę z cytryny mieszamy razem, doprawiamy solą i pieprzem. Na końcu dodajemy sok z cytryny, ostrożnie, aby serek nie był za kwaśny. Z ciasta ściągamy papier do pieczenia, rozsmarowujemy na cieście serek, na wierzchu układamy plastry łososia. Powoli rolujemy. Zawijamy w folię aluminiową i wstawiamy do lodówki, najlepiej na noc.

KRAKERSY SEROWE

15-20 dag żółtego sera, 2-3 łyżki majonezu, krakersy, 2 ząbki czosnku, sól i pieprz, kilka orzechów włoskich

Ser ścieramy na tarce o grubych oczkach, dodajemy majonez i przeciśnięty przez praskę czosnek, doprawiamy solą i pieprzem. Gotową pastę wykładamy na krakersy, na wierzchu kładziemy orzeszek.

SAŁATKA Z PORA W SZYNCE

1/2 pora (biała część), 1/2 szklanki kukurydzy konserwowej, 3 jajka na twardo, 3 łyżki majonezu, 6 plasterków szynki konserwowej, sól, pieprz, szczypiorek

Jajka kroimy w kosteczkę. Kukurydzę odsączamy z zalewy. Pora dokładnie myjemy i kroimy w drobną kosteczkę. Wszystkie składniki mieszamy z majonezem i doprawiamy. Na środku każdego plasterka szynki wykładamy po dwie łyżki sałatki. Brzegi szynki zawijamy do środka i całość związujemy szczypiorkiem. Sałatkę przed podaniem przechowujemy w lodówce

ROLADKI Z CIASTA FRANCUSKIEGO Z PIECZARKAMI I SZYNKĄ

1 opakowanie ciasta francuskiego, 20 dag pieczarek, 9 plastrów szynki konserwowej, 15 dag sera żółtego, oregano, łagodny ketchup, 2 jajka, przyprawa uniwersalna, 1 płaska łyżka masła, przyprawa do pizzy

Pieczarki kroimy drobno i dusimy w 50 ml wody z łyżką masła. Dodajemy odrobinę przyprawy uniwersalnej. Ciasto francuskie rozwijamy i smarujemy dokładnie ketchupem. Rozkładamy plasterki szynki konserwowej na cieście. Na tarce o grubych oczkach ścieramy ser na plasterki szynki. Uduszone pieczarki rozkładamy na szynkę i ser. Całość posypujemy oregano i przyprawą do pizzy. Zawijamy ciasto szerszą stroną w roladę, następnie kroimy na paski 2 cm. Jajko roztrzepujemy, następnie obtaczamy 2 cm paski rolady i układamy na blasze. Wkładamy do rozgrzanego do 200°C piekarnika na 30-35 minut. Po 15 minutach najlepiej przełożyć kawałki roladki na drugą stronę.

PIECZARKI W CHRUPIĄCEJ PANIERCE

300 g pieczarek, 3 jajka, 200 g mąki, 100 g bułki tartej, 50 g tartego parmezanu, 50 ml mleka, sól i pieprz, olej do smażenia

Pieczarki oczyszczamy i osuszamy, warto wybrać mniejsze sztuki. Do trzech miseczek wsypujemy kolejno mąkę, roztrzepane jajka z mlekiem, solą i pieprzem oraz bułkę tartą zmieszaną z parmezanem. Obtaczamy pieczarki kolejno w mące, jajku i bułce tartej. Smażymy na rozgrzanym oleju na złoty kolor. Odsączamy na ręczniku papierowym. Podajemy z ulubionym sosem.

ŚLIMAKI Z CIASTA FRANCUSKIEGO

opakowanie ciasta francuskiego, salami w plastrach, ser żółty, ketchup, bazylia, oregano

Ścieramy ser na małych oczkach. Rozwijamy ciasto francuskie, smarujemy ketchupem, posypujemy przyprawami i serem, układamy plasterki salami. Zawijamy rulon w przeciwną stronę niż było zwinięte ciasto (dobrze jest zostawić jeden brzeg bez salami, żeby ciasto się zlepiło). Kroimy rulon na części o szerokości około 2 cm. Układamy „ślimaki" na blaszce i wstawiamy do nagrzanego piekarnika. Pieczemy zgodnie z wytycznymi na opakowaniu ciasta.

KURCZAK A'LA KFC

Kurczak i marynata: 1 kg małych pałek kurczaka – 10 sztuk lub filetów, po łyżeczce: soli, pieprzu cayenne lub chili, słodkiej papryki

Ciasto do obtoczenia kurczaka: 2 średnie jajka, po pół łyżeczki: soli, słodkiej papryki i chili, szklanka mąki pszennej, pół szklanki mleka

Chrupiąca panierka: szklanka płatków kukurydzianych, pół szklanki mąki pszennej, łyżeczka chili, olej do smażenia

Pałki powinny być jak najmniejsze, by łatwiej i szybciej się smażyły. Ostrym nożem nacinamy każdą pałkę 2 cm pod kością. Zdejmujemy skórę oraz chrząstkę. Pałki umieszczamy na 5 minut w garnku z gotującą się wodą. Wyjmujemy je i studzimy. Jeśli używamy kawałków piersi z kurczaka lub skrzydełek to taka dodatkowa obróbka termiczna nie jest konieczna. Przygotowujemy sobie wówczas kawałki wielkości około 3 x 4 cm. Kawałki mięsa obtaczamy w mieszance przypraw – po łyżeczce: soli, pieprzu cayenne lub chili, słodkiej papryki. W osobnej misce mieszamy ze sobą składniki na ciasto do obtoczenia kurczaka. Jajka, przyprawy, mąkę i mleko miksujemy jak na ciasto do naleśników. W drugiej misce umieszczamy składniki na chrupiącą panierkę. Mąkę mieszamy z lekko pokruszonymi płatkami kukurydzianymi i chili. W garnku nagrzewamy olej. Każdy kawałek mięsa obtaczamy najpierw w cieście naleśnikowym, a następnie od razu w składnikach na chrupiącą panierkę. Kawałki mięsa umieszczamy w nagrzanym oleju i smażymy po kilka minut na rumiano. Olej nie powinien być za gorący, ponieważ panierka będzie przypieczona, a mięso surowe. Optymalna temperatura to 175 stopni. Mięso powinno być całkowicie zanurzone w oleju.

FAWORKI

2,5 szklanki mąki, 5 żółtek, 1 łyżka masła, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 1/2 szklanki kwaśnej śmietany 18%, 2 łyżki spirytusu, szczypta soli

Wszystkie składniki mieszamy ze sobą i zagniatamy ciasto. Ciasto trzeba dobrze napowietrzyć, można je rozbijać wałkiem przez 10-15 minut, rozpłaszczając i ponownie składając. Ciasto rozwałkowujemy bardzo cieniutko (powinno być widać przez nie blat). Za pomocą radełka lub noża wycinamy paski (ok. 10 x 2 cm) i nacinamy je na środku. Jeden koniec ciasta przekładamy przez dziurkę. Smażymy w oleju rozgrzanym do 180-185°C, do zarumienienia z obu stron. Po usmażeniu osączamy na ręczniku papierowym i posypujemy cukrem pudrem.

FAWORKI NA KWAŚNEJ ŚMIETANIE

2 szklanki mąki pszennej, 3 żółtka, 3-4 łyżki gęstej, kwaśnej śmietany 18%,

eprasa.pl ab0e6af959

3 łyżki cukru pudru, szczypta soli, 2 łyżki wódki

Mąkę przesiewamy do miski. Łączymy z cukrem pudrem, solą, żółtkami, śmietaną i wódką. Wyrabiamy ciasto. Gotowe przekładamy na blat i uderzamy je wałkiem (mowa o ok. 100 uderzeniach). Następnie ciasto wałkujemy, na podsypanym mąką blacie, na cienki placek. Dzielimy na niewielkie prostokąty, na których przez środek robimy nacięcie. Jeden koniec każdego kawałka przekładamy przez powstały otwór, formując tym samym faworki. Smażymy na głębokim tłuszczu, z obu stron do zrumienienia (na średniej mocy palnika). Przekładamy na ręcznik papierowy. Przed podaniem oprószamy cukrem pudrem.

FAWORKI NA PIWIE

2 szklanki mąki pszennej, 4 żółtka, 125 ml piwa, 1 łyżka octu lub spirytusu, 5 g masła lub margaryny, szczypta soli, smalec lub olej do smażenia, cukier puder

Przesiewamy mąkę do miski. Dodajemy rozbełtane żółtka, masło, piwo i sól. Z podanych składników zagniatamy ciasto. Następnie ciasto wybijamy wałkiem tak długo, aż na powierzchni pojawią się pęcherzyki powietrza. Owijamy w folię i wstawiamy do lodówki na 30 minut. Schłodzone ciasto dzielimy na dwie części. Każdą z nich rozwałkowujemy na cieniutki placek. Wycinamy podłużne prostokąty. W każdym z nich robimy nacięcie. Jedną końcówkę wywijamy na drugą stronę przez nacięty otwór. Faworki smażymy partiami przez kilkanaście minut z każdej strony na złoty kolor. Usmażone odsączamy na papierowym ręczniku. Na koniec posypujemy cukrem pudrem.

PĄCZKI

1 szklanka (250 ml) mleka, 50 g świeżych drożdży (lub 14 g suszonych), 3 łyżki cukru, 500 g mąki pszennej (np. luksusowej, tortowej), szczypta soli, 1 łyżka cukru wanilinowego, 1 jajko, 4 żółtka, 4 łyżki stołowe masła (40-50 g), roztopionego i ostudzonego, 2 łyżki spirytusu oraz 1 litr oleju, marmolada lub konfitura, ok. 100 g cukru pudru, lukier (ok. 250 g cukru pudru i 1-2 łyżki wody lub soku z cytryny), smażona skórka pomarańczowa

Podgrzewamy mleko (ma być dość ciepłe, ale nie gorące), wlewamy do pojemnika lub miski, dodajemy pokruszone drożdże, 1 łyżkę mąki i 1 łyżkę cukru. Mieszamy i wstawiamy do garnka z bardzo ciepłą wodą. Odstawiamy na około 15 minut do czasu aż drożdże porządnie się spienią. W międzyczasie przesiewamy mąkę do dużej miski, dodajemy sól i cukier wanilinowy. Jajko i żółtka ucieramy z pozostałymi 2 łyżkami cukru na białą i puszystą pianę (ok. 10-15 minut ucierania). Do miski z mąką wlewamy wyrośnięte drożdże i mieszamy drewnianą łyżką. Dodajemy ubite jajka i mieszamy. Następnie dokładnie wyrabiamy ciasto (ręką przez około 15-20 minut lub odpowiednią końcówką miksera przez 10-15 minut, ale na najmniejszych obrotach). Gdyby ciasto bardzo trudno się wyrabiało, było za gęste, możemy dodać 2-3 łyżki ciepłego mleka. Na koniec ma odstawać od ręki. Do wyrobionego ciasta dodajemy roztopione i ostudzone masło oraz spirytus. Zagniatamy lub miksujemy ciasto do całkowitego połączenia się składników. Przykrywamy ściereczką i odstawiamy w ciepłe miejsce do wyrośnięcia (np. blisko źródła ciepła, bez przeciągów) na około 1 lub 1 i 1/2 godziny, do czasu aż ciasto znacznie zwiększy objętość (najlepiej rośnie w dużych i szerokich miskach). Stolnicę lub blat kuchenny lekko podsypujemy mąką, wykładamy ciasto i ugniatamy przez około 2-3 minuty pozbywając się pęcherzy powietrza. Ciasto rozpłaszczamy na niezbyt duży placek (o wymiarach około 25 x 30 cm i na wysokość około 2 cm), ostrą szklanką

WSKAZÓWKI

- Wszystkie składniki na ciasto drożdżowe wyjmujemy kilka godzin wcześniej z lodówki, aby się ociepliły.
- Skorzystajmy ze świeżych drożdży (jeśli nie możemy ich dostać, wówczas pozostają nam suszone drożdże instant).
- Aby drożdże ładnie wyrosły, musimy je wymieszać z łyżką mąki, cukru oraz z dobrze ciepłym, ale nie gorącym mlekiem. Roztwór drożdży wstawiamy do garnka z bardzo ciepłą wodą, aby mleko było cały czas ciepłe podczas wyrastania drożdży.
- Biała obwódka wkoło pączka świadczy o jego lekkości i puszystości, czyli dobrze wyrośniętym i zagniecionym cieście drożdżowym. Takie „lekkie" pączki nie opadają na dno garnka z olejem podczas smażenia i swobodnie pływają po powierzchni. Nie jest prawdą to, że białą obwódkę uzyskamy dzięki smażeniu pączków w tłuszczu sięgającym do połowy pączka.

- Do ciasta na pączki dodaje się spirytus, który podczas smażenia ma pomóc szybciej ściąć białko zawarte w mące i jajkach. To z kolei może zabezpieczyć przed zbyt dużym chłonięciem tłuszczu przez pączki. Spirytus może pomóc, ale na pewno nie uchroni przed zbyt tłustymi pączkami jeśli będziemy je niewłaściwie smażyć.

eprasa.pl ab0e6af959

o średnicy około 6,5 cm wycinamy kółka. Z pozostałego ciasta lepimy kulkę, zagniatamy, rozpłaszczamy i wycinamy resztę krążków. Krążki rozkładamy równomiernie na stolnicy, przykrywamy czystą ściereczką i odstawiamy w ciepłe miejsce na około 30-45 minut do wyrośnięcia. Jeśli chcemy smażyć pączki od razu z nadzieniem, każdy krążek delikatnie rozpłaszczamy na dłoni, w środek kładziemy łyżeczkę nadzienia, zlepiamy brzegi jak w pierożkach i lepimy kulkę. Jeśli pączki będziemy nadziewać po usmażeniu, przekładamy marmoladę do rękawa cukierniczego zaopatrzonego w ostrą i długą końcówkę. Na 15 minut przed końcem wyrastania pączków zaczynamy rozgrzewać olej (najlepiej długo i powoli, w dużym i szerokim garnku) do temperatury 180 stopni. Przygotowujemy 3 talerze wyłożone ręcznikami papierowymi oraz łyżkę cedzakową. Przygotowujemy też lukier: do miski wsypujemy cukier puder i dodajemy 1 łyżkę wody, mieszamy, dodajemy jeszcze więcej wody (stopniowo) aż lukier będzie odpowiednio gęsty. Do lukru możemy dodać też smażoną skórkę pomarańczową. Wyrośnięte pączki wkładamy na odpowiednio nagrzany olej (smażymy partiami, po około 5 pączków jednocześnie) i smażymy przez około 2 minuty z każdej strony. Pączki nie mogą za szybko się rumienić, bo w środku będą jeszcze surowe. Podczas smażenia regulujemy temperaturę oleju, aby drastycznie nie zwiększała się i nie obniżała. Pączki wyławiamy łyżką cedzakową i odkładamy na papierowe ręczniki. Smażymy następne. Po usmażeniu wylewamy ostudzony olej, nie będzie już nam potrzebny. Pączki studzimy i nadziewamy marmoladą wciskając głęboko końcówkę szprycy i wyciskając pożądaną ilość nadzienia. Pączki maczamy w lukrze (gdy będą jeszcze ciepłe – wówczas lukier ładnie się rozprowadzi) i osypujemy skórką pomarańczową lub posypujemy cukrem pudrem (gdy pączki będą ostudzone).

SMAŻENIE

- Dobry tłuszcz do smażenia to np. olej rzepakowy, olej z orzechów arachidowych (ziemnych), olej ryżowy, smalec, olej palmowy i kokosowy.
- Optymalna temperatura smażenia pączków to 180°C. W niższej temperaturze pączki mogą chłonąć tłuszcz. W wyższej – mogą się za bardzo i za szybko rumienić. W wyższej temperaturze olej zaczyna się niepotrzebnie palić.
- Dokładną temperaturę oleju można sprawdzić termometrem cukierniczym, bardziej tradycyjny sposób to włożenie końca rączki drewnianej łyżki i gdy spod spodu wydobywają się bąbelki – olej jest gotowy. Druga metoda nie jest zbyt dokładna :-)
- Olej rozgrzewamy powoli, stopniowo i dłużej na mniejszym ogniu, a nie krótko na dużym ogniu.
- Pączki smażymy po około 1,5-2 minuty z każdej strony, ale cały czas trzeba je obserwować i uważać, aby za szybko się nie rumieniły, bo w środku mogą nie zdążyć się usmażyć.
- Temperatura oleju nie może się obniżyć podczas smażenia, bo pączki zaczną chłonąć tłuszcz. W trakcie smażenia można, a nawet trzeba regulować płomień pod garnkiem z tłuszczem.
- Pączki smażymy w dużej ilości oleju, jeśli będzie go mało, paradoksalnie pączki szybciej nim nasiąkną.
- Nie można smażyć za dużo pączków jednocześnie, bo temperatura oleju za bardzo spadnie, muszą swobodnie pływać, mieć miejsce. Wybierzmy raczej większy i szerszy garnek i wlejmy od razu cały olej (1 litr).

PĄCZKI PIECZONE

10 g drożdży instant, 100 ml ciepłego mleka, 370 g mąki pszennej, 50 g cukru, 1/2 łyżeczki soli, 3 jajka, 170 g miękkiego masła
oraz lukier, 3 łyżki smażonej skórki pomarańczowej lub kandyzowanej lub starta skórka z pomarańczy, jajko do posmarowania, około 200 g marmolady, papilotki

Do ciepłego mleka wsypujemy drożdże instant, mieszamy i odstawiamy na 5 minut. Jajka oraz masło wyjmujemy z lodówki i ogrzewamy. Mąkę przesiewamy do miski, dodajemy cukier oraz sól. Mieszamy, robimy wgłębienie i wlewamy w nie mleko z drożdżami, mieszamy łyżką. Następnie zaczynamy wyrabiać ciasto dodając jajka. Po ok. 5-10 minutach wyrabiania, gdy ciasto będzie gładkie, dodajemy stopniowo, po kawałku masło i dalej wyrabiamy powoli przez około 10-15 minut, aż ciasto będzie błyszczące i będzie się odklejało (ześlizgiwało) z ręki. Miskę z ciastem przykrywamy ściereczką i odstawiamy na 1 godzinę do wyrośnięcia w ciepłe miejsce. Wyrośnięte ciasto wykładamy na stolnicę oprószoną mąką. Chwilę wyrabiamy pozbywając się pęcherzy powietrza. Rozpłaszczamy dłońmi na placek o grubości około 1 cm, podsypując mąką w razie potrzeby. Szklanką lub obręczą o średnicy ok. 7,5 cm wycinamy 16 kółek. Na każdym kładziemy pełną łyżeczkę marmolady. Składamy kółka na pół, zlepiamy brzegi, formujemy kulkę i układamy ją łączeniem do dołu do papilotki. Układamy na blaszce i odstawiamy na ok. 1/2 godziny do wyrośnięcia w ciepłe miejsce. Piekarnik nagrzewamy do 180°C (góra i dół, bez termoobiegu). Wierzch pączków smarujemy delikatnie roztrzepanym jajkiem uprzednio ogrzanym w temp. pokojowej i wstawiamy do piekarnika. Pieczemy przez ok. 17 minut. Wyjmujemy z piekarnika, studzimy przez około 5 minut, następnie lukrujemy: przygotowujemy lukier i mieszamy go z 3 łyżkami smażonej skórki pomarańczowej lub łyżką dżemu pomarańczowego. ■

Fot. pixabay

eprasa.pl ab0e6af959

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

Luty 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
			00-22 / 22-24 **1** PO/WO Do 3.00	**2** WO	**3** WO III Kwadra	00-07 / 07-24 **4** WO/OG 7.12-16.28
5 OG	00-14 / 14-24 **6** OG/ZI	**7** ZI	00-15 / 15-24 **8** ZI/PO	**9** PO	00-15 / 15-24 **10** PO/WO NÓW Od 14.00	**11** WO Do 2.00 6.59-16.41
00-14 / 14-24 **12** WO/OG	**13** OG Od 12.00 do 24.00	00-16 / 16-24 **14** OG/ZI	**15** ZI	00-21 / 21-24 **16** ZI/PO I Kwadra	**17** PO	**18** PO 6.46-16.54
00-05 / 05-24 **19** PO/WO	**20** WO	00-15 / 15-24 **21** WO/OG	**22** OG	**23** OG	00-03 / 03-24 **24** OG/ZI PEŁNIA	**25** ZI Od 10.00 do 22.00 6.32-17.07
00-15 / 15-24 **26** ZI/PO	**27** PO Od 18.00	**28** PO Do 6.00	00-04 / 04-24 **29** PO/WO			

Marzec 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 WO	00-15 / 15-24 **2** WO	**3** OG III Kwadra 6.16-17.20
00-22 / 22-24 **4** OG/ZI	**5** ZI	**6** ZI	00-22 / 22-24 **7** ZI/PO	**8** PO	00-02 / 02-24 **9** PO/WO	**10** WO Od 2.00 do 14.00 NÓW 6.00-17.32
00-01 / 01-24 **11** WO/OG Od 20.00	**12** OG Do 8.00	00-01 / 01-24 **13** OG/ZI	**14** ZI	00-04 / 04-24 **15** ZI/PO	**16** PO	00-10 / 10-24 **17** PO/WO 5.44-17.45 I Kwadra
18 WO	00-21 / 21-24 **19** WO/OG	**20** OG	**21** OG	00-09 / 09-24 **22** OG/ZI	**23** ZI Od 11.00 do 23.00	00-22 / 22-24 **24** ZI/PO 5.28-17.57
25 PO PEŁNIA Od 23.00	**26** PO Do 11.00	00-10 / 10-24 **27** PO/WO	**28** WO	00-21 / 21-24 **29** WO/OG	**30** OG	**31** OG 6.12-19.09

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA
◐ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc korzeń
kwiat liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

☺ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie
Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2023, działkowiec

eprasa.pl ab0e6af959

Czas na zimowe cięcie...

Wydawać by się mogło, że zima to czas, w którym ogród nie wymaga żadnych zabiegów pielęgnacyjnych. Jednak to właśnie teraz przeprowadzamy pierwsze w tym roku cięcia drzew i krzewów.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

Jeśli chcemy, żeby nasze drzewa i krzewy były zdrowe i obficie owocowały, musimy odpowiednio o nie zadbać. Jedną z najważniejszych prac w ogrodzie jest cięcie i formowanie gałęzi. Terminy cięcia drzew i krzewów owocowych oraz ozdobnych nie są takie same i uzależnione są od gatunku rośliny i jej wrażliwości na mrozy.

Pogoda potrafi być nieprzewidywalna, więc planując prace ogrodnicze nie sugerujmy się wyłącznie kalendarzem, ale bacznie obserwujmy panujące warunki atmosferyczne. Czasami, mimo zalecanego terminu, cięcie musimy odłożyć w czasie, aby nie narazić roślin na infekcje i przemarznięcie. Pamiętajmy jednak, że zbyt późne cięcie osłabia roślinę i spowalnia jej rozwój.

Zimowe cięcie drzew i krzewów najlepiej rozpocząć na przedwiośniu (przełom lutego i marca), o ile mamy pewność, że minął już czas silnych mrozów), a następnie kontynuować je aż do kwietnia. Cięcie o tak wczesnej porze wykonujemy dlatego, że rośliny są w fazie zimowego uśpienia i po zabiegu nie będą „płakać" – soki w ich tkankach krążą wolno i nie będą wyciekały z ran. Ponadto w okresie bezlistnym łatwiej ocenić stan roślin i wychwycić wszystkie mankamenty wymagające korekty.

Niezależnie od zalecanego terminu zabieg zawsze przeprowadzamy w suche, słoneczne, najlepiej bezwietrzne dni, kiedy temperatura jest wyższa od zera. Takie warunki pozytywnie wpływają na gojenie się ran i zmniejszają tym samym ryzyko infekcji drewna i kory.

Istnieje grupa drzew i krzewów, które do prawidłowego rozwoju potrzebują przycinania co roku, jak również rośliny, które w ogóle nie wymagają cięcia. Zanim więc przystąpimy do zabiegu ustalmy czy dana roślina tego potrzebuje.

Techniki cięcia

Cięcie decyduje o właściwym pokroju, rozwoju, kwitnieniu i zdrowiu roślin. Wpływa na regularność owocowania oraz poprawia jakość plonów. Pobudza rośliny do wytworzenia większej ilości pąków kwiatowych i młodych pędów, dzięki którym rośliny pięknie się rozkrzewią. Technika przycinania drzew i krzewów w dużej mierze zależy od wieku i gatunku drzewa. Istnieje kilka rodzajów cięć, w zależności od efektu przycinania, który chcemy uzyskać.

- **Cięcie formujące** – pozwala nadać pożądany kształt korony i prawidłowe rozłożenie gałęzi. Przeprowadzamy je na młodych drzewach i w pierwszych trzech latach po posadzeniu. Pomaga utrzymać dominującą rolę pnia (przewodnika) w stosunku do pozostałych pędów tworzących koronę. Usuwamy cienkie pędy i gałęzie rosnące pod kątem ostrym do przewodnika i te rosnące do niego równolegle. Pozwoli to zapobiec rozłamywaniu się drzewa. W krzewach owocowych i ozdobnych cięcie formujące obejmuje usunięcie wierzchołków pędów, ich odrostów i gałązek ograniczających dostęp światła i zniekształcających wierzchołek. Dzięki temu krzewy pięknie się zagęszczą, szczególnie w niższych partiach.
- **Cięcie korygujące** – polega na korekcji nieprawidłowo ukształtowanych koron starszych drzew i krzewów. Usuwa się gałęzie zbyt wybujałe, krzyżujące się, wrastające do wnętrza oraz te, które w inny sposób deformują całokształt.
- **Cięcie pielęgnacyjne** – polega na usunięciu suchych, uszkodzonych oraz chorych pędów i gałęzi.
- **Cięcie prześwietlające** – polega na dostarczeniu większej ilości światła do środka korony poprzez usunięcie wszystkich zbędnych pędów, które za bardzo zagęszczają koronę. Ponadto cięcie to umożliwi swobodny przepływ powietrza i ograniczy zaleganie wody. Wycinamy gałęzie krzyżujące się, rosnące do środka korony oraz te, które pokładają się na sobie. Cięcie nie powinno być zbyt drastyczne – nie więcej niż ok. 15% masy korony. Zbyt intensywne cięcie może doprowadzić do obumarcia rośliny. Młodsze drzewa (5-6 lat) prześwietlamy w sposób umiarkowany, gdyż mają mniejszą koronę. W przypadku starszych okazów cięcie musi być silniejsze.
- **Cięcie sanitarne** – polega na usunięciu pędów porażonych, uszkodzonych, nadłamanych, odartych z kory, zniekształconych i krzyżujących się, które pod wpływem wiatru ocierają się o siebie, powodując uszkodzenia kory. Taki zabieg zmniejsza ryzyko pojawienia się zakażeń i rozwoju chorób osłabiających roślinę. Wykonuje się je zarówno w przypadku drzew młodych, jak i tych wiekowych.

eprasa.pl ab0e6af959

■ **Cięcie odmładzające** – przeprowadzane jest w przypadku starych, przerośniętych i zaniedbanych drzew i krzewów, długo nieprzycinanych. Zabieg najlepiej rozłożyć na dwa lata. Pierwszego roku usuwamy połowę starych pędów krzewu, a kolejnej zimy pozostałe. Przycinamy je na wysokości ok. 20 cm nad ziemią. W przypadku drzew silnie skracamy przewodnik oraz konary i gałęzie, czego efektem będą licznie wyrastające wilki, które wiosną w większości należy usunąć. Cięcie odmładzające można stosować raz na kilka lat. Przyczynia się do wyrastania młodych, silnych i obficie kwitnących pędów.

■ **Cięcie odnawiające** – ma na celu pobudzenie drzew do owocowania. Wykonywane jest zamiast cięcia prześwietlającego. Polega na tym, że na drzewie pozostawiamy tylko młode gałęzie. Częścią stałą jest pień i przewodnik. Natomiast nadmiar pędów młodych oraz pędy starsze niż 3 lata usuwamy blisko przewodnika. Ta metoda wpływa pozytywnie na równomierność owocowania i jakość zbiorów.

Mimo że różne gatunki roślin wymagają nieco innego sposobu cięcia to jednak w każdym przypadku usuwamy pędy chore, suche i uszkodzone. Ponadto wycinamy pędy krzyżujące się, rosnące do środka korony oraz te wyrastające pionowo z grubych konarów. Jeśli nie mamy pewności czy dana gałązka jest żywa, możemy lekko naciąć jej skórkę. Jeśli tkanka pod spodem ma kolor zielony – mamy do czynienia ze zdrową, żywą gałązką, jeśli jest brązowa – śmiało możemy przystąpić do cięcia.

Po cięciu świeże rany oczyszczamy i zabezpieczamy specjalną maścią ogrodniczą lub smarujemy farbą emulsyjną z dodatkiem środka grzybobójczego. Przyspieszy to zabliźnienie ran, ochroni przed nadmiernym wysychaniem drewna, a przede wszystkim przed wnikaniem chorób.

Cięcie młodych drzewek

Młode drzewka wymagają odmiennego cięcia niż starsze egzemplarze. Są dobrze odżywione, silne i dopiero wchodzą w fazę wzrostu. Aby nie zahamować ich rozwoju cięcie ograniczamy tylko do formowania korony oraz usuwania martwych, uszkodzonych oraz rosnących do środka pędów. Pierwsze cięcie przeprowadzamy tuż po posadzeniu. Drzewka z jednym pędem głównym, które nie mają rozgałęzienia, tniemy na wysokość ok. 80 cm. Jeśli roślina jest rozgałęziona, usuwamy pędy boczne, które rosną poniżej 50 cm nad ziemią. Pozostałe pędy boczne skracamy o ok. 1/3 długości. U krzewów z gołym korzeniem pędy skracamy do wysokości ok. 25 cm lub nad 1/3 dobrze rozwiniętym pąkiem. Takie cięcie pozwoli dobrze ukorzenić się roślinie i przyczyni się do jej rozkrzewiania.

Stare drzewa

Stare drzewa wymagają silnego cięcia. Przycinanie może zmniejszyć ilość owoców, ale korzystnie wpłynie na ich jakość oraz dorodność. Często są to odmiany coraz rzadziej spotykane, więc warto o nie zadbać. Brak przycinania u starszych egzemplarzy może powodować owocowanie przemienne – co drugi rok. Cięcie starszych drzew dzielimy je na dwa etapy.

❶ **Cięcie grubych konarów** – wszystkie grube konary tniemy na tzw. obrączkę, czyli w odległości kilkunastu centymetrów od pnia, tuż za miejscem przynasadowego zgrubienia. Dzięki temu mamy pewność, że nie uszkodzimy kory pnia i nie naruszymy tkanek. Cięcie zbyt daleko przyczynia się do powstania zamierających kikutów, które z czasem i tak będziemy musieli usunąć. Musimy pamiętać, że cięcie grubych gałęzi zaczynamy od dołu, nigdy od góry. Cięcie od góry prowadzi do łamania się gałęzi pod własnym ciężarem i zdarcia dużego płata kory. Aby zapobiec takiej sytuacji konar odcinamy etapami – najpierw do połowy od dołu, a później od góry, na końcu wyrównując miejsce cięcia.

❷ **Cięcie drobniejszych gałęzi** – po wycięciu konarów przystępujemy do cięcia cieńszych gałęzi i młodych pędów. Pędy skracamy skośnie tuż za zdrowym pąkiem (oczkiem), pod kątem 45 stopni. Miejmy na uwadze, że nowe gałęzie będą wyrastać w takim kierunku, w jakim jest zwrócone ostatnie pozostawione oczko, dlatego pąk musi znajdować się po zewnętrznej stronie gałęzi, dzięki czemu unikniemy wyrastania nowych pędów do środka korony i ich krzyżowania w przyszłości. Po zakończeniu cięcia korona może wydać nam się nieco łysa, jednak po ukazaniu się nowych pędów pięknie się zagęści.

Zdarza się, że starsze okazy bywają zbyt zaniedbane, zdziczałe i porażone chorobami, przez co ich odratowanie staje się niemal nierealne. Wówczas rośliny mogą wymagać całkowitego usunięcia.

Najczęstsze błędy

Cięcie wymaga od nas cierpliwości i przemyślenia, ponieważ źle przeprowadzone może wpłynąć na gorsze funkcjonowanie rośliny. Podczas przycinania drzew łatwo popełnić wiele błędów. Najczęstsze z nich to:

- ✓ zbyt mocne, jednorazowe cięcie, prowadzące do choroby i wytworzenia zbyt wielu „wilków", które nie zawiążą pąków, a jedynie zacienią owoce,
- ✓ pozostawienie kilku przewodników u gatunków, które powinny mieć tylko jeden, np. jabłoń, grusza,
- ✓ używanie niedostatecznie ostrych i niezdezynfekowanych narzędzi,
- ✓ pozostawienie pędów wyrastających na całej długości pnia, z których może wyrosnąć dodatkowy przewodnik obciążający roślinę,
- ✓ brak odpowiedniego zabezpieczenia ran po cięciu,
- ✓ pośpiech, brak znajomości terminów i technik cięć.

Narzędzia

Prawidłowe cięcie ma duży wpływ na szybkość gojenia się rany i zmniejszenie

eprasa.pl ab0e6af959

ryzyka infekcji. Powierzchnia wszystkich cięć powinna być lekko ukośna i jak najbardziej gładka, dlatego kluczową sprawą jest używanie odpowiednich narzędzi ogrodniczych.

W przypadku przycinania młodych pędów i cienkich gałązek (o grubości do 2,5 cm) świetnie sprawdzą się sekatory ręczne. Przy nieco grubszych i starszych używamy sekatorów dwuręcznych, inaczej nazywanych nożycami do gałęzi. Bez trudu poradzą sobie z gałęziami o średnicy do 5 cm. Do cięcia grubych, masywnych konarów bezwzględnie musimy wybrać piłę ogrodniczą. Dobrym rozwiązaniem są piły z ostrzem wygiętym w tzw. lisi ogon, pozwalające na lepsze rozłożenie sił i bardziej precyzyjne cięcie.

Aby dosięgnąć wyższych gałęzi drzewa warto zaopatrzyć się w drabinę. Innym rozwiązaniem są trzonki teleskopowe, które pozwalają wykonać cięcie z ziemi, bez konieczności wchodzenia na drabinę.

Podczas cięcia zarówno grzyby, jak i bakterie mogą być przenoszone na ostrzach z drzew chorych na zdrowe rośliny. Bardzo ważne jest zatem, aby narzędzia ogrodnicze były zdezynfekowane przed i w trakcie przycinania. Do odkażenia możemy użyć denaturatu. Ponadto narzędzia muszą być dobrze naostrzone. Tępe ostrza mogą uszkodzić roślinę i przyczynić się do powstania trudno gojących się ran. Praca ostrym narzędziem wymaga również użycia mniejszej siły, co zwiększa kontrolę nad narzędziem i redukuje zmęczenie. Powierzchnie cięcia powstałe w wyniku użycia ostrych i zdezynfekowanych narzędzi są gładkie i czyste, dzięki czemu rany szybciej się goją, a ryzyko infekcji i rozwoju chorób jest znacznie mniejsze.

W wyposażeniu każdego ogrodnika przystępującego do cięcia powinny znaleźć się elementy garderoby chroniące nas przed uszkodzeniem, m.in. specjalne okulary, kask, rękawiczki z grubszego materiału, stabilne obuwie.

Co przycinamy w sadzie?

Nie wszystkie gatunki możemy przycinać w zimie. Lutowe, przedwiosenne przycinanie dotyczy głównie gatunków krzewów i drzew owocowych. Cięcie rozpoczynamy od tych najmniej wrażliwych na uszkodzenia mrozowe, a więc jabłoni, grusz i śliw. W nieco późniejszym terminie, wczesną wiosną, przycinamy brzoskwinie, morele i nektaryny. Wiśnie i czereśnie przycinamy dopiero latem, zaraz po zbiorze owoców.

Zimą możemy przycinać krzewy owocowe: agrest, porzeczkę, malinę, borówkę, jagodę kamczacką, jeżynę.

Cięcie jabłoni

Jabłonie tniemy tak naprawdę dwa razy w roku. Zimą przycinamy pędy suche, porażone, połamane, rosnące pod ostrym kątem, mocno zagęszczające koronę. Drzewom o zbyt wyniosłych koronach skracamy wierzchołki, aby nie przekraczały 3 m wysokości. Grubsze gałęzie obcinamy na tzw. czop, czyli zostawiamy ok. 10 cm tej gałęzi, na której utworzą się nowe, wartościowe przyrosty z pąkami kwiatowymi. Im gałąź grubsza, tym czop powinien być dłuższy.

Uważa się, że najlepszą metodą przycinania jabłoni jest cięcie jabłoni na klik. Polega to na skróceniu za pierwszym razem pędów o 1/3 długości, a w następnych latach na jednorocznych przyrostach zostawiamy ok. 4 pąki, przy czym ostatni pąk musi być pąkiem liściowym. Pąki liściowe są zakończone ostro i są mniej omszone od kwiatowych.

U dopiero posadzonych drzewek jabłoni przystępujemy do formowania korony. Drzewko nierozgałęzione z jednym pędem głównym przycinamy na wysokość ok. 80 cm. Od tego miejsca jabłoń zacznie wytwarzać pędy boczne. W przypadku drzewka rozgałęzionego przewodnik przycinamy ok. 40 cm nad ostatnim rozgałęzieniem, pozostawiamy 3-5 pędów osadzonych poziomo, a resztę usuwamy. Pozostawione pędy skracamy o ok. ½ długości.

Przycinanie starych, zaniedbanych jabłoni warto rozłożyć na kilka lat. Najpierw usuwamy gałęzie chore i wyłamane, a następnie tylko gałęzie, które zacieniają te rosnące niżej. Nie możemy usunąć zbyt wielu jednego roku, bo wstrzymamy owocowanie rośliny. Grubsze gałęzie z wyższych partii koro ny przycinamy tak, by nie pokładały si na pędach rosnących niżej.

Najpopularniejszą koroną dla jabło ni jest korona wrzecionowa, zwana te stożkowatą lub piramidalną. W tym przypadku korona ma dowolną liczbę konarów, które odchodzą od przewod nika pod kątem prostym, przy czym są od niego dużo cieńsze. Gałęzie na dol korony są najdłużej, a czym wyżej – stają się coraz krótsze. Taka korona jes równomiernie doświetlona, a gałęzie ni wyłamują się pod ciężarem owoców.

Latem z jabłoni usuwamy tzw. wilk czyli pędy rosnące pionowo w górę, któ re mogą powodować silne zagęszczeni i zacienienie korony. Tnąc je ogranicz my i spowolnimy ich wzrost w następ nym roku.

Cięcie gruszy

Z korony gruszy usuwamy przede wszystkim pędy suche, połamane, ro snące do środka korony i rosnące pod kątem ostrym do przewodnika. Grusze podobnie jak jabłonie, w pierwszych latach trzeba odpowiednio uformowa Po posadzeniu nierozgałęziony prze wodnik skracamy na wysokości 100-110 cm, co zmusi roślinę do utworzeni silnych pędów bocznych. W przypad ku drzewek rozgałęzionych usuwamy drobne pędy oraz te rosnące do ok. 60 cm od ziemi. Zostawiamy tylko 4-6 najsilniejszych pędów bocznych wy rastających z przewodnika pod dosyć szerokim kątem i skracamy je o 1/3 długości. W drugim roku przewodnik skracamy 40-50 cm nad najwyższym odgałęzieniem bocznym. Zbyt słabe pędy z pierwszego piętra skracamy, a t rosnące poniżej wycinamy całkowicie Pozostałe silne pędy, które wyrastają pod zbyt ostrym kątem musimy odgiąć Z gałęzi tworzących pierwsze piętro usuwamy na tzw. czop pędy boczne. W kolejnych kilku latach konsekwentni

eprasa.pl ab0e6af959

formujemy grusze. Prawidłowo prowadzona korona nie będzie wymagała od nas w przyszłości zbyt wielu zabiegów.

W przypadku starych grusz skracamy przewodnik, przerzedzamy górną i środkową część korony, usuwamy nadmiar przyrostów jednorocznych i starszych gałęzi, które nie zawiązały pąków kwiatowych. Latem pamiętajmy o usuwaniu nadmiaru wilków.

Cięcie śliwy

Śliwy przycinamy i prześwietlamy podobnie jak jabłonie i grusze. Wycinamy wszelkie pędy chore, suche, połamane, krzyżujące się, rosnące do środka lub zachodzące na siebie. Nie tniemy zbyt intensywnie – usuwamy maksymalnie do 10% wszystkich pędów. Śliwy zbyt wysokie należy przyciąć tak, aby ich wysokość nie osiągała więcej niż 4 m.

Po posadzeniu przycinamy przewodnik 30-40 cm powyżej ostatniego rozgałęzienia, zostawiamy 3-5 pędów, które skracamy o 1/3 długości. Usuwamy również pędy rosnące pionowo i do środka korony.

Dla uzyskania piękniejszej formy korony, pędy boczne możemy przyginać tak, aby cała korona była bardziej rozłożysta, a pędy układały się bardziej poziomo. W tym celu możemy wykorzystać odważniki. W kolejnych latach skracamy zbyt długie boczne gałęzie. Usuwamy też wszystkie pędy rosnące na pniu poniżej formowanej korony.

Kilkuletnie śliwy wymagają umiarkowanego prześwietlenia. U starych usuwamy kilkuletnie gałęzie mając na uwadze, że śliwy owocują głównie na pędach dwu- i trzyletnich. Cięcie wykonujemy na tzw. czop.

Cięcie porzeczek

Przy cięciu usuwamy głównie pędy słabe, połamane, suche, chore, pokładające się na ziemi. Miejmy jednak na uwadze, że cięcie czarnej porzeczki przeprowadzamy w 4. roku od posadzenia, a czerwonej dopiero w 5. roku po posadzeniu. Porzeczki owocują na pędach zeszłorocznych i kilkuletnich. Tym samym, wycinamy pędy najstarsze, tj. starsze niż 3-, 4-letni.

Cięcie malin

Zimą skracamy pędy jesiennych, powtarzających owocowanie malin. Ścinamy je możliwie najbliżej podłoża. Wiosną pojawią się nowe pędy, które zaowocują jeszcze w tym samym roku.

Cięcie agrestu

Wycinamy pędy pokładające się, połamane, chore, krzyżujące się oraz rosnące do środka krzewu. Młode krzewy przycinamy dość radykalnie, na wysokość ok. 15 cm nad ziemią, aby się dobrze rozkrzewiły. Owoce wyrastają z oczek gałązek zdrewniałych i przy podstawie ubiegłorocznych pędów bocznych, dlatego w tych miejscach wystrzegamy się cięcia.

Cięcie jeżyn

Owocujące pędy, podobnie jak u malin, przycinamy tuż nad ziemią.

Cięcie borówki

Borówki owocują na pędach 2- lub 3-letnich. Przez pierwsze 3 lata młode krzewy wymagają jedynie wycinania słabych i suchych pędów. W przypadku starszych egzemplarzy wycinamy część starych pędów u nasady krzewu.

Co tniemy w ogrodzie ozdobnym?

Zimowe cięcie może pobudzić krzewy do wytworzenia większej ilości pąków kwiatowych. Dotyczy to gatunków kwitnących latem i wczesną jesienią, m.in. żylistki, krzewuszki, tawuły japońskiej, pięciornika krzewiastego. Wycinamy najstarsze pędy, a pozostałe skracamy o 1/3 długości. Pewne rośliny, np. budleje, najlepiej rosną, gdy zimą zetniemy ich pędy praktycznie tuż nad ziemią.

Pędy świeżo posadzonych niedużych krzewów przycinamy do wysokości ok. 20 cm, by się rozkrzewiły.

Co kilka lat możemy przeprowadzić bardziej radykalne cięcie odmładzające i prześwietlające, szczególnie w przypadku starych i nieefektywnych krzewów. W tym przypadku przycinamy wszystkie pędy na wysokości ok. 15 cm nad ziemią. Do jesieni roślina wytworzy nowe, gęste pędy.

Gałęzie drzew ozdobnych tniemy okazjonalnie, w przypadku gdy są połamane, chore, krzyżują się i ocierają o siebie. Grube gałęzie skracamy kilka centymetrów nad bocznym odgałęzieniem, aby ochronić konar przed uschnięciem. Czasami musimy obniżyć wysokość drzewa, jeśli grozi przewróceniem się. Możemy również formować ich korony.

Zimą nie przycinamy drzew i krzewów kwitnących wczesną wiosną, czyli takich jak forsycje, migdałki czy wczesne tawuły. Cięcie w tym terminie spowoduje brak kwitnienia w danym roku. Przed latem nie należy też przycinać drzew i krzewów wcześnie budzących się do życia, m.in. brzozy, wiązu, grabu, klonu, pęcherznicy.

Roślinami, które niezależnie od pory roku źle znoszą przycinanie są m.in. azalie, kaliny, ketmie syryjskie, magnolie, oczary omszone, perukowce podolskie, różaneczniki, sumaki octowce, złotokapy. W razie konieczności przycinamy jedynie w marcu chore lub uszkodzone gałęzie.

Co zrobić z gałęziami?

Gałęzie po przycięciu można wykorzystać na wiele sposobów zarówno praktycznych, jak i dekoracyjnych. Możemy posiekać gałązki w rozdrabniaczu, a otrzymanych zrębków użyć do ściółkowania podłoża lub do uzdatniania kompostu – w przypadku, kiedy nie są porażone chorobami. Większe kawałki możemy wykorzystać do budowy domku dla ptaków. Ze ściętych gałęzi możemy również przygotowywać naturalistyczne dekoracje. – z powodzeniem służą jako dodatki do bukietów lub aranżacji ogrodowych. ■

Zdjęcia: pixabay.pl, unsplash.com

eprasa.pl ab0e6af959

Składka KRUS w 2024 roku

Od 1 stycznia zmieniły się stawki na ubezpieczenie w KRUS.

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za rolników, małżonków i domowników w I kwartale 2024 r. wynosi 143 zł. Kwota ta jest związana z wysokością grudniowej emerytury podstawowej, która wynosiła 1 429,60 zł. W przypadku rolników prowadzących gospodarstwa rolne większe niż 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych, **obowiązuje dodatkowa składka** na powyżej wspomniane ubezpieczenie, dodatkowo:

- **172 zł** (12% emerytury podstawowej) — jeśli obszar użytków rolnych w gospodarstwie wynosi od 50 ha do 100 ha przeliczeniowych;
- **343 zł** (24% emerytury podstawowej — dla gospodarstw 100 - 150 ha;
- **515 zł** (36% emerytury podstawowej) —dla 150 - 300 ha;
- **686 zł** (48% emerytury podstawowej) — dla gospodarstw powyżej 300 ha.

Nie zmienił się sposób pobierania zaliczek na podatek dochodowy oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku świadczeń emerytalno-rentowych oraz rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego miesięczna zaliczka na podatek dochodowy wynosi:

- 0 zł — jeśli świadczenia nie przekraczają 2 500 zł miesięcznie (dochód mieści się w kwocie wolnej od podatku, tj. 30.000 zł rocznie);
- 12% świadczenia uzyskanego w danym miesiącu, pomniejszone o 300 zł (równowartość 1/12 kwoty zmniejszającej podatek) — w przypadku emerytur i rent powyżej 2 500 zł;
- 12% świadczenia — jeśli świadczeniobiorca wystąpił o niepomniejszanie zaliczki o kwotę zmniejszającą podatek;
- 32% kwoty przekroczenia, pomniejszone o 300 zł — dotyczy dochodu przekraczającego świadczenia emerytalno-rentowe powyżej kwoty 120 tys. zł (sumując narastająco świadczenia wypłacone od początku roku).

Na wniosek emeryta/rencisty KRUS może pomniejszać zaliczkę o 1/24 lub 1/36 kwoty zmniejszającej podatek, tj. odpowiednio o 150 zł lub o 100 zł. Świadczeniobiorca, który uzna, że korzystniejsze dla niego byłoby pomniejszanie zaliczki o takie kwoty (wówczas zminimalizowana zostanie wysokość nadpłaty lub niedopłaty podatku w rozliczeniu rocznym – dotyczy osób pobierających drugą emeryturę z ZUS lub/i osiągających inne dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych np. z tytułu zatrudnienia) może złożyć oświadczenia o pomniejszanie zaliczki (o ile nie zrobił tego w 2023 r.). Oświadczenia można złożyć nie więcej niż 3 płatnikom.

Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń podlegających oskładkowaniu pozostaje na poziomie 9% kwoty świadczenia, wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za podlegającemu ubezpieczeniu przez cały miesiąc w I kwartale wynosi:

- 60 zł — dotyczy ubezpieczenia KRUS za rolnika, małżonka, domownika i pomocnika rolnika;
- 20 zł — w przypadku gdy rolnik, małżonek lub domownik są ubezpieczeni w zakresie ograniczonym (1/3 składki).

Dla przypomnienia, ustawowy termin uregulowania należnych składek upływa za:

- rolników, małżonków i domowników za I kwartał 31 stycznia,
- pomocników rolnika za dany miesiąc z 15 dniem następnego miesiąca. ■

Źródło: KRUS

Dopłata do ubezpieczenia zwierząt

Do 15 marca producenci rolni, którzy ubezpieczyli drób, bydło lub świnie od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą mogą składać wnioski o dofinansowanie. Wsparcie to realizowane jest w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem" objętego PROW na lata 2014-2020.

Pomoc będzie przyznawana hodowcom drobiu, bydła i świń, którzy ubezpieczyli zwierzęta od ryzyka zachorowania na salmonellozę, którzy m.in. posiadają prawo do dysponowania nieruchomością, na terenie której jest prowadzona działalność rolnicza i dołączą do wniosku o dofinansowanie umowę ubezpieczenia lub polisę, która powinna obejmować co najmniej: 1000 sztuk rzeźnych kurcząt, gęsi, indyków i drobiu nieśnego, 14 sztuk świń lub 4 sztuki bydła.

Wsparcie przyznawane będzie w wysokości 70 proc. dopłaty do zapłaconej składki ubezpieczeniowej. Starający się o wsparcie muszą spełnić następujące warunki:

- z umowy lub polisy musi wynikać, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20 proc. wartości zwierząt.
- okres objęty ubezpieczeniem nie może rozpoczynać się przed 1 kwietnia 2022 r.
- starający się o dofinansowanie nie może mieć przyznanych innych dopłat do ubezpieczenia.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo/
Fot. pixabay

RED.

eprasa.pl ab0e6af959

Systemy jakości - promowanie, informowanie i marketing żywności

Od 19 stycznia do 18 marca można ubiegać się o przyznanie wsparcia na działania promocyjno-informacyjno-marketingowe dotyczące żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności.

Pomoc z działania I.13.3 Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności przyznaje się na działania informacyjno-promocyjno-marketingowe mające na celu zwiększenie rozpoznawalności produktów wytwarzanych w ramach systemów jakości oraz poinformowanie konsumentów o ich zaletach.

Pomoc jest przyznawana na operację:

1. która dotyczy produktów rolnych lub środków spożywczych wytwarzanych w ramach unijnych lub krajowych systemów jakości;

2. która, w przypadku gdy dotyczy napojów alkoholowych, jest realizowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i skupia się na informowaniu o systemie jakości i metodach produkcji wynikających z danego systemu jakości;

3. która będzie realizowana w nie więcej niż 4 etapach, z tym że każdy etap będzie realizowany od 90 do 180 dni, a wykonanie zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową, nastąpi nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.;

4. której wszystkie materiały informacyjno-promocyjno-marketingowe (w tym przekazy audiowizualne, stoiska promocyjne na wystawach, targach itp.), związane z realizowaną operacją są w sposób wyraźny i czytelny oznakowane zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129 oraz opisem w Księdze Wizualizacji znaku PS WPR 2023-2027.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O PRZYZNANIE POMOCY

Wnioski o przyznanie pomocy mogą składać grupy producentów:

1. działające w ramach jednej z poniższych form organizacyjno-prawnych:

- spółdzielni (jeśli nie jest grupą producentów rolnych albo organizacją producentów) lub
- grupy producentów rolnych, organizacji producentów, organizacji międzybranżowej, organizacji branżowej, konsorcjum,

eprasa.pl ab0e6af959

spółki cywilnej, stowarzyszenia, kółka rolniczego, rolniczego zrzeszenia branżowego, izby gospodarczej lub

• grupy wpisanej do wykazu grup, o którym mowa w ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o rejestracji i ochronie nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, win lub napojów spirytusowych oraz o produktach tradycyjnych, lub

• podmiotowi posiadającemu ważną decyzję ministra rolnictwa i rozwoju wsi o uznaniu systemu jakości żywności za krajowy, lub

• grupie podmiotów, o której mowa w art. 36 ust. 1 rozporządzenia 2018/848;

2. które składają się co najmniej z dwóch członków wytwarzających produkty rolne lub środki spożywcze przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi, w ramach następujących systemów jakości żywności:

a) unijnych systemów jakości żywności:

• objęte systemem chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych wpisanych do rejestru, lub

• objęte systemem rolnictwa ekologicznego, lub

• objęte systemem ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, lub

• objęte systemem ochrony nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych wyrobów winiarskich, lub

b) krajowych systemów jakości żywności, uznanych na mocy decyzji MRiRW za krajowe systemy jakości żywności i notyfikowane do KE zgodnie z dyrektywą 2015/1535:

• integrowanej produkcji roślin w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, lub

• zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Jakość Tradycja", lub

• zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Meat Program (QMP)", lub

• zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products" – „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka i indyka", lub

• zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products" – „Kulinarne mięso wieprzowe", lub

• zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products" – „Wędliny"

i posiadają ważny dokument potwierdzający wytwarzanie produktu/produktów w ramach systemu jakości żywności, którym objęty jest produkt/produkty będące przedmiotem operacji, przy czym w przypadku spółdzielni wystarczające jest, gdy sama spółdzielnia jest producentem produktu/produktów, wytwarzanych w ramach systemu jakości żywności;

3. które – w przypadku grup producentów, o których mowa w pkt 1 lit. b, składa się co najmniej w 60% z producentów posiadających ważny dokument potwierdzający wytwarzanie produktu/produktów w ramach systemu jakości żywności, którym objęty jest produkt/produkty będące przedmiotem operacji;

4. których członkowie wytwarzają lub – w przypadku spółdzielni – która wytwarza, lub której członkowie wytwarzają, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty rolne lub środki spożywcze w ramach ww. systemów jakości żywności;

5. których siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku konsorcjum lub spółki cywilnej – miejsce zamieszkania lub siedziba podmiotu upoważnionego do reprezentowania grupy producentów znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

6. które, w przypadku przedsiębiorstw lub w przypadku konsorcjum, lub spółki cywilnej których członkami są przedsiębiorcy – prowadzi lub prowadzą działalność jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

7. które oraz których wszyscy członkowie mają nadane numery EP;

8. które:

• nie korzystały, a w przypadku grupy producentów zorganizowanej w formie konsorcjum lub spółki cywilnej, których żaden z członków nie korzystał ze wsparcia w ramach działania 133 lub poddziałania 3.2, lub

• korzystały, a w przypadku grupy producentów zorganizowanej w formie konsorcjum lub spółki cywilnej, której co najmniej jeden z członków korzystał z mechanizmów wsparcia, o których mowa w lit. a (tj. została zawarta umowa o przyznaniu pomocy), ale planuje rozpoczęcie nowego, nierealizowanego dotychczas działania informacyjno-promocyjno-marketingowego, przy czym za nowe, nierealizowane dotychczas ww. działania rozumie się działania informacyjno-promocyjno-marketingowe, które będą przeprowadzane w ramach operacji pod innym tytułem niż dotychczasowe operacje;

9. które nie otrzymują w zakresie realizowanej operacji pomocy udzielanej na podstawie rozporządzenia 1144/2014;

10. które oraz których członkowie w przypadku podmiotu zorganizowanego w formie organizacji producentów owoców i warzyw, uznanego na podstawie rozporządzenia 1308/2013:

• nie ubiegają się i nie otrzymują pomocy udzielanej na działania informacyjne, promocyjne i marketingowe w ramach interwencji I.7.3,

• nie ubiegają się i nie otrzymują pomocy udzielanej na działania promocyjne w ramach programów operacyjnych realizowanych zgodnie ze „Strategią krajową dla zrównoważonych programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw oraz zrzeszeń organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2018-2025";

11. których członkowie – jeżeli grupa producentów działa jako konsorcjum lub spółka cywilna, zawarli w umowie konsorcjum lub umowie spółki cywilnej postanowienia dotyczące:

• proporcjonalnego podziału zadań zaplanowanych w ramach realizacji operacji odpowiednio między wszystkich członków konsorcjum lub wszystkich wspólników spółki cywilnej,

• wyznaczenia członka konsorcjum lub wspólnika spółki cywilnej, który jest:

- upoważniony do reprezentowania grupy producentów w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy,
- odpowiedzialny za przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez okres 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej,

• miejsca przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez okres wskazany w lit. b tiret drugie;

12. w skład których nie wchodzi ani jeden członek będący również członkiem innej grupy producentów ubiegającej się o przyznanie pomocy w ramach I.13.3, której złożony WOPP dotyczy co najmniej jednego tego samego produktu rolnego lub środka spożywczego, wytwarzanego w ramach systemów jakości żywności, o których mowa w pkt 2).

Dofinansowanie pochodzi z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Pula na ten cel wynosi ponad 80 mln zł. Wnioski można składać wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego ARiMR. ■

Źródło: www.gov.pl/web/arimrl

RED.

eprasa.pl ab0e6af959

Harmonogram naborów w 2024 roku

ARiMR przedstawiła harmonogram naborów wniosków w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Harmonogram planowanych przez ARiMR naborów wniosków w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w 2024 roku (limity i terminy)

Lp.	Nr interwencji	Nazwa interwencji	Orientacyjny limit środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach naboru (zł)	Orientacyjny termin rozpoczęcia naboru*	Orientacyjny termin zakończenia naboru
Płatności bezpośrednie/wsparcie obszarowe					
1.	I.1	Podstawowe wsparcie dochodów	7 735,09	15 marca 2024	15 maja 2024
2.	I.2	Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów	1 892,97	15 marca 2024	15 maja 2024
3.	I.3	Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników	189,77	15 marca 2024	15 maja 2024
I.4.1 - I.4.6 Ekoschematy					
4.	I.4.1	Ekoschemat – Obszary z roślinami miododajnymi	37,57	15 marca 2024	15 maja 2024
5.	I.4.2	Ekoschemat – Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	2 644,97	15 marca 2024	15 maja 2024
6.	I.4.3	Ekoschemat – Integrowana Produkcja Roślin	36,64	15 marca 2024	15 maja 2024
7.	I.4.4	Ekoschemat – Biologiczna ochrona upraw	2,09	15 marca 2024	15 maja 2024
8.	I.4.5	Ekoschemat – Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych	92,49	15 marca 2024	15 maja 2024
9.	I.4.6	Ekoschemat – Dobrostan zwierząt	1 279,63	15 marca 2024	15 maja 2024
I.5.1 - I.5.13 Wsparcie dochodów związane z produkcją					
10.	I.5.1	Wsparcie dochodów związane z produkcją do krów	747,07	15 marca 2024	15 maja 2024
11.	I.5.2	Wsparcie dochodów związane z produkcją do bydła	844,77	15 marca 2024	15 maja 2024
12.	I.5.3	Wsparcie dochodów związane z produkcją do owiec	22,88	15 marca 2024	15 maja 2024
13.	I.5.4	Wsparcie dochodów związane z produkcją do kóz	1,30	15 marca 2024	15 maja 2024
14.	I.5.5	Wsparcie dochodów związane z produkcją do buraków cukrowych	343,08	15 marca 2024	15 maja 2024
15.	I.5.6	Wsparcie dochodów związane z produkcją do chmielu	4,14	15 marca 2024	15 maja 2024
16.	I.5.7	Wsparcie dochodów związane z produkcją do lnu	2,79	15 marca 2024	15 maja 2024
17.	I.5.8	Wsparcie dochodów związane z produkcją do konopi włóknistych	0,47	15 marca 2024	15 maja 2024
18.	I.5.9	Wsparcie dochodów związane z produkcją do pomidorów	9,95	15 marca 2024	15 maja 2024
19.	I.5.10	Wsparcie dochodów związane z produkcją do truskawek	48,45	15 marca 2024	15 maja 2024
20.	I.5.11	Wsparcie dochodów związane z produkcją do ziemniaków skrobiowych	42,59	15 marca 2024	15 maja 2024
21.	I.5.12	Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin pastewnych	81,84	15 marca 2024	15 maja 2024
22.	I.5.13	Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin strączkowych na nasiona	305,60	15 marca 2024	15 maja 2024
I.8.1 - I.10.14 Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne, ekologiczne, leśne					
23.	I.8.1	Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000	149,59	15 marca 2024	15 maja 2024
24.	I.8.2	Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000	189,86	15 marca 2024	15 maja 2024
25.	I.8.3	Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	10,97	15 marca 2024	15 maja 2024
26.	I.8.4	Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	0,42	15 marca 2024	15 maja 2024
27.	I.8.5	Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	4,23	15 marca 2024	15 maja 2024
28.	I.8.6	Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	85,75	15 marca 2024	15 maja 2024
29.	I.8.7	Bioróżnorodność na gruntach ornych	1,72	15 marca 2024	15 maja 2024
30.	I.8.8	Premie z tytułu zalesień, zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych	4,14	15 marca 2024	15 maja 2024
31.	I.8.9.1	Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 (płatności będą częściowo realizowane z budżetu PROW	228,87	15 marca 2024	15 maja 2024
32.	I.8.9.2	Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (płatności będą częściowo realizowane z budżetu PROW)	207,53	15 marca 2024	15 maja 2024

eprasa.pl ab0e6af959

33.	I.8.9.3	Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone (płatności będą częściowo realizowane z budżetu PROW)	156,05	15 marca 2024	15 maja 2024
34.	I.8.10	Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2004-2006	62,31	1 czerwca 2024	15 lipca 2024
35.		Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2007-2013	46,04	15 marca 2024	15 maja 2024
36.		Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2014-2020	13,95	15 marca 2024	15 maja 2024
37.	I.8.11	Rolnictwo ekologiczne	616,22	15 marca 2024	15 maja 2024
38.		Zobowiązania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020	502,20	15 marca 2024	15 maja 2024
39.	I.9	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	1 480,56	15 marca 2024	15 maja 2024
40.	I.10.11	Zalesianie gruntów rolnych	10,79	1 czerwca 2024	31 lipca 2024
41.	I.10.12	Tworzenie zadrzewień śródpolnych	5,58	1 czerwca 2024	31 lipca 2024
42.	I.10.13	Zakładanie systemów rolno-leśnych	5,58	1 czerwca 2024	31 lipca 2024
43.	I.10.14	Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych	11,16	1 czerwca 2024	31 lipca 2024
I.6.1-I.6.7 Interwencje w sektorze pszczelarskim					
44.	I.6.1	Wspieranie podnoszenie poziomu wiedzy pszczelarskiej	1,02	24 października 2024	22 listopada 2024
45.	I.6.2	Inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych	19,25	24 października 2024	22 listopada 2024
46.	I.6.3	Wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi	14,74	24 października 2024	22 listopada 2024
47.	I.6.4	Ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrownej	2,46	24 października 2024	22 listopada 2024
48.	I.6.5	Pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół	8,14	24 października 2024	22 listopada 2024
49.	I.6.6	Wsparcie naukowo-badawcze	0,84	24 października 2024	22 listopada 2024
50.	I.6.7	Wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych	0,33	24 października 2024	22 listopada 2024
I.7.1-I.7.6 Interwencje w sektorze owoców i warzyw					
51.	I.7.1	Poprawa infrastruktury służącej do planowania i organizacji produkcji, dostosowania produkcji do popytu w odniesieniu do jakości i ilości, optymalizacji kosztów produkcji i zwrotu z inwestycji oraz stabilizacji cen producentów owoców i warzyw	Zgodnie z art. 86 ust. 5 ustawy z dn. 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej polityki Rolnej na lata 2023-2027 - przepisu ust. 4 pkt 2 (limit środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy) nie stosuje się w przypadku interwencji, o których mowa w art. 42 lit. a oraz art. 77 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2021/2115.	20 czerwca 2024	20 lipca 2024
52.	I.7.2	Poprawa wyposażenia technicznego wykorzystywanego do koncentracji dostaw i umieszczania produktów na rynku owoców i warzyw			
53.	I.7.3	Działania informacyjne, promocyjne i marketingowe w odniesieniu do produktów, marek i znaków towarowych organizacji producentów owoców i warzyw			
54.	I.7.4	Wycofanie z rynku owoców i warzyw			
55.	I.7.5	Działania na rzecz ochrony środowiska oraz łagodzenia zmian klimatu			
56.	I.7.6	Badania i rozwój			
I.10.1.1-I.11 Inwestycje i rozwój gospodarstw					
57.	I.10.1.1	Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) obszary A, B, C, D	844,51	5 września 2024	11 października 2024
58.	I.10.1.2	Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (instrumenty finansowe)	259,85	1 marca 2024	nabór ciągły
59.	I.10.2	Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej	1 159,49	25 stycznia 2024	23 lutego 2024
60.	I.10.3	Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF	225,20	27 czerwca 2024	2 sierpnia 2024
61.	I.10.4	Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu	941,95	10 października 2024	10 listopada 2024
62.	I.10.5	Rozwój małych gospodarstw, w tym: - 10.5.1 krótki łańcuch dostaw i gospodarstwa ekologiczne - 10.5.2 pozostałe	271,97, w tym: - 224,33 - 47,64	11 lipca 2024	9 sierpnia 2024
63.	I.10.6.2	Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - w gospodarstwie	64,96	1 marca 2024	nabór ciągły

eprasa.pl ab0e6af959

64.	I.10.7.2	Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - poza gospodarstwem	86,62	1 marca 2024	nabór ciągły
65.	I.10.8	Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowych - nabory ogłaszane przez SW**	588,99	20 lipca 2024	
66.	I.10.10.1	Infrastruktura na obszarach wiejskich - przydomowe oczyszczalnie - nabory ogłaszane przez SW**	1 243,37	19 grudnia 2024	
67.	I.10.15	Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń	1 338,61	19 grudnia 2024	31 stycznia 2025
68.	I.11	Premie dla młodych rolników	809,86	5 czerwca 2024	5 sierpnia 2024
I.12.1-I.12.2 Zarządzanie ryzykiem					
69.	I.12.1	Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich	54,14	I termin: 22 sierpnia 2024 II termin: 5 grudnia 2024	I termin: 20 września 2024 II termin: 3 stycznia 2025
I.13.1-I.13.5 Współpraca, rozwój lokalny					
70.	I.13.1	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)			
	I.13.1	Zarządzanie LSR - nabory ogłaszane przez SW**	552,18	15 marca 2024	
	I.13.1	Wdrażanie LSR - nabory ogłaszane przez SW i LGD**	23,82	20 września 2024	
71.	I.13.2	Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych	Zgodnie z art. 86 ust. 5 ustawy z 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 - przepisu ust. 4 pkt 2 (limit środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy) nie stosuje się w przypadku interwencji, o których mowa w art. 42 lit. a oraz art. 77 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2021/2115.	19 września 2024	24 października 2024
72.	I.13.3	Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności	80,12	19 stycznia 2024	18 marca 2024
73.	I.13.4	Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności	90,95	17 września 2024	17 października 2024
74.	I.13.5	Współpraca Grup Operacyjnych EPI			
	I.13.5.1	Wsparcie przygotowawcze	5,2	10 grudnia 2024	10 stycznia 2025
Przejściowe wsparcie krajowe					
80.		Płatność obszarowa niezwiązana z produkcją (uzupełniająca płatność podstawowa)	669,41	15 marca 2024	15 maja 2024
81.		Płatność niezwiązana do tytoniu	75,93	15 marca 2024	15 maja 2024

* Dla interwencji II filara WPR zastosowano kurs EBC 4,3308 PLN/EURO z dnia 27 grudnia 2023 r., natomiast dla płatności obszarowych kurs 4,6500 PLN/EURO (interwencje wskazane w poz. 1-43 i 80 i 81) - zgodnie z wytyczną Ministra Finansów z dnia 3 października 2022 r. dotyczącą stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw
** Termin informacyjny wskazujący na gotowość po stronie czynności leżących w kompetencjach ARiMR. Nabory wniosków ogłaszane są przez Samorządy Województw.

Źródło: www.gov.pl/rolnictwo

eprasa.pl ab0e6af959

Kalkulacje rolnicze

Przedstawiamy zestaw przykładowych kalkulacji kosztów i wyników produkcji rolnej prawdopodobnych dla warunków występujących na obszarze działania Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

EWA WENC, MAREK GARDYGAJŁO, ANDRZEJ KAMIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Rachunek ekonomiczny uwzględnia rozwiązania wynikające z sytuacji cenowo-rynkowej. Jego istotnymi elementami są zróżnicowane nakłady produkcyjne – różne dla warunków normalnych oraz dla poziomu minimum, decydujące o efektywności produkcji roślinnej.

Kalkulacje sporządzone zostały z uwzględnieniem elementów metodyki liczenia nadwyżki bezpośredniej, obowiązującej w krajach UE, zachowując jednak ogólny charakter opracowania.

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników chowu WARCHLAKÓW

Założenia ogólne: wrzesień 2023
- prosięta z własnego chowu
- pasze własne + mieszanki przemysłowe

Odchów prosiąt do wagi 25 kg (warchlaki)

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**224,19**
1.	**Koszty pozyskania 1 prosięcia**	szt.	1,0	147,00	**147,00**
2.	**Koszty paszowe**				**64,19**
	a) mieszanki treściwe				57,69
	(wartość wg cen rynkowych)				
3.	- mieszanka P	kg	12,0	2,78	33,36
	- prowit	kg	3,0	3,14	9,42
	- śruta zbożowa	kg	21,0	0,71	14,91
	b) pasze objętościowe				
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	c) dodatki mineralne	kg	1,0	6,50	6,50
	Koszty pozapaszowe				**13,00**
	- usługi weterynaryjne				4,00
	- leki i środki weterynaryjne				4,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				5,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 10% kosztów bezpośrednich)*				**22,42**
III	**Koszty pośrednie**				**44,84**
	- koszty ogólnogospod. *(20% k. bezpośrednich)*				44,84
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**291,45**

Wartość warchlaka (zł) - przy cenie (zł/szt.)	**18,00 x 25 kg**	450,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**225,81**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**158,55**
Wskaźnik opłacalności %		**154,40**

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników chowu jednej MACIORY I PRODUKCJI PROSIĄT

Założenia ogólne: wrzesień 2023
- liczba miotów w roku - 2
- liczba prosiąt w miocie - 9
- termin odsadzenia prosią - 5 tyg.

Koszt chowu loch w okresie 1 roku i koszt uzyskania 1 prosięcia

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**2 035,40**
1.	**Koszty paszowe**				**1 792,40**
	a) mieszanki treściwe				1 792,40
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanka L	kg	275,0	2,54	698,50
	- mieszanka P	kg	100,0	2,78	278,00
	- prowit	kg	140,0	3,14	439,60
	- śruta zbożowa	kg	530,0	0,71	376,30
	b) pasze objętościowe				0,00
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	c) dodatki mineralne				
2.	**Koszty pozapaszowe**				**243,00**
	- usługi weterynaryjne				90,00
	- leki i środki weterynaryjne				99,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				54,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 10% kosztów bezpośrednich)*				**203,54**
III	**Koszty pośrednie**				**407,08**
	- koszty ogólnogospod. *(20% k. bezpośrednich)*				407,08
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**2 646,02**

Koszt produkcji 1 prosięcia		**147,00**
Wartość prosiąt (zł) - przy cenie (zł/szt.)	**358,00 x 18 szt.**	6 444,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**4 408,60**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**3 797,98**
Wskaźnik opłacalności %		**243,54**

eprasa.pl ab0e6af959

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników produkcji ŻYWCA WIEPRZOWEGO

Założenia ogólne: **WARIANT I** **wrzesień 2023**
- warchlaki z własnego odchowu 25 kg
- pasze: śruta zbożowa 85% + koncentraty i dodatki - 15%
- tucz wolny do wagi - kg **110**

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**686,67**
1.	**Materiał do chowu własny** *(wg kalkulacji chowu warchlaków)*	szt.	1,0	291,45	**291,45**
2.	**Koszty paszowe**				**313,22**
	a) mieszanki treściwe				313,22
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- koncentrat prowit	kg	38,0	3,14	119,32
	- śruta zbożowa	kg	230,0	0,71	163,30
	- polfamix T	kg	4,0	7,65	30,60
3.	**Koszty pozapaszowe**				**82,00**
	- usługi weterynaryjne				38,00
	- leki i środki weterynaryjne				31,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				13,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 10% kosztów bezpośrednich)*				**68,67**
III	**Koszty pośrednie**				**68,67**
	- koszty ogólnogospod. *(20% k. bezpośrednich)*				68,67
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**824,00**

	przy cenie średniej	*przy cenie oczekiwanej*
	8,14	**10,00**
Wartość żywca (zł) -	895,40	1 100,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bez	**208,73**	**413,33**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)	**71,40**	**276,00**
Wskaźnik opłacalności %	**108,66**	**133,49**

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników produkcji ŻYWCA WIEPRZOWEGO

Założenia ogólne: **WARIANT II** **wrzesień 2023**
- warchlaki z własnego odchowu 25 kg
- pasze: śruta zbożowa 60% + koncentraty i dodatki - 40%
- tucz wolny do wagi - kg **110**

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**800,77**
1.	**Materiał do chowu własny** *(wg kalkulacji chowu warchlaków)*	szt.	1,0	291,45	**291,45**
2.	**Koszty paszowe**				**404,32**
	a) mieszanki treściwe				404,32
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanka PW	kg	14,0	2,24	31,36
	- mieszanka T1	kg	120,0	2,25	270,00
	- śruta zbożowa jęczm.	kg	96,0	0,71	68,16
	- koncentrat 10%	kg	10,0	3,48	34,80
3.	**Koszty pozapaszowe**				**105,00**
	- usługi weterynaryjne				49,00
	- leki i środki weterynaryjne				40,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				16,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 10% kosztów bezpośrednich)*				**80,08**
III	**Koszty pośrednie**				**80,08**
	- koszty ogólnogospod. *(20% k. bezpośrednich)*				80,08
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**960,92**

	przy cenie średniej	*przy cenie oczekiwanej*
	8,14	**10,00**
Wartość żywca (zł) -	895,40	1 100,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bez	**94,63**	**299,23**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)	**-65,52**	**139,08**
Wskaźnik opłacalności %	**93,18**	**114,47**

Przykładowe kalkulacje dla podstawowych i specjalistycznych kierunków produkcji rolnej mogą posłużyć do oceny ekonomicznej danej produkcji lub jako wzorzec kalkulacji dla konkretnego gospodarstwa.

Opracowanie sporządzono według stanu i wartości cenowo-rynkowych w III kwartale 2023 r. W opracowaniu przyjęto następujące założenia:

• Nakłady produkcyjne przyjęto według wymaganego minimum technologicznego dla poszczególnych poziomów wydajności.

• Ceny środków do produkcji – na podstawie prowadzonych notowań na terenie województwa, z uwzględnieniem aktualnych średnich cen w III kwartale 2023 r.

• Ceny jednostkowe pracy sprzętu – według ustalonych przez Ośrodek Doradztwa kosztów eksploatacji w przeciętnym gospodarstwie oraz średnich cen najmu usług rolniczych w III kwartale 2023 r.

• Najem pracy – stawki za 1 godz. przyjęto na podstawie notowań cen własnych.

• Koszty ogólnogospodarcze obejmują koszty ogólnoorganizacyjne, finansowe itp. niewyodrębnione w kalkulacji.

• Koszty produkcji zwierzęcej ujęto wg formuł ogólnych nowej wersji kalkulacji wynikowych.

W kalkulacjach nie uwzględniono:
- podatku VAT przy sprzedaży produktów rolnych,
- dopłat dodatkowych, ONW i do materiału siewnego,
- wartości nakładów pracy własnej, która stanowi element dochodu rolniczego. ■

Fot. pixabay

eprasa.pl ab0e6af959

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 4.12.2023 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	120,00	140,00	-	-	-	130,00	120,00	140,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	66,33	64,50	69,50	-	-	65,50	66,46	64,50	69,50
Kukurydza	dt	-	-	71,50	-	75,25	-	73,38	71,50	75,25
Łubin słodki	dt	100,00	102,50	105,00	-	105,00	-	103,13	100,00	105,00
Owies konsumpcyjny	dt	80,50	90,00	81,50	-	-	-	84,00	80,50	90,00
Owies paszowy	dt	72,00	-	-	-	74,50	70,00	72,17	70,00	74,50
Peluszka	dt	99,00	-	100,00	-	100,00	-	99,67	99,00	100,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	92,00	83,75	84,25	83,00	84,75	84,83	85,43	83,00	92,00
Pszenica paszowa	dt	69,83	72,50	71,00	77,00	76,25	73,00	73,26	69,83	77,00
Pszenżyto	dt	63,50	63,00	63,00	64,25	65,00	62,17	63,49	62,17	65,00
Jałówki opasane (kl. E)	kg	10,13	-	11,00	11,50	-	9,00	10,41	9,00	11,50
Maciory i braki	kg	4,88	-	3,50	-	5,88	3,50	4,44	3,50	5,88
Mleko	l	1,75	-	1,52	2,00	2,15	1,64	1,81	1,52	2,15
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	8,85	-	13,00	11,50	-	10,00	10,84	8,85	13,00
Tuczniki kl. I	kg	7,15	7,80	8,00	-	7,50	6,00	7,29	6,00	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	238,00	287,00	350,00	-	353,00	307,00	238,00	353,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	258,00	-	-	266,50	262,25	258,00	266,50
Mieszanka B	dt	-	-	186,00	-	-	292,00	239,00	186,00	292,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	280,00	-	292,00	286,00	280,00	292,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	324,00	390,00	350,00	-	384,75	362,19	324,00	390,00
Koncentrat LP	dt	-	360,00	358,00	-	-	444,00	387,33	358,00	444,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	337,00	-	-	396,50	344,50	300,00	396,50
Koncentrat PW	dt	-	372,50	348,00	357,50	-	436,00	378,50	348,00	436,00
Koncentrat T	dt	-	420,00	333,00	345,00	-	369,00	366,75	333,00	420,00
Mieszanka LK	dt	-	162,00	296,00	154,00	-	276,00	222,00	154,00	296,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	197,50	269,00	-	-	252,00	239,50	197,50	269,00
Mieszanka PP grower	dt	-	185,00	237,00	155,00	-	244,00	205,25	155,00	244,00
Mieszanka PP starter	dt	-	292,50	292,00	-	-	266,38	283,63	266,38	292,50
Mieszanka PW	dt	-	198,00	224,00	197,00	-	244,65	215,91	197,00	244,65
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	332,00	288,50	245,00	332,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	174,00	157,00	-	160,00	188,00	169,75	157,00	188,00
Śruta kukurydziana	dt	-	150,00	-	-	-	236,00	193,00	150,00	236,00
Śruta sojowa	dt	-	-	313,00	-	-	304,00	308,50	304,00	313,00

eprasa.pl ab0e6af959

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	280,00	275,00	250,00	224,10	350,00	275,82	224,10	350,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	-	-	325,00	331,00	-	-	328,00	325,00	331,00
Korn -Kali 40	dt	160,00	-	155,00	170,10	168,50	-	163,40	155,00	170,10
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	242,00	245,00	190,00	-	-	-	225,67	190,00	245,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	227,50	238,50	237,60	221,90	300,00	289,00	252,42	221,90	300,00
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	-	-	203,50	-	290,00	246,75	203,50	290,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	-	200,00	-	232,45	248,40	-	226,95	200,00	248,40
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	300,00	-	-	-	300,00	300,00	300,00
Polifoska 6-20-30	dt	272,00	346,00	314,00	308,45	318,62	323,00	313,68	272,00	346,00
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	330,00	317,25	333,20	-	326,82	317,25	333,20
Saletra amonowa 32	dt	-	181,00	190,00	190,00	202,00	-	190,75	181,00	202,00
Saletra amonowa 34	dt	195,25	173,00	197,40	190,00	206,00	198,33	193,33	173,00	206,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	-	-	-	165,80	-	171,00	168,40	165,80	171,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	169,00	156,50	162,42	160,00	166,85	178,25	165,50	156,50	178,25
Sól potasowa 60	dt	-	-	-	214,20	-	243,00	228,60	214,20	243,00
Wapniowe węglanowe CaCO3, typ 04, 50 %	t	145,00	134,00	175,71	218,00	-	210,00	176,54	134,00	218,00
Agil-S 100 EC	l	-	119,00	-	-	126,11	-	122,56	119,00	126,11
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	135,00	-	135,00	135,00	135,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	132,00	-	132,00	132,00	132,00
Cabrio Duo 112 EC	l	99,00	88,00	-	-	113,47	110,00	102,62	88,00	113,47
Caryx 240 SL	l	158,00	124,00	-	-	184,17	191,98	164,54	124,00	191,98
Coragen 200 SC	l	1 314,00	1 700,00	-	-	1 741,10	1 800,00	1 638,77	1 314,00	1 800,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	-	-	208,00	202,50	213,40	207,97	202,50	213,40
Decis Mega 50 EW	l	-	181,50	175,00	172,35	190,70	-	179,89	172,35	190,70
Delan 700 WG	kg	-	269,00	-	-	-	-	269,00	269,00	269,00
Delmetros 100 SC	l	-	-	-	-	209,04	209,07	209,05	209,04	209,07
Dewrinol 450 SC	l	-	71,50	-	85,62	69,00	-	75,37	69,00	85,62
Huzar Active Plus	kg	-	142,00	-	-	-	-	142,00	142,00	142,00
Huzar Active Plus	l	130,00	-	-	-	155,50	-	142,75	130,00	155,50
Infinito 687,5 SC	l	130,00	115,00	-	-	151,64	156,47	138,28	115,00	156,47
Karate Zeon 050 CS	l	150,00	139,00	-	-	155,29	-	148,10	139,00	155,29
Moddus 250 EC	l	105,00	165,00	-	-	169,11	177,60	154,18	105,00	177,60

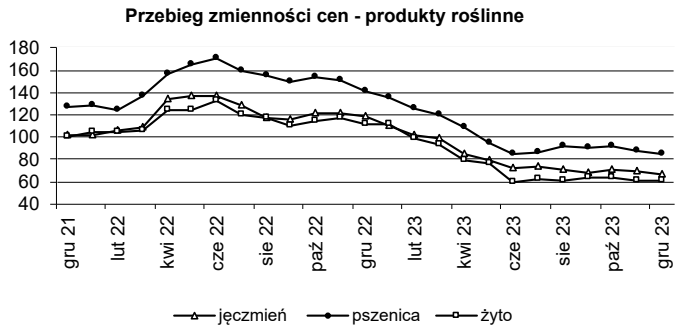

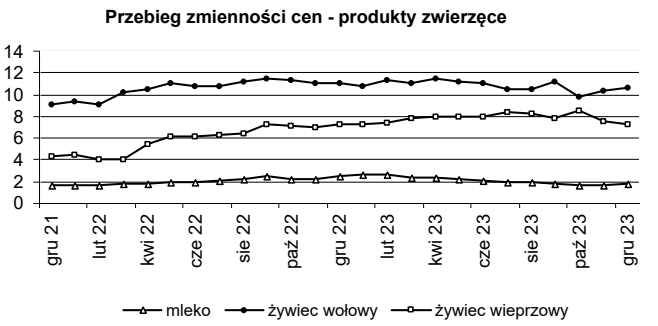

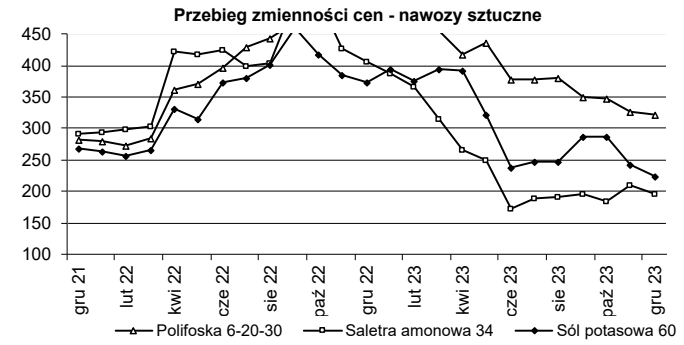

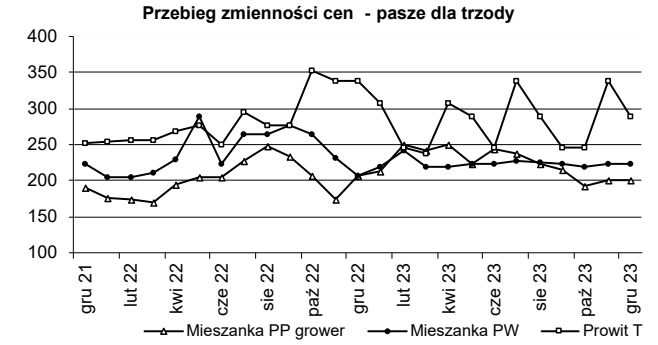

eprasa.pl ab0e6af959

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 200,00	1 150,00	710,00	1 200,00	-	1 065,00	710,00	1 200,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,35	1,40	1,20	1,17	1,28	1,35	1,29	1,17	1,40
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 500	-	6 150	7 000	-	5 883	4 500	7 000
Jęczmień	dt	70,00	75,00	-	70,00	-	-	71,67	70,00	75,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	5 500	-	5 400	5 500	-	5 467	5 400	5 500
Mieszanka zbożowa	dt	-	80,00	-	70,00	-	-	75,00	70,00	80,00
Miód	l	48,50	41,67	40,83	41,67	42,50	46,25	43,57	40,83	48,50
Mleko krowie	l	3,47	3,50	2,48	4,00	4,00	2,25	3,28	2,25	4,00
Obornik	t	-	-	-	150,00	100,00	-	125,00	100,00	150,00
Owies	dt	-	110,00	-	100,00	-	-	105,00	100,00	110,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	250,00	200,00	-	400,00	-	283,33	200,00	400,00
Pszenica	dt	82,50	100,00	-	100,00	-	-	94,17	82,50	100,00
Pszenżyto	dt	-	85,00	100,00	70,00	-	-	85,00	70,00	100,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	350,00	320,00	350,00	-	-	340,00	320,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	250,00	-	-	225,00	200,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	130,00	-	175,00	140,00	133,00	149,50	145,50	130,00	175,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	190,00	120,00	150,00	120,00	128,00	100,00	134,67	100,00	190,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	36,00	-	-	-	-	36,00	36,00	36,00
Koszenie traw	ha	-	150,00	170,00	200,00	200,00	-	180,00	150,00	200,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	-	25,00	36,00	30,00	25,00	-	29,00	25,00	36,00
Olej napędowy	l	6,29	6,47	6,72	6,73	6,55	6,58	6,56	6,29	6,73
Oprysk roślin	ha	110,00	100,00	95,00	95,00	120,63	100,00	103,44	95,00	120,63
Orka głęboka	ha	320,00	350,00	328,33	285,00	345,33	344,00	328,78	285,00	350,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	36,00	-	-	30,00	-	31,00	27,00	36,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	26,00	18,50	15,00	17,00	23,75	-	20,05	15,00	26,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	-	40,00	-	50,00	92,67	35,00	54,42	35,00	92,67
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	220,00	200,00	266,67	180,00	300,00	254,00	236,78	180,00	300,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	270,00	160,00	200,00	175,00	247,20	175,00	204,53	160,00	270,00
Talerzowanie	ha	220,00	210,00	245,00	175,00	250,00	207,33	217,89	175,00	250,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	170,00	150,00	160,00	156,67	197,00	-	166,73	150,00	197,00
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	210,00	120,00	180,00	180,00	-	-	172,50	120,00	210,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	175,00	150,00	150,00	231,33	160,00	181,06	150,00	231,33
Uprawa agregatem uprawowym	ha	235,00	190,00	210,00	195,00	275,00	180,00	214,17	180,00	275,00
Włókowanie	ha	-	100,00	110,00	90,00	200,00	130,00	126,00	90,00	200,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	125,00	150,00	-	141,67	125,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	200,00	-	160,00	200,00	-	186,67	160,00	200,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1200,00	900,00	-	-	1 050,00	900,00	1 200,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	490,00	435,00	475,00	510,00	500,00	-	482,00	435,00	510,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	440,00	400,00	433,33	475,00	450,00	561,50	459,97	400,00	561,50
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	400,00	-	-	400,00	400,00	400,00

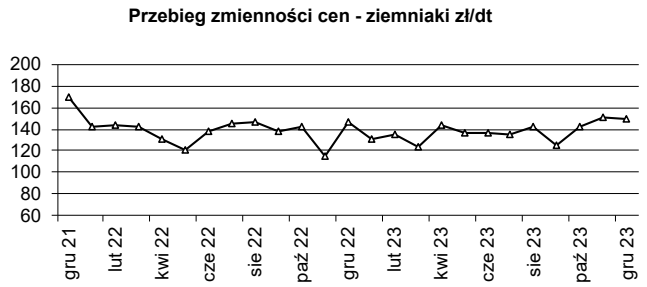

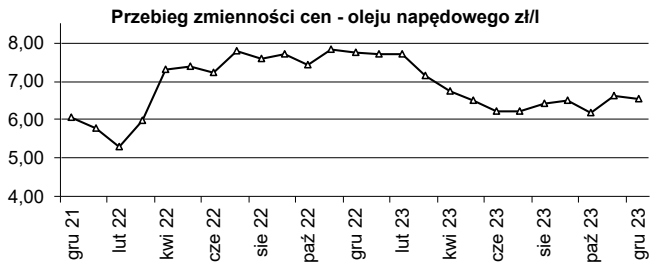

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl ab0e6af959

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 8.01.2024 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	120,00	140,00	-	-	-	130,00	120,00	140,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	65,00	67,00	70,50	-	-	63,00	66,38	63,00	70,50
Kukurydza	dt	-	70,00	72,00	-	75,25	-	72,42	70,00	75,25
Łubin słodki	dt	100,00	100,00	100,00	-	105,00	-	101,25	100,00	105,00
Owies konsumpcyjny	dt	80,83	-	82,50	-	-	-	81,67	80,83	82,50
Owies paszowy	dt	86,50	60,00	-	-	74,50	-	73,67	60,00	86,50
Peluszka	dt	99,00	-	100,00	-	100,00	-	99,67	99,00	100,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	90,00	85,00	87,00	86,25	84,75	82,75	85,96	82,75	90,00
Pszenica paszowa	dt	74,17	73,00	74,50	77,00	76,25	72,50	74,57	72,50	77,00
Pszenżyto	dt	63,83	63,50	66,50	65,50	65,00	60,00	64,06	60,00	66,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	10,38	-	11,00	11,50	-	10,50	10,84	10,38	11,50
Maciory i braki	kg	4,94	-	3,50	-	5,69	3,50	4,41	3,50	5,69
Mleko	l	1,90	-	1,50	2,00	1,97	1,96	1,87	1,50	2,00
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	9,60	-	-	11,50	-	10,00	10,37	9,60	11,50
Tuczniki kl. I	kg	6,95	7,80	8,00	-	6,92	5,85	7,10	5,85	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	287,00	350,00	-	353,00	330,00	287,00	353,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	258,00	-	-	285,00	271,50	258,00	285,00
Mieszanka B	dt	-	-	186,00	-	-	292,00	239,00	186,00	292,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	300,00	-	292,00	296,00	292,00	300,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	-	390,00	-	-	459,50	424,75	390,00	459,50
Koncentrat LP	dt	-	260,00	358,00	-	-	344,00	320,67	260,00	358,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	337,00	-	-	343,50	326,83	300,00	343,50
Koncentrat PW	dt	-	225,00	348,00	255,00	-	352,50	295,13	225,00	352,50
Koncentrat T	dt	-	250,00	333,00	245,00	-	332,00	290,00	245,00	333,00
Mieszanka LK	dt	-	162,00	296,00	154,00	-	276,00	222,00	154,00	296,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	155,00	269,00	-	-	252,00	225,33	155,00	269,00
Mieszanka PP grower	dt	-	185,00	237,00	155,00	-	244,00	205,25	155,00	244,00
Mieszanka PP starter	dt	-	220,00	292,00	-	-	242,00	251,33	220,00	292,00
Mieszanka PW	dt	-	198,00	224,00	197,00	-	247,80	216,70	197,00	247,80
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	332,00	288,50	245,00	332,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	157,00	-	-	188,00	172,50	157,00	188,00
Śruta kukurydziana	dt	-	150,00	-	-	188,00	236,00	191,33	150,00	236,00
Śruta sojowa	dt	-	-	313,00	-	-	304,00	308,50	304,00	313,00

eprasa.pl ab0e6af959

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	280,00	255,00	250,00	224,10	272,00	256,22	224,10	280,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	-	-	327,00	331,00	-	-	329,00	327,00	331,00
Korn -Kali 40	dt	160,00	-	158,00	170,10	168,50	180,00	167,32	158,00	180,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	242,00	245,00	192,00	-	-	-	226,33	192,00	245,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	217,50	238,50	237,60	221,90	300,00	295,00	251,75	217,50	300,00
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	-	-	283,50	-	299,75	291,63	283,50	299,75
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	220,00	200,00	-	232,45	248,40	-	225,21	200,00	248,40
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	300,00	-	-	-	300,00	300,00	300,00
Polifoska 6-20-30	dt	330,00	346,00	314,00	308,45	322,40	343,50	327,39	308,45	346,00
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	335,00	317,25	333,20	354,50	334,99	317,25	354,50
Saletra amonowa 32	dt	-	181,00	192,00	190,00	204,10	-	191,78	181,00	204,10
Saletra amonowa 34	dt	195,25	178,00	203,27	190,00	209,20	204,00	196,62	178,00	209,20
Saletrzak/Salmag 28	dt	-	-	-	165,80	-	171,00	168,40	165,80	171,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	173,50	161,50	162,42	160,00	166,85	191,00	169,21	160,00	191,00
Sól potasowa 60	dt	-	-	-	214,20	-	250,00	232,10	214,20	250,00
Suprofos 25 (5-10-25)	dt	220,00	-	-	219,10	267,30	-	235,47	219,10	267,30
Agil-S 100 EC	l	-	119,00	-	-	126,11	-	122,56	119,00	126,11
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	135,00	-	135,00	135,00	135,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	132,00	-	132,00	132,00	132,00
Cabrio Duo 112 EC	l	99,00	88,00	-	-	118,65	-	101,88	88,00	118,65
Caryx 240 SL	l	158,00	124,00	-	-	166,45	-	149,48	124,00	166,45
Coragen 200 SC	l	-	1 700,00	-	-	1 741,10	-	1 720,55	1 700,00	1 741,10
Cyperkill Max 500 EC	l	-	-	-	208,00	187,75	-	197,88	187,75	208,00
Decis Mega 50 EW	l	-	181,50	177,00	172,35	190,70	-	180,39	172,35	190,70
Delan 700 WG	kg	-	269,00	-	-	-	-	269,00	269,00	269,00
Delmetros 100 SC	l	-	-	-	-	209,00	-	209,00	209,00	209,00
Dewrinol 450 SC	l	-	71,50	-	85,62	69,00	-	75,37	69,00	85,62
Huzar Active Plus	kg	-	142,00	-	-	-	-	142,00	142,00	142,00
Huzar Active Plus	l	130,00	-	-	-	155,50	-	142,75	130,00	155,50
Infinito 687,5 SC	l	130,00	115,00	-	-	146,80	-	130,60	115,00	146,80
Karate Zeon 050 CS	l	150,00	139,00	-	-	149,24	190,00	157,06	139,00	190,00
Moddus 250 EC	l	-	165,00	-	-	166,97	-	165,99	165,00	166,97

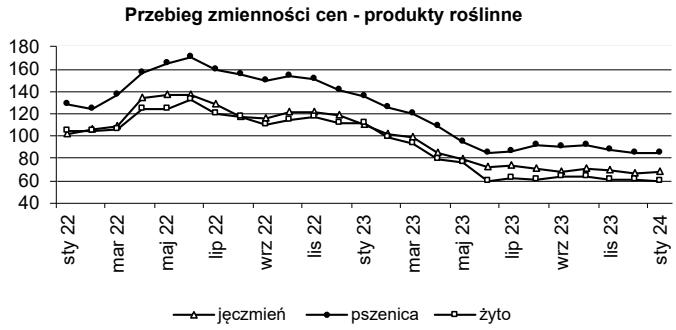

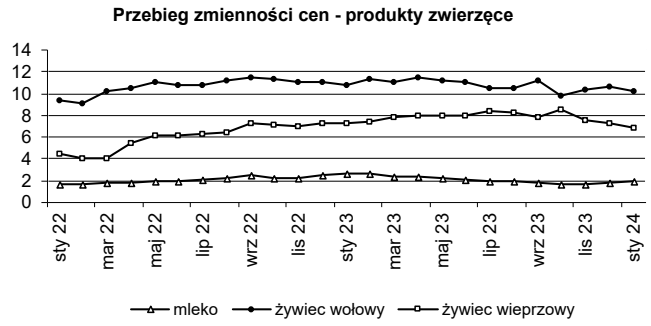

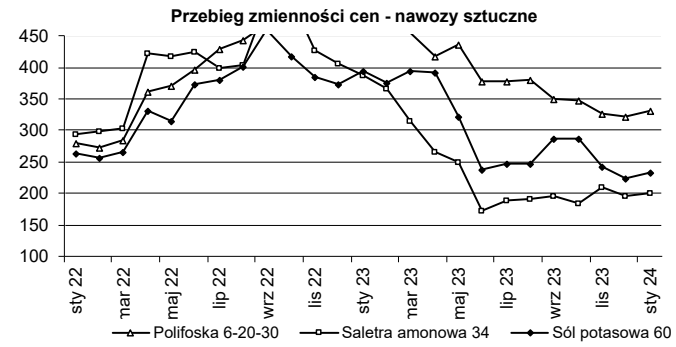

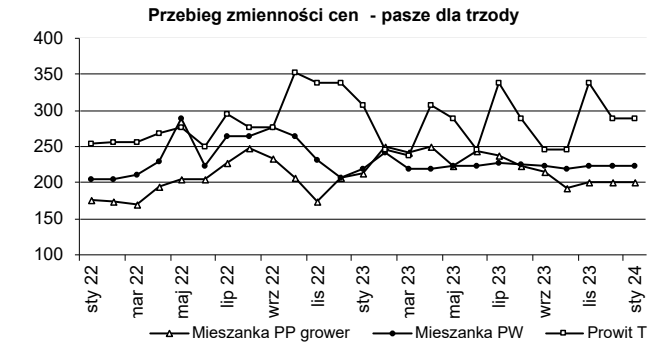

eprasa.pl ab0e6af959

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 200,00	1 150,00	720,00	1 200,00	-	1 067,50	720,00	1 200,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,37	1,40	1,17	1,17	1,30	1,35	1,29	1,17	1,40
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 500	-	5 650	-	-	5 075	4 500	5 650
Jęczmień	dt	70,00	75,00	-	70,00	-	-	71,67	70,00	75,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	5 500	-	5 400	-	-	5 450	5 400	5 500
Mieszanka zbożowa	dt	-	80,00	-	70,00	-	-	75,00	70,00	80,00
Miód	l	48,50	41,67	40,83	41,67	41,67	46,25	43,43	40,83	48,50
Mleko krowie	l	3,65	3,50	2,98	4,00	4,50	2,30	3,49	2,30	4,50
Obornik	t	-	-	-	150,00	140,00	-	145,00	140,00	150,00
Owies	dt	-	110,00	-	100,00	-	-	105,00	100,00	110,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	250,00	-	140,00	-	-	195,00	140,00	250,00
Pszenica	dt	82,50	100,00	-	100,00	-	-	94,17	82,50	100,00
Pszenżyto	dt	-	85,00	-	70,00	-	-	77,50	70,00	85,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	350,00	320,00	350,00	-	-	340,00	320,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	250,00	-	-	225,00	200,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	130,00	220,00	175,00	150,00	133,00	177,00	164,17	130,00	220,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	190,00	110,00	150,00	120,00	117,00	145,00	138,67	110,00	190,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	36,00	-	-	-	-	36,00	36,00	36,00
Koszenie traw	ha	-	150,00	170,00	200,00	207,50	-	181,88	150,00	207,50
Najem pracownika - prace dorywcze	h	30,00	25,00	36,00	30,00	25,00	-	29,20	25,00	36,00
Olej napędowy	l	6,34	6,39	6,51	6,52	6,49	6,57	6,47	6,34	6,57
Oprysk roślin	ha	110,00	85,00	95,00	95,00	105,95	110,00	100,16	85,00	110,00
Orka głęboka	ha	320,00	350,00	328,33	285,00	362,00	379,33	337,44	285,00	379,33
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	36,00	-	-	-	-	31,50	27,00	36,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	26,00	18,50	15,00	17,00	24,50	-	20,20	15,00	26,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew punktowy	ha	-	-	150,00	130,00	215,00	-	165,00	130,00	215,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	270,00	135,00	200,00	175,00	251,47	230,00	210,24	135,00	270,00
Suszenie ziarna (za każdy %)	t	-	100,00	-	-	-	-	100,00	100,00	100,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	170,00	150,00	160,00	156,67	213,67	300,00	191,72	150,00	300,00
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	210,00	120,00	180,00	180,00	250,00	-	188,00	120,00	250,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	175,00	150,00	150,00	238,00	210,67	190,61	150,00	238,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	235,00	190,00	210,00	195,00	268,33	200,00	216,39	190,00	268,33
Włókowanie	ha	-	100,00	110,00	90,00	-	130,00	107,50	90,00	130,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	125,00	150,00	-	141,67	125,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	250,00	-	160,00	200,00	-	203,33	160,00	250,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1200,00	900,00	-	-	1 050,00	900,00	1 200,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	490,00	435,00	475,00	510,00	440,00	-	470,00	435,00	510,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	440,00	400,00	433,33	475,00	415,00	591,00	459,06	400,00	591,00
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	400,00	850,00	-	625,00	400,00	850,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

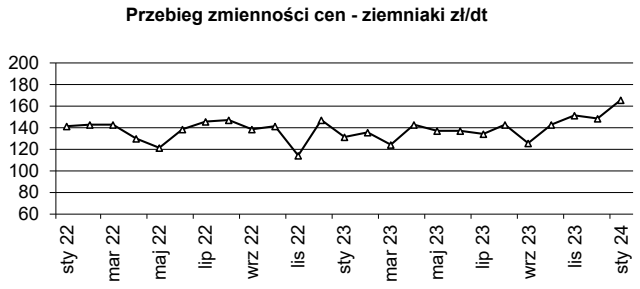

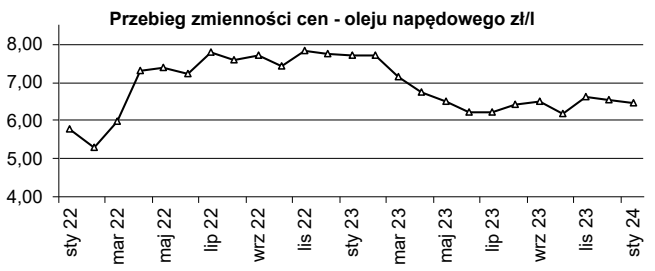

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl ab0e6af959

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		14.01	7.01	zmiana [%]	14.01	7.01	zmiana [%]	14.01	7.01	zmiana [%]	14.01	7.01	zmiana [%]
Pszenica	kons.	926	911	1,6	895	901	-0,7	940	921	2,1	923	904	2,0
	pasz.	888	873	1,7	847	828	2,3	869	923	-5,9	903	884	2,1
Żyto	kons.	633	644	-1,7	600	594	1,0	663	701	-5,4	652	676	-3,5
	pasz.	641	642	-0,1	605	624	-3,1	nld	626	*	653	647	1,1
Jęczmień	kons.	771	nld	*	nld	--	--	--	--	--	756	nld	*
	pasz.	748	754	-0,7	750	763	-1,7	715	714	0,0	750	762	-1,5
	browar.	1172	nld	*	nld	nld	*	--	--	--	nld	nld	*
Kukurydza	pasz. "mokra"	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	pasz.	819	818	0,1	773	772	0,1	816	815	0,2	826	829	-0,4
Owies	kons.	1177	nld	*	--	--	--	--	--	--	1177	nld	*
	pasz.	938	864	8,5	nld	800	*	--	--	--	951	874	8,8
Pszenżyto	pasz.	748	747	0,1	720	737	-2,3	726	725	0,1	765	755	1,3

2. Średnie miesięczne ceny netto (bez VAT) zbóż w Polsce

Rodzaj ZIARNA		styczeń '23	luty '23	marzec '23	kwiecień '23	maj '23	czerwiec '23	lipiec '23	sierpień '23	wrzesień '23	październik '23	listopad '23	grudzień '23
Pszenica	kons.	1 378	1 334	1 219	1 141	983	980	988	939	967	969	950	957
	paszowe	1 397	1 303	1 228	1 150	1041	1000	977	930	937	947	941	894
Żyto	kons.	1 092	1 029	942	873	744	706	692	656	653	649	646	637
	paszowe	1 075	1 015	954	848	726	690	712	659	689	718	694	702
Jęczmień	kons.	1 080	1 026	920	813	727	691	703	757	759	769	752	703
	paszowe	1 228	1 140	1 054	947	842	803	753	746	760	788	773	768
	browar.	1 495	1 393	1 353	1 389	1256	1237	1062	1084	1066	1126	1133	1162
Kukurydza	paszowe	1 289	1 287	1 220	1 135	1046	982	982	957	885	837	823	825
Owies	kons.	1 274	1 197	1 117	892	816	809	843	804	850	922	1056	1009
	paszowe	1 214	1 110	1 016	901	817	778	798	734	808	795	850	812
Pszenżyto	paszowe	1 220	1 146	1 073	966	840	793	796	750	817	768	758	785

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	21.01	14.01	zmiana [%]	21.01	14.01	zmiana [%]	21.01	14.01	zmiana [%]	21.01	14.01	zmiana [%]	21.01	14.01	zmiana [%]
S	8 941	9 117	-1,9	9 001	9 096	-1,0	8 961	9 132	-1,9	8 873	9 076	-2,2	8 913	9 135	-2,4
E	8 860	9 030	-1,9	8 943	9 049	-1,2	8 870	9 034	-1,8	8 842	9 041	-2,2	8 785	9 003	-2,4
U	8 547	8 715	-1,9	8 648	8 794	-1,7	8 564	8 727	-1,9	8 537	8 755	-2,5	8 443	8 623	-2,1
R	8 207	8 374	-2,0	8 313	8 448	-1,6	8 279	8 470	-2,2	8 159	8 387	-2,7	8 104	8 260	-1,9
O	7 332	7 429	-1,3	*	*	*	7 836	7 976	-1,8	7 681	7 811	-1,7	7 070	7 195	-1,7
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**8 835**	**9 003**	**-1,9**	**8 912**	**9 016**	**-1,2**	**8 852**	**9 020**	**-1,9**	**8 806**	**9 015**	**-2,3**	**8 765**	**8 967**	**-2,2**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	14.01 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	14.01 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	14.01 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	9,77	-0,1	319,9	100,0	9,61	-1,2	314,6	100,0	9,60	-0,1	312,1	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	10,78	6,9	270,0	0,0	9,93	-6,3	210,0	0,2	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	10,82	0,3	353,0	34,2	10,78	-0,2	349,6	30,0	11,09	-2,0	357,7	27,8
byki > 24 m-cy (B)	10,67	-0,9	389,0	10,1	10,76	0,4	381,3	6,2	10,64	1,1	402,8	6,2
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	*	--	--	--	--	--
krowy (D)	7,63	1,0	282,6	34,4	7,48	-0,1	292,5	38,5	7,89	-1,8	279,7	47,4
jałówki > 12 m-cy (E)	10,55	0,9	294,3	21,2	10,63	-0,7	289,4	24,6	10,07	2,4	295,8	18,5

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl ab0e6af959

Ogłoszenia rolników

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728**.**

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągny na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna RCW Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Łubin 1300 zł/t i owies 1000 zł/t. Tel. 698 087 689, 698 087 681.

Łubin słodki. Słodkowo, tel. 661 229 253.

ZWIERZĘTA

Krowy mięsne po pierwszym wycieleniu z cielakami, jałówki cielne do zacielenia. Tel. 692 028 220.
Pstrągi, karpie, króliki, kaczki francuskie, indory, 50 pustych uli, propolis, pyłek, miód. Tel. 518 558 924.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Kombajn Claas, ciągnik C330, C360, Ursus 1012, maszyny drobne różne, siewnik Poznaniak. Tel. 889 600 257.
Siewnik Poznaniak z agregatem, talerzówka 3-metrowa z bronami. Tel. 691 574 750.

RÓŻNE

Naprawa pękniętych bloków silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Dojazd do klienta. Tel. 601 859 884

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
▸Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 59, 479 40 41
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Milena Worach (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1200 egz.

eprasa.pl ab0e6af959

Kwadrans na krzyżówkę

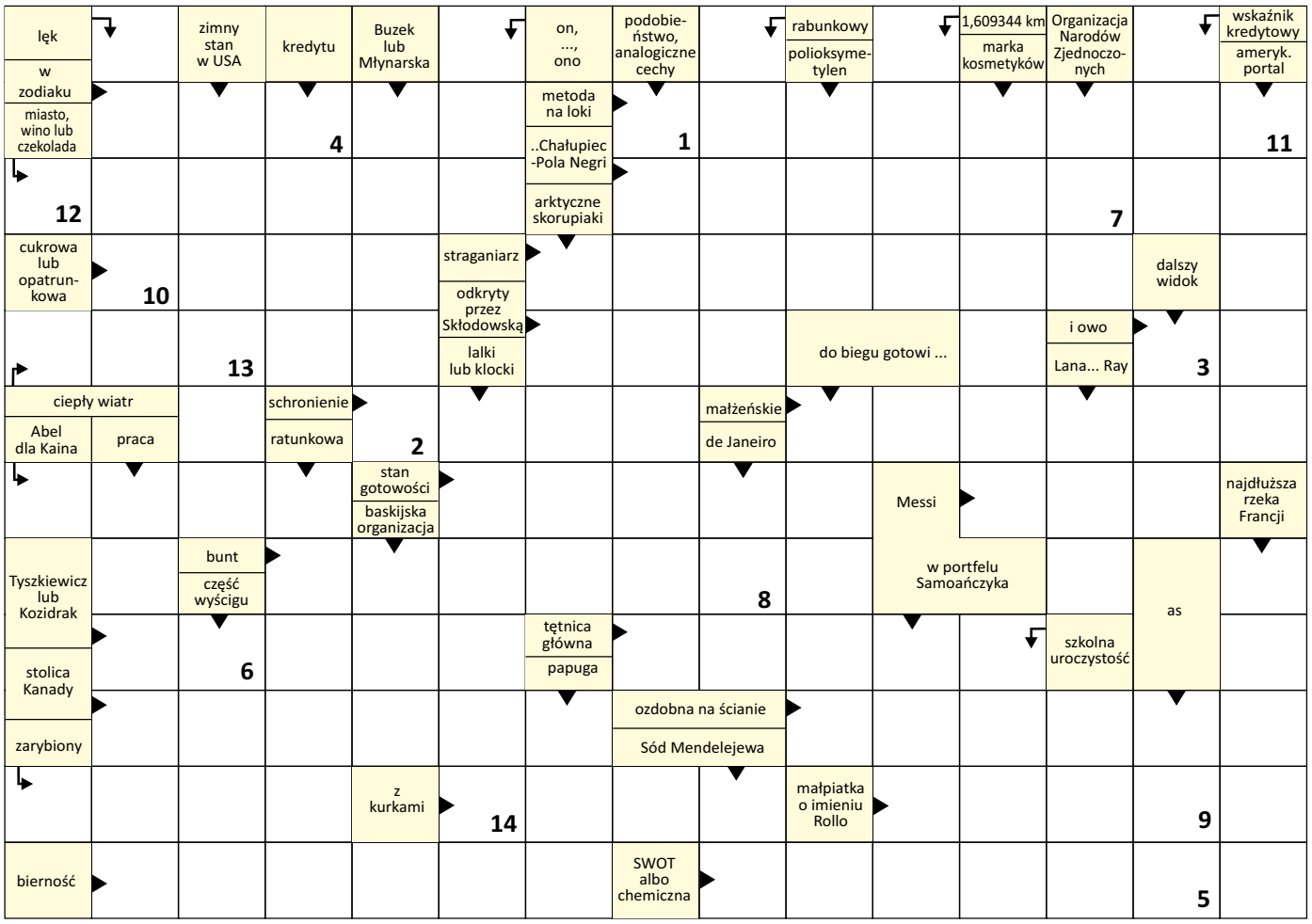

Miłość nie polega na tym, by patrzeć na siebie, ale na wspólnym

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	3	11	12
13	2	12	11	12	14	8	6	4	9	7	14	9

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Północna 10, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl ab0e6af959

grupa azoty

GRUNT TO URODZAJ

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

www.polifoska.pl

eprasa.pl ab0e6af959

CLAAS
Bogate wyposażenie w korzystnej cenie.
Sprawdź ofertę na ciągniki w wersji First CLAAS.
Cena sugerowana:
329 000 zł netto[1]
Moc maks. - 115 KM
Silnik 4 cyl.
Sprawdź pozostałe modele maszyn w wersji First CLAAS.
Niniejsze materiały stanowią wyłącznie informację handlową i nie stanowią oferty w rozumieniu art. 66, § 1. kodeksu cywilnego. Oferta ważna do 31.03.2024 lub do wyczerpania zapasów. Zdjęcia maja charakter poglądowy. Mogą one obejmować elementy nienależące do oferowanej listy wyposażenia. Dokładne wyposażenie maszyn jest dostępne na claas.pl. Oferta ważna u Dealerów biorących udział w akcji. Oferta w ramach tej akcji adresowana jest wyłącznie do przedsiębiorców. Klienci będący konsumentami mogą zgłosić się po dedykowaną ofertę do wybranego dealera biorącego udział w akcji. Podane warunki akcji są sugerowane i mają charakter niewiążącej rekomendacji dla autoryzowanych dealerów.
[1] Sugerowana cena detaliczna fabrycznie nowego ciągnika CLAAS ARION 430 w wersji First CLAAS. Rzeczywista cena detaliczna zależy wyłącznie od dealera. W przypadku sprzedaży konsumenckiej informacja o najniższej cenie tego modelu w okresie 30 dni stosowanej przez konkretnych autoryzowanych dealerów CLAAS jest dostępna w ich punktach sprzedaży.